

LIGJ
Nr.9385, datë 4.5.2005

PËR PYJET DHE SHËRBIMIN PYJOR

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

1. Objekt i këtij ligji është përcaktimi i rregullave të njëjta për marrëdhëniet, detyrat, të drejtat dhe përgjegjësitë e institucioneve shtetërore, organeve të pushtetit vendor, organizatave jofitimprurëse, pronarëve privatë dhe të biznesit, për ruajtjen, administrimin, menaxhimin dhe përdorimin e fondit pyjor kombëtar, të tokës pyjore dhe të burimeve natyrore e biologjike të tyre.

2. Ky ligj rregullon edhe veprimtaritë mbrojtëse, shoqërore, ekoturistike dhe ekonomike që zhvillohen në fondin pyjor kombëtar dhe në burimet e tjera pyjore e jopyjore, në bazë të parimeve të mbarështimit të qëndrueshëm e shumëfunksional, të pasqyruara në strategjinë dhe politikat e zhvillimit të sektorit të pyjeve e kullotave, si dhe skemën e organizimit e të funksionimit të administratës së Shërbimit Pyjor Shqiptar, marrëdhëniet juridike, përgjegjësitë dhe detyrat e tij, për krijimin e një shërbimi pyjor të qëndrueshëm dhe profesional.

Neni 2

Përkufizime dhe fushat e veprimit

Në zbatim të këtij ligji, termat e mëposhtëm kanë këtë kuptim:

1. "Burime pyjore" është tërësia e elementeve natyrore të një sipërfaqeje pylli a toke pyjore, me vlerë të konsiderueshme, të përdorshme për nevojat e njeriut. Në ekonominë pyjore si burime natyrore përfshihen edhe toka, uji, bimësia jopyjore, e shumëllojshme, ato të natyrës jo të gjallë dhe gjallesat e egra.

2. "Dëmtim i pyjeve dhe i mjedisit pyjor" është prishja e karakteristikave fiziko-kimike e strukturore të ekosistemit pyjor, ulja e prodhimit biologjik dhe e shumëllojshmërisë së ekosistemeve përbërëse të fondit pyjor kombëtar.

3. "Drurë apo grupe drurësh pyjorë" janë drurët pyjorë të veçantë, kudo që ndodhen, një sipërfaqe me drurë pyjorë prej 0,05 hektarësh, brezat mbrojtës, parqet urbane, grupet e drurëve të mbjellë në parcela të vogla dhe që përdoren për kullotë.

4. "Ekonomi pyjore" është sipërfaqja pyjore e ndarë në ngastra e nënngastra, si njësi bazë për drejtimin, organizimin, planifikimin dhe kontrollin e mbarështimit të pyllit dhe që plotëson parimin e vazhdimësisë së prodhimit pyjor.

5. "Ekosistem" është një kompleks dinamik komunitetesh: bimë, kafshë, mikrobe dhe mjedisi jo i gjallë, që ndërveprojnë si njësi funksionale.

6. "Fidanishte pyjore" është një sipërfaqe toke, e destinuar për të rritur e prodhuar, për një periudhë të caktuar kohe, fidanë të llojeve e madhësive të ndryshme, me prejardhje nga farërat, kalemata, copat, rrënjët, shpatullat e zhardhokët.

7. "Fond pyjor" janë të gjitha sipërfaqet pyjore e jopyjore, burimet pyjore e jopyjore bashkëshoqëruese, infrastruktura përkatëse, përfshirë edhe sipërfaqet e zhveshura, të cilat krijojnë një mjedis harmonik me pyjet e tokën pyjore (çeltirat, shkëmbinj, dunat dhe ranishtet), brezat

pyjorë mbrojtës, grupet e veçuara të drurëve dhe shkurret.

8. "Grumbull pyjor" është një sipërfaqe pyjore, homogjene nga pikëpamja e përbërjes së llojeve, moshës, klasës së prodhimit, dendësisë, kushteve mjedisore dhe mënyrës së trajtimit silvikulturor.

9. "Infrastrukturë pyjore" janë zyrat, ndërtesat, magazinat, depot, rrjeti rrugor pyjor, teleferikët, makinat, motorët, radiot e antenat e radiokomunikimit, pritat, pendat, lerat, koritat, çezmat, rrethimet e gardhimet, tabelat, shenjat e ndryshme treguese e sinjalizuese, ato të mbarështimit pyjor, si dhe lehtësitë e tjera të ngritura në fondin pyjor shtetëror për informimin dhe pritjen e vizitorëve.

10. "Inspektor i Policisë Pyjore" është punonjësi me arsimin përkatës pyjor, me uniformë, i armatosur, i pajisur me kartë identifikimi që ka atributet e njohura me këtë ligj, të organeve të shërbimit pyjor në qendër, në drejtoritë rajonale dhe në strukturat e tjera, sipas organizimit të shërbimit pyjor, i cili ka për detyrë zbatimin e ligjit, administrimin, mbrojtjen, parandalimin e dëmtimeve, zbulimin e veprimtarive kriminale dhe mbikëqyrjen e fondit pyjor kombëtar.

11. "Kadastra e pyjeve" është një dokument zyrtar (regjistër), ku evidentohen, pasqyrohen, mbahen e përditësohen të dhënat fillestare për çdo njësi të ekonomisë pyjore apo për pellgjet ujëmbledhëse, të dhënat për ndryshimet periodike në vëllime, sipërfaqet dhe hartat përkatëse.

12. "Mbarëshitim pyjor" është planifikimi afatmësëm e afatgjatë, në nivel ekonomie pyjore apo të pellgut ujëmbledhës, i cili siguron përbushjen e kërkesave për ruajtjen e pyllit, duke mbajtur parasysh aspektet ekologjike, ekonomike e shoqërore. Këtu përfshihen mbledhja e të dhënave, përcaktimi i objektivave, i masave për çdo njësi mbarështimi apo për të gjithë ekonominë dhe kontrollin e vazhdueshëm të rezultateve.

13. "Mbrojtja e pyjeve dhe e tokës pyjore" është veprimtaria për parandalimin e degradimit, përtëritjen, ruajtjen dhe përmirësimin e pyjeve të burimeve pyjore e jopyjore bashkëshoqëruese dhe të mjedisit pyjor nga faktorët njerëzorë e natyrorë.

14. "Ndotja e pyjeve dhe e mjedisit pyjor" është ndryshimi i cilësisë së tyre, si rrjedhojë e krijimit dhe e futjes së faktorëve fizikë, kimikë apo biologjikë, të burimeve natyrore a njerëzore, nga brenda ose jashtë vendit.

15. "Nënnkastër" është një njësi sipërfaqeje me madhësi minimale 0,5 ha, që shërben për vlerësimin e grumbujve pyjorë, planifikimin dhe kontrollin e trajtimeve të njëjta silvikulturore.

16. "Ngastër" është ndarja e sipërfaqes së ekonomisë pyjore në parçela, të cilat shërbejnë si njësi bazë për drejtimin, organizimin, planifikimin dhe kontrollin e mbarështimit të pyllit.

17. "Plan mbarështimi" është një dokument bazë për mbarëshkrimin e pyjeve, i hartuar sipas njësive të ekonomisë pyjore, me punime terreni e zyre, për njohjen dhe marrjen e të dhënave për tokën, klimën, faunën, biodiversitetin, grumbullin pyjor etj., si dhe masat që parashikohen për administrimin dhe qeverisjen e qëndrueshme të fondit pyjor, organizimin e prodhimit dhe planifikimin e punimeve të ndërthurura, të nevojshme silvikulturore.

18. "Prerje kulturore" është tërësia e punimeve të seleksionimit dhe të rrallimit, pastrimit, çlirimit etj., që zbatohen periodikisht në një grumbull pyjor, nga çasti i krijimit të gjendjes së masivit e deri në moshën e shfrytëzimit, për përmirësimin dhe sigurimin e vazhdimësisë së prodhimit.

19. "Pronë pyjore" është një sipërfaqe e fondit pyjor, me madhësi të ndryshme, bashkë me infrastrukturën përkatëse, e cila është pronë publike, që zotërohet nga pushteti qendror apo vendor, ose pronë private.

20. "Pyje mbrojtëse" janë pyjet e përcaktuara kryesisht për qëllime mbrojtëse të vetë pyllit, të tokës pyjore dhe të tokave, që shtrihen përreth zonave urbane, pellgjeve ujëmbledhëse, për të luftuar a parandaluar dukuritë e gërryerjes, të ndikimit të erërave, çrregullimeve në rrjedhjet ose burimet ujore dhe sigurimin e funksioneve ekologjike.

21. "Pyll" është sipërfaqja e tokës me një grup të dendur drurësh pyjorë, në formë të qëndrueshme ose me bimësi tjetër të rrallë pyjore, me sipërfaqe më të madhe se një dynym e me shkallë mbulimi jo më të vogël se 30 për qind, që prodhon masë drusore, ushtron ndikim në mjedisin rrethues dhe që siguron funksionet e pyllit.

22. "Qeverisje e pyjeve" është tërësia e ligjësisë dhe biologjia e bashkësisë së jetës së pyllit e të tokës pyjore, përcaktimi i qartë i politikave dhe i masave, me të cilat do të ndërhyhet në strukturën funksionale të tyre, për të siguruar rritjen e frytshmërisë teknikoekonomike.

23. "Rrugë pyjore" janë rrugët me parametra të ndryshme nga ato të rrugëve vendore dhe kombëtare, për qarkullimin e automjeteve dhe të mjeteve të tjera, që shërbejnë për transportin e lëndës drusore, të prodhimeve të tjera me origjinë jodrusore, për kryerjen e punimeve të ndryshme dhe lidhjen e sipërfaqes pyjore me rrjetin e rrugëve vendore e kombëtare.

24. "Shfrytëzim i pyjeve" janë ndërhyrja dhe trajtimet silvikulturore në jetën e pyllit, vjelja e materialit drusor dhe e prodhimeve të tjera, përpunimi dhe transporti i tyre në moshën e shfrytëzueshmërisë dhe kur është siguruar ripërtëritja natyrore.

25. "Shitja e drurit në këmbë" është operacioni i vlerësimit dhe i shitjes së drurëve të paprerë apo të parrëzuar.

26. "Shkurre" është bimësia drusore, me kërcenj të degëzuar nga baza dhe jo shumë të lartë, që dallohet nga bimësia barishtore prej strukturës drusore, ndërsa nga pylli prej trungut të shkurtër dhe mungesës së trungut kryesor.

27. "Silvikulturë" është shkenca që merret me studimin e ligjësive të jetës dhe të zhvillimit të ekosistemeve pyjore, me përcaktimin e metodave dhe të teknikave të trajtimit të tyre, që synojnë rritjen dhe vazhdimësinë e prodhimit pyjor.

28. "Toka pyjore" janë sipërfaqe toke me drurë, shkurre e bimësi tjetër jopyjore, me shkallë mbulimi nga 5 deri në 30 për qind, sipërfaqet e zhveshura, çeltirat, vendet shkëmbore, tokat e gërryera e joproduese, ranishtet, rrugët pyjore, të pakadastruara në fondet e tjera të tokës bujqësore dhe të lidhura ekologjikisht e në mënyrë funksionale me fondin pyjor kombëtar që, të gjitha së bashku, sigurojnë funksionet e pyllit.

29. "Trajtim i pyjeve" janë operacionet silvikulturore, të cilat kanë si qëllim kryesor zhvillimin, vjeljen e prodhimeve pyjore dhe sigurimin e ripërtëritjes natyrore të një pylli, brenda mundësive të një forme të caktuar qeverisjeje.

30. "Veprimtari pyjore" janë të gjitha veprimtaritë mbrojtëse, menaxhuese e qeverisëse, ekonomike e tregtare, të vjeljes së materialit drusor dhe të prodhimeve të tjera, pyjore e jopyjore, veprimtaritë çlodhëse, turistike, sportive e argëtuese, si dhe ato kërkimore e shkencore, që zhvillohen në fondin pyjor kombëtar.

KREU II

POLITIKAT, PROGRAMET E ZHVILLIMIT DHE PLANET E MBARËSHTIMIT PYJOR

Neni 3

Këshilli i politikave pyjore

1. Politikat sektorale synojnë zbatimin e kërkesave të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë për pyjet, kullotat dhe burimet e tjera, pyjore e natyrore, në përputhje me parimin e zhvillimit të qëndrueshëm.

2. Për hartimin e politikave dhe të strategjive të zhvillimit të sektorit të pyjeve dhe të kullotave në Republikën e Shqipërisë ngrihet Këshilli i Politikave të Zhvillimit të Sektorit të Pyjeve dhe Kullotave, i cili funksionon si organ ndërmisor.

Përbërja, funksionet, përgjegjësitë, të drejtat dhe organizimi i brendshëm i këtij këshilli caktohen me urdhër të Kryeministrit.

Neni 4

Programet e zhvillimit

1. Qeverisja e fondit pyjor kombëtar mbështetet në parimet e zhvillimit të qëndrueshëm e shumëfunksional të pyjeve e kullotave, të përfshira në strategjinë e zhvillimit të sektorit të pyjeve e kullotave, në programin kombëtar dhe në planet afatgjata të veprimit.

2. Programi i zhvillimit të sektorit të pyjeve dhe kullotave përcaktohet nga politika e mbarështimit pyjor, për ruajtjen, zhvillimin e fondit pyjor kombëtar, për sigurimin e kushteve për përdorimin dhe shfrytëzimin e tij edhe për qëllime publike.

3. Programi i zhvillimit të sektorit të pyjeve përshtatet dhe plotësohet, në përputhje me

ndryshimet e gjendjes shoqërore e ekonomike të vendit dhe me ndryshimin e kushteve të mbarështimit pyjor.

4. Shërbimi Pyjor Shqiptar harton dhe përpunon programin e zhvillimit të sektorit të pyjeve dhe kullotave, i cili miratohet nga Ministri i Bujqësisë dhe Ushqimit.

Neni 5

Planet e mbarështimit

1. Qeverisja teknike e sektorit të pyjeve dhe të kullotave bëhet sipas planeve të mbarështimit.

2. Planet e mbarështimit pyjor duhet të sigurojnë masat për:

a) zhvillimin e qëndrueshëm të fondit pyjor kombëtar, ruajtjen dhe krijimin e kushteve natyrore për gjallesat pyjore dhe komunitetet e tyre;

b) mbrojtjen, trajtimin dhe kryerjen e punimeve silvikulturore e të punimeve të tjera, të cilat kanë për qëllim sigurimin e funksioneve ekologjike dhe shoqërore, ndërtimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës pyjore, vjeljen e prodhimeve pyjore dhe përdorimin e fondit pyjor kombëtar, duke siguruar vazhdimësinë e prodhimeve pyjore, të burimeve të tjera dhe të gjeneratës së re të masivit pyjor;

c) mbarështimin e pyllit dhe të tokës pyjore, për të ruajtur funksionet e tyre, shkallën e ruajtjes së mjedisit pyjor dhe të ripërtëritjes natyrore;

ç) përdorimin e qëndrueshëm të burimeve pyjore e natyrore të ngastrave e ekonomive pyjore, në përputhje me zhvillimin e qëndrueshëm të gjallesave pyjore dhe të komuniteteve të tyre.

3. Planet e mbarështimit hartohen nga persona juridikë, publikë a privatë, të pajisur me licencë nga Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor, sipas dispozitave të këtij ligji dhe të akteve të tjera nënligjore në fuqi.

4. Plani i mbarështimit të pyjeve publike e private shqyrtohet nga komisioni teknik, i ngritur pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor, vendimi i së cilës është i detyrueshëm për t'u zbatuar.

KREU III

SHËRBIMI PYJOR

Neni 6

Funksionimi i shërbimit pyjor

1. Shërbimi pyjor funksionon në mbështetje të këtij ligji dhe të akteve të tjera nënligjore, të nxjerra nga organet përkatëse, të ngarkuara për zbatimin e ligjit.

2. Shërbimi pyjor ka këto funksione:

a) menaxhuese;

b) kontrolluese.

Neni 7

Organizimi i shërbimit pyjor

1. Shërbimi pyjor organizohet e vepron sipas parimeve të profesionalizmit, pavarësisë, transparencës, shërbimeve ndaj publikut, përgjegjësisë dhe korrektësisë në zbatimin e legjislacionit në fuqi.

2. Shërbimi pyjor organizohet si më poshtë:

a) Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor, si organ qendror;

b) drejtoritë rajonale të shërbimit pyjor, të organizuara në bazë qarku.

3. Struktura dhe organika e shërbimit pyjor caktohen me urdhër të Kryeministrit.

4. Pagat e punonjësve të shërbimit pyjor, kriteret dhe përgjegjësia për emërimin, lirimin dhe shkarkimin e këtyre punonjësve caktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 8

Bordi Këshillimor i Pyjeve

1. Pranë Ministrit të Bujqësisë dhe Ushqimit ngrihet Bordi Këshillimor i Pyjeve, i cili ka për detyrë:

- a) shqyrtimin e projektprogrameve për zhvillimin e sektorit të pyjeve;
- b) shqyrtimin e buxhetit vjetor të sektorit të pyjeve e të kullotave.

2. Përbërja dhe funksionimi i Bordit Këshillimor të Pyjeve përcaktohen me urdhër të Ministrit të Bujqësisë dhe Ushqimit.

Neni 9

Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor

1. Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor është institucion qendror, organi më i lartë administrativ e teknik i shërbimit pyjor, në varësi të Ministrit të Bujqësisë dhe Ushqimit. Ajo drejtohet nga Drejtori i Përgjithshëm. Drejtori i Përgjithshëm i Shërbimit Pyjor emërohet nga Kryeministri, me propozimin e Ministrit të Bujqësisë dhe Ushqimit.

Drejtorët e drejtorive të Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor emërohen nga Ministri i Bujqësisë dhe Ushqimit, me propozimin e Drejtorit të Përgjithshëm.

2. Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor dhe drejtoritë rajonale në varësi të saj përgjigjen për sigurimin e mbrojtjes, për qeverisjen e qëndrueshme dhe kontrollin e miradministrimit të fondit pyjor dhe kullosor kombëtar.

3. Punonjësit e shërbimit pyjor pajisen me uniformë (me shenja dalluese), me dokument identifikimi, me armatim, me tabela të ndalimit të automjeteve dhe me mjete të tjera teknike, të domosdoshme e të nevojshme për kryerjen e detyrës. Caktimi i rregullave për mbajtjen, përbërjen, afatet e përdorimit e të zëvendësimit të uniformës dhe të pajisjeve e të mjeteve të tjera caktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 10

Detyrat e Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor

Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor, për mbrojtjen, administrimin, qeverisjen dhe kontrollin e fondit pyjor kombëtar, të kullotave, të zonave të mbrojtura dhe parqeve kombëtare, mjedisit natyror, të florës dhe të faunës së egër, bimëve mjekësore e të burimeve të tjera pyjore e jopyjore dhe të infrastrukturës ushtron detyra të karakterit kontrollues dhe menaxhues, në përputhje me organizimin e strukturave përbërëse të saj.

Neni 11

Funksionet dhe detyrat e strukturës menaxhuese të shërbimit pyjor

1. Struktura menaxhuese e shërbimit pyjor është organ i specializuar i këtij shërbimi, me atribute teknike, menaxhuese e këshillimore, në përbërje të Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor.

Struktura menaxhuese përfiton statusin e nëpunësit civil.

2. Struktura menaxhuese e shërbimit pyjor kryen shërbime teknike e publike në fondin pyjor kombëtar dhe ka këto detyra:

- a) qeverisjen tërësore të pyjeve dhe të tokave pyjore;
- b) mbledhjen e të dhënave për zhvillimin e pyjeve publike dhe private;
- c) ruajtjen e ekuilibrit biologjik në fondin pyjor kombëtar;

ç) mbajtjen dhe administrimin e të gjitha dokumenteve për hartimin dhe zbatimin e planeve të mbarështimit dhe të inventarizimit pyjor, të kadastrës pyjore, të projekteve, të financës, të pasurive të luajtshme e të paluajtshme, të të dhënave bazë për tërësinë e fondit pyjor e kullosor dhe të tokave

- pyjore, si dhe të punimeve e përgjithësimeve statistikore;
- d) ndjekjen e përpunimit të planeve të mbarështimit dhe të inventarizimit të pyjeve, të kullotave, të florës e të faunës së egër, si dhe të shmangies së sëmundjeve, dëmtuesve dhe zjarreve;
  - dh) përgatitjen e projekteve për investimet në pyje e kullota;
  - e) drejtimin dhe mbikëqyrjen e punës për përmirësimin e zonave të gërryera dhe luftimin e gërryerjeve, të rrëshqitjeve e të ortekëve;
  - ë) hartimin, ndjekjen e planifikimit të përfitimit të prodhimeve pyjore e jopyjore, mbërritshmërisë pyjore dhe të rrjetit të logjistikës;
  - f) ndjekjen, bashkëpunimin, harmonizimin dhe kryerjen e veprimtarive kërkimore në pyje e kullota;
  - g) ndjekjen e përpunimit të metodologjive për mbledhjen e të dhënave të zhvillimit të sektorit të pyjeve e kullotave, përpunimin e këtyre të dhënave dhe përgatitjen e informacionit për publikun;
  - gj) mbikëqyrjen e zhvillimit të florës e faunës së egër dhe propozimin e metodave për mbrojtjen e llojeve të rrezikuara, të rralla ose në rrezik;
  - h) menaxhimin e veprimtarisë së gjuetisë sportive dhe turistike në territorin e Republikës së Shqipërisë, në bashkëpunim me organet e qeverisjes vendore dhe pronarët privatë;
  - i) sigurimin e mbështetjes teknike nëpërmjet këshillimit të pronarëve privatë dhe të komunitetit;
  - j) organizimin e trajnimeve dhe të shërbimeve këshillimore për pronarët privatë dhe strukturat e specializuara në njësitë e qeverisjes vendore;
  - k) kontrollin dhe marrjen në dorëzim të punimeve të kryera në pyje e kullota, pavarësisht nga burimi i financimit;
  - l) Mirëmbajtjen dhe funksionimin e infrastrukturës në fondin pyjor shtetëror;
  - ll) hartimin dhe zbatimin e një programi për trajnimin e punonjësve të shërbimit pyjor dhe aftësimin e tyre profesional;
  - m) mbështetjen e zhvillimit të agropylltarisë shqiptare.

Neni 12

Funksioni dhe detyrat e Policisë Pyjore

1. Policia Pyjore është organ i specializuar i shërbimit pyjor, me funksione teknike e kontrolluese, në përbërje të Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor. Struktura e Policisë Pyjore, gjatë kryerjes së shërbimit, përfiton status të njëjtë me atë të Policisë së Shtetit.
2. Policia Pyjore kryen këto detyra:
  - a) kontrollon zbatimin e dispozitave ligjore dhe të akteve nënligjore në fuqi për pyjet, kullotat, zonat e mbrojtura, florën e faunën e egër, veprimtarinë e gjuetisë dhe veprimtaritë e tjera që zhvillohen në fondin pyjor kombëtar nga subjektet private e publike, juridike e fizike, si dhe propozon heqjen e licencave kur subjektet veprojnë në kundërshtim me këto dispozita;
  - b) parandalon, zbulon dhe lufton dëmtimin, pushtimin, shpërdorimin, tjetërsimin, shkretimin dhe degradimin e pyjeve e të tokës pyjore, cenimin nga ndërhyrjet e pakontrolluara në fondin pyjor dhe në mjedisin natyror;
  - c) organizon punën për parandalimin dhe shuarjen e zjarreve;
  - ç) parandalon dhe merr masa në rastet e shfrytëzimit dhe të tregtimit të paligjshëm të materialit drusor, të prodhimeve pyjore e jopyjore, të krimit në sektorin e pyjeve, kullotave, zonat e mbrojtura e pyjet me funksion të veçantë, të florës e faunës së egër, të bimëve mjekësore, aromatike, eterovajore e tanifere natyrore, të prodhimeve pyjore e jopyjore të fondit pyjor kombëtar, si dhe çdo veprimtari tjetër, që bie në kundërshtim me këtë ligj;
  - d) kontrollon veprimtaritë e subjekteve që grumbullojnë, përpunojnë dhe tregtojnë prodhimet e përftuara nga shfrytëzimi i pyjeve (trupa, lëndë ndërtimi, shtylla miniere, degë voze, dru zjarri, qymyr druri etj.) dhe prodhimet gjysmë të përpunuara (dërrasë, elemente etj.) në qendrat e përpunimit (gatrat, sharrat, cirkularet etj.) në magazinat dhe sheshet e depozitimit;
  - dh) bllokon veprimtarinë e ushtruar nga çdo person fizik a juridik, që nuk shlyen detyrimet ligjore në afatet e caktuara dhe/ose që nuk respekton kushtet e kontratave;
  - e) mbron dhe mbështet veprimtarinë e administratës menaxhuese të shërbimit pyjor;
  - ë) kryen, në bashkëpunim me organet e Policisë së Shtetit, organet tatimore, doganore e financiare, të Policisë së Ndërtimit dhe me organet e qeverisjes vendore, veprimtaritë dhe funksionet

që parashikohen nga ligje të tjera;

f) kontrollon zbatimin e punimeve që kryhen sipas projekteve në pyje, kullota, rezervate të gjuetisë dhe zona të mbrojtura;

g) ndërpret të gjitha punimet, që nuk janë në përputhje me projektet e hartuara e të parashikuara në kontratat e nënshkruara;

gj) kontrollon e mbikëqyr mbajtjen dhe plotësimin e dokumentacionit nga subjektet private e publike, juridike ose fizike, që ushtrojnë veprimtari në fondin pyjor kombëtar;

h) kontrollon zbatimin e rregullave të sigurisë dhe të shëndetit të punëtorëve, që punojnë në pyje;

i) mbikëqyr zbatimin e legjislacionit për përdorimin dhe vjeljen e prodhimeve pyjore nga burimet pyjore e jopyjore, në pronësi apo në përdorim të njësisive të qeverisjes vendore ose në pronësi private.

3. Inspektorët e Policisë Pyjore kanë të gjitha të drejtat për të hyrë, kontrolluar, inspektuar dhe për të marrë masat përkatëse të procedimit, si dhe të bllokimit apo sekuestrimit, në rastet e shkeljes së ligjit. Inspektorët e Policisë Pyjore gjatë kryerjes së detyrës gëzojnë atributet e Policisë Gjyqësore.

KREU IV FUNKSIONET E PYLLIT, PËRBËRJA E PRONËSIA E FONDIT PYJOR KOMBËTAR DHE KADASTRA

Neni 13

Funksionet e pyllit

Funksionet e pyllit janë:

a) ekonomike, që kanë të bëjnë me prodhimin e materialit drusor dhe jodrusor, të bimëve mjekësore, aromatike e eterovajore, si dhe me habitatet e shpendëve dhe të kafshëve të egra apo me prodhime të tjera natyrore të fondit pyjor kombëtar;

b) ekologjike, që kanë të bëjnë me mbrojtjen e florës dhe faunës së egër, të ruajtjes së burimeve gjenetike, hidrologjike, kundër gërryerjes e biotipike dhe me mbrojtjen e parcelave pyjore eksperimentale;

c) npublike, që kanë të bëjnë me veprimtaritë mbrojtëse, argëtuese, çlodhëse, sportive, turistike, edukative, higjieno-sanitare, estetike apo kërkimore e shkencore.

Neni 14

Përbërja e fondit pyjor kombëtar

Fondi pyjor kombëtar përbëhet nga këto formacione bimore e jobimore:

a) pyjet dhe drurët pyjorë;

b) shkurret;

c) sipërfaqet e zëna nga brezat pyjorë mbrojtës, grupet e veçuara të drurëve;

ç) bimësia barishtore, mjekësore, eterovajore e tanifere natyrore;

d) tokat pyjore, bujqësore (të dhëna në përdorim ose në pronësi të organeve të shërbimit pyjor), liqenet natyrore, tokat e lagëta dhe lagunat (për mbarështimin dhe zhvillimin e faunës së egër, pasuri kombëtare, dhe që krijojnë një mjedis ekologjik të harmonizuar me fondin pyjor);

dh) sipërfaqet e zhveshura si çeltirat, shkëmbinjë, dunat e ranishtet, që ndodhen në sipërfaqen pyjore dhe pranë tyre (jo më larg se 500 m), por që krijojnë një mjedis ekologjik të harmonizuar me të;

e) infrastruktura rugore e komunikimit me të gjitha elementet bashkëshoqëruese, pritat e pendat, lerat, koritat, çezmat, rrethimet apo gardhimet në zonat e mbrojtura, në pyjet me funksion të veçantë, në rezervatet e gjuetisë, si dhe lehtësitë e krijuara e të ngritura për personelin e shërbimit pyjor dhe për pritjen e vizitorëve në to;

ë) ndërtesat, zyrat, magazinat, depot, stacionet pyjore, qendrat e informimit dhe të pritjes së vizitorëve, ujësjellësat, linjat elektrike e telefonike (të ndërtuara nga shërbimi pyjor apo të dhëna në pronësi të tyre), makinat, tabelat, shenjat e ndryshme treguese e sinjalizuese dhe ato të mbarështimit pyjor.

Neni 15
Pronësia e fondit pyjor kombëtar

1. Fondi pyjor kombëtar, sipas pronësisë, ndahet në:
  - a) fond pyjor në pronësi publike;
  - b) fond pyjor në pronësi private.
2. Fondi pyjor publik zotërohet e administrohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor, organet në varësi të saj dhe organet e qeverisjes vendore.
3. Fondi pyjor publik ndahet në :
  - a) pyje e toka pyjore në pronësi të shtetit;
  - b) pyje e toka pyjore në përdorim apo në pronësi të organeve të qeverisjes vendore.
4. Fondi pyjor privat përbëhet nga:
  - a) pyje dhe toka pyjore në pronësi private;
  - b) drurë dhe grupe drurësh, që ndodhen brenda kufijve të tokave në pronësi private, pyje të reja, të cilat krijohen në këto toka, dhe pjesët e fondit pyjor pronësi private.

Neni 16
Kadastra Kombëtare e Fondit Pyjor

1. Fondi pyjor kombëtar dhe infrastruktura integrale e tij regjistrohen në Zyrën e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme të Republikës së Shqipërisë dhe janë pasuri e Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor.
2. Fondi pyjor publik organizohet e trajtohet sipas ekonomive pyjore ose pellgjeve ujëmbledhëse.
3. Kriteret për krijimin dhe organizimin e masiveve pyjore ose të pellgjeve ujëmbledhëse, si njësi prodhimi, për sigurimin e vazhdimësisë së procesit të prodhimit pyjor në nivel rajoni, përcaktohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor.
4. Fondi pyjor kombëtar trajtohet në përputhje me planet e mbarështimit dhe të inventarizimit.
5. Inventarizimi i pyjeve kryhet për një periudhë jo më pak se 10 vjet, sipas kriterëve e udhëzimeve të përcaktuara me urdhër të Ministrit të Bujqësisë dhe Ushqimit.
6. Të dhënat e kadastrës së fondit pyjor pasqyrohen çdo vit nga strukturat në varësi të Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor, nëpërmjet programeve e sistemeve kompjuterike, duke krijuar bazën e të dhënave në shkallë vendi, qarku dhe sipas ekonomive pyjore apo pellgjeve ujëmbledhëse.
7. Kadastra Kombëtare e Fondit Pyjor është një regjistër zyrtar, ku shënohen të dhënat përkatëse për mënyrën e qeverisjes dhe ndryshimet periodike të fondit pyjor e kullësor.
8. Rregullat e hollësishme për krijimin dhe mbajtjen e Kadastrës Kombëtare të Fondit Pyjor, për regjistrimin, përditësimin dhe ndryshimet në gjendjen e tij, miratohen nga Ministri i Bujqësisë dhe Ushqimit.

Neni 17
Heqja e sipërfaqeve (tokave) nga fondi pyjor kombëtar

1. Pjesë të fondit pyjor kombëtar, që kërkohen nga subjekte juridike ose fizike apo nga organet e qeverisjes vendore për t'u kthyer në truall, për ndërtimin e strukturave turistike, të qendrave të pushimit apo shëndetësore, për zgjerimin e vijës kufizuese të ndërtimit dhe të shtrirjes territoriale të periferisë së qytetit dhe të qendrave të banuara në zonat rurale ose për qëllime të tjera publike, për rrugë automobilistike ose hekurudhore, për çpim dhe shfrytëzim të puseve të naftës e të gazit, për veprimtari minerare e gjeologjike, për aeroporte dhe struktura të telekomunikacionit, për qëllime të strukturave ushtarake e qendrave industriale, për gurorë e kariera hiqen nga fondi pyjor dhe nga Kadastra Kombëtare e Pyjeve, si më poshtë:
  - a) pyjet dhe tokat me bimësi pyjore, me sipërfaqe deri në 30 ha, me miratimin e Këshillit të Ministrave;

- b) pyjet dhe tokat me bimësi pyjore, me sipërfaqe mbi 30,1 ha, me ligj të veçantë.
2. Rregullat për paraqitjen e kërkesës, mbajtjen dhe plotësimin e dokumentacionit teknik, kriteret dhe procedurat e zvogëlimit të sipërfaqes dhe të vëllimit të fondit pyjor, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.
3. Kufijtë e fondit pyjor kombëtar janë të përhershëm, të përcaktuar qartë dhe të shënuar në terren, të hedhur në hartë me qëllim që të sigurohet mbikëqyrja e vazhdueshme e tyre, për të realizuar mbrojtjen e frytshme nga degradimi, tjetërsimi, pushtimi dhe shkretimi.

Neni 18

Ndryshime në Kadastrën Kombëtare të Fondit Pyjor

1. Pronari duhet të marrë miratimin e organeve të shërbimit pyjor përpara ndryshimeve (rritjen ose zvogëlimin e sipërfaqes dhe të vëllimit, ripyllëzimin) në fondin pyjor dhe në tokën pyjore që zotëron.
2. Kur në fondin pyjor ose tokën pyjore, nga KRRTRSH-ja miratohen studime urbanistike për zhvillime turistike, Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor, pasi merr dijëni, bën shënimin përkatës në kadastrën e pyjeve.
3. Pronarët e fondit pyjor dhe të tokës pyjore, brenda 6 muajve nga data e konstatimit, kanë detyrimin që, për ndryshimet e bëra në fondin pyjor të njoftojnë drejtorinë rajonale të shërbimit pyjor dhe kjo e fundit zyrën kadastrale të Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor, për të bërë përditësimin në Kadastrën Kombëtare të Pyjeve, ndërsa për ndryshimet e ndodhura para hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe të papërditësuara, brenda 6 muajve nga data e hyrjes në fuqi të ligjit.
- Ministria e Rregullimit të Territorit dhe Turizmit njofton Drejtorinë e Përgjithshme të Shërbimit Pyjor për miratimin e veprimtarive në fushën e turizmit, të cilat zhvillohen në fondin pyjor, në përputhje me ligjin “Për zhvillimin e zonave që kanë përparësi turizmin”.
- Me miratimin e lejes së ndërtimit për zhvillime turistike në sipërfaqet e fondit pyjor apo të tokës pyjore, këshilli i rregullimit të territorit të njësisë së pushtetit vendor njofton shërbimin pyjor për të bërë përditësimin në kadastrën e pyjeve.

Neni 19

Dhënia në përdorim e fondit pyjor kombëtar

1. Pjesë të fondit pyjor kombëtar dhe të pyjeve e tokave pyjore mund të jepen në përdorim për qëllime pushimi, argëtimi, shëndetësore, shoqërore, kërkimore e studimore, mbarëshkrimi të florës dhe faunës së egër, gjuetie, për baza didaktike apo eksperimentale, për veprimtari turistike, si sheshe për kampingje, veprimtari biznesi dhe për kryerjen e operacioneve hidrokarbure gjeologjike e minerare, pa cenuar vlerat dhe funksionet e tyre, në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi.
- Organet e shërbimit pyjor miratojnë në fondin pyjor publik vendet ose sheshet ku mund të ushtrohen këto veprimtari.
2. Njësitë e qeverisjes vendore, në marrëveshje me Drejtorinë e Përgjithshme të Shërbimit Pyjor, kanë të drejtë të kërkojnë marrjen në përdorim edhe të pyjeve publike, që gjenden jashtë kufijve të tyre administrativë, për lëndë e dru zjarri, për sigurimin e bazës ushqimore për blegtorinë e për kullotje, si dhe për grumbullimin e prodhimeve drusore e jodrusore për nevojat e popullsisë së tyre.
- Dhënia në përdorim e sipërfaqeve të fondit pyjor bëhet kundrejt tarifave të miratuara me vendim të Këshillit të Ministrave.
3. Dhënia në përdorim e pjesëve të fondit pyjor publik bëhet në bazë të kontratave të nënshkruara nga drejtori i drejtorisë rajonale të shërbimit pyjor, me miratimin e Drejtorit të Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor.
- Kontratat përfundojnë në çastin kur për sipërfaqen e fondit pyjor, objekt kontrate, miratohen studime urbanistike nga KRRTRSH-ja apo paraqiten kërkesa për zhvillime turistike.
4. Kur në sipërfaqet e fondit pyjor ose toka pyjore realizohen studime urbanistike për zhvillime turistike, me miratimin e studimit urbanistik nga KRRTRSH-ja, në këto sipërfaqe zbatohen dispozitat e ligjit “Për zhvillimin e zonave që kanë përparësi turizmin”.

KREU V
RUAJTJA DHE ADMINISTRIMI I FONDIT PYJOR KOMBËTAR

Neni 20

Ruajtja e fondit pyjor kombëtar

1. Republika e Shqipërisë zbaton parimet dhe normat e konventave, të marrëveshjeve e traktateve ndërkombëtare, në të cilat është palë, si dhe merr parasysh, njeh dhe respekton parimet dhe normat përgjithësisht të pranura të së drejtës ndërkombëtare për pyjet.

2. Ruajtja e pyjeve dhe e mjedisit pyjor nga ndotja dhe dëmtimi me lëndë të gazta, të lëngëta, të ngurta, radioaktive, lëndë dhe mbetje të rrezikshme, që krijohen ose shkarkohen nga objekte a veprimtari industriale, bujqësore, komunale, tregtare, shoqërore e kulturore, ushtarake, të transportit ose nga veprimtari të tjera, që cenojnë ekuilibrin e sistemeve ekologjike, natyrore ose dëmtojnë të mirat materiale dhe vlerat kulturore e historike, është e detyrueshme për të gjitha organet shtetërore, të pushtetit vendor dhe për personat fizikë a juridikë, vendas e të huaj.

3. Personat fizikë a juridikë, që kanë në pronësi, në administrim ose në përdorim pyje, grumbuj drurësh ose dru pyjorë, brenda ose jashtë fondit pyjor kombëtar, janë të detyruar të sigurojnë mbrojtjen e tyre.

4. Mbrojtja dhe miradministrimi i fondit pyjor kombëtar, pavarësisht nga forma e pronësisë, nga dëmtimi, prerjet ose kullotjet pa leje, sëmundjet dhe insektet, zjarret, shkatërrimi, pushtimi apo tjetërsimi janë detyrë e përhershme e organeve të shërbimit pyjor dhe e organeve të qeverisjes vendore, pronarëve, subjekteve që kryejnë veprimtari në këtë fond dhe, sipas rastit, edhe të strukturave të tjera shtetërore (Policia e Shtetit, ajo financiare, doganore, e ndërtimit), të ngarkuara me ligje të tjera.

5. Strukturat e organeve të shërbimit pyjor përgatisin skemën për monitorimin afatgjatë të kushteve të pyjeve, ku përcaktohen vazhdimësia dhe zhvillimi i mëtejshëm i tyre, masat për mbrojtjen e pyjeve dhe të mjedisit pyjor nga ndotja atmosferike, ruajtja e ekuilibrave të sistemeve ekologjike natyrore, duke shmangur sëmundjet dhe shfaqjen e insekteve në pyje, si dhe masat parandaluese nga zjarri.

6. Mbrojtja e mbulesës pyjore dhe e ekosistemeve pyjore të vendit, për të ruajtur prodhimtarinë, diversitetin biologjik dhe peizazhin është një bazë e rëndësishme për zhvillimin ekonomik dhe shoqëror të sektorit pyjor e të kullotave.

7. Në rast se në fondin pyjor ose në një pjesë pylli dhe në shkurre bie zjarr, organet e shërbimit pyjor, organet e njësive të qeverisjes vendore, çdo subjekt shtetëror a privat, njësi apo repart ushtarak, shkollë, institucion publik e privat, si dhe çdo shtetas kanë detyrë të njoftojnë dhe të marrin pjesë për shuarjen e tij.

8. Shpenzimet e nevojshme për shuarjen e zjarreve përballohen nga organi, që ka në pronësi pyllin ose kullotën, dhe nga Buxheti i Shtetit, në rastin e një prone private me rëndësi kombëtare, historike, kulturore, arkeologjike, ekologjike etj.

9. Organet e shërbimit pyjor, në bashkëpunim me njësitë e qeverisjes vendore dhe me strukturat e shërbimit për mbrojtjen nga zjarri dhe të shpëtimit, organizojnë punën për parandalimin e zjarrit në fondin pyjor kombëtar.

Rregullat për parandalimin dhe shuarjen e zjarreve në pyje dhe në kullota, si dhe për krijimin e njësive të shuarjes së zjarreve përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

10. Në zonat pyjore, të caktuara për çlodhje, argëtim, turizëm dhe për pritjen e publikut, organet e shërbimit pyjor caktojnë vendqëndrimet dhe rrugët e lëvizjes, si dhe vendet ku mund të lejohet ndezja e zjarreve.

11. Në fondin pyjor kombëtar mbrohen dhe janë të patjetërsueshme të gjitha veprat hidroteknike (pritat malore, gardhet, pendat), burimet ujore, liqenet natyrore, kënetat e lagunat, përrrenjtë e përroskat, veprat e ujit, koritat e ngrehinat e ndërtuara etj., të cilat krijojnë një kompleks të domosdoshëm natyror e të harmonizuar me pyjet e tokën pyjore.

12. Procedurat, rregullat, pagesa për mbrojtjen e fondit pyjor privat nga Policia Pyjore dhe

marrëveshja tip caktohen me udhëzim të Ministrit të Bujqësisë dhe Ushqimit.

Neni 21

Rehabilitimi dhe përdorimi i fondit pyjor kombëtar

1. Punimet mbrojtëse dhe ripërtëritëse në fondin pyjor kombëtar kryhen për të parandaluar ose kufizuar veprimet shkatërruese në pyll.

2. Masa për zhvillimin dhe kryerjen e punimeve mbrojtëse e ripërtëritëse ndërmarrin edhe pronarët, për drurët pyjorë, që ndodhen në tokat pyjore, në tokat bujqësore, në afërsi të pyllit, si dhe për drurët, që ndodhen jashtë fondit pyjor kombëtar.

3. Rritja e prodhimtarisë së fondit pyjor kombëtar, nëpërmjet ripërtëritjes së pyjeve të shfrytëzuara, përmirësimit të pyjeve ekzistuese, zbatimit të punimeve të mirëmbajtjes dhe atyre sanitare, në përputhje me funksionin e pyjeve, të nevojave ekonomike dhe të shtimit të sipërfaqes së fondit pyjor kombëtar, nëpërmjet pyllëzimit të tokave bujqësore, të braktisura e të pandara, të vendeve të zhveshura e të gërryera, të tokave ranore e zhavorrishte e të tjera të kësaj kategorie, është detyrë e administruesve dhe e përdoruesve të këtyre tokave.

4. Rehabilitimi i ekosistemeve pyjore, kullosore, i tokave pyjore të degraduara e të braktisura, i peizazhit pyjor, i habitateve të florës e faunës së egër, kryhet nën drejtimin e strukturave të organeve të shërbimit pyjor.

5. Ruajtja e ekuilibrit mjedisor, nëpërmjet ruajtjes ekologjike në ndërhyrjet në ekosistemet pyjore e kullosore dhe përdorimi i standardeve bashkëkohore për përtëritjen e tyre dhe të mjedisit natyror, është detyrë e organeve të shërbimit pyjor, e njësisë të qeverisjes vendore dhe e pronarëve privatë.

6. Rehabilitimi i terreneve të degraduara kryhet nëpërmjet nxitjes dhe mbështetjes së agropjlltarisë në pronat publike dhe private.

7. Shpenzimet dhe sigurimi i mjeteve e i pajisjeve për mbrojtjen e fondit pyjor kombëtar nga zjarret, ndotjet dhe për luftimin e sëmundjeve, të insekteve e të barërave të këqija dhe parazitare përballohen nga Buxheti i Shtetit, në bazë të kriterëve të caktuara nga Këshilli i Ministrave.

8. Nuk lejohen grumbullimi dhe shitja e prodhimeve drusore e jodrusore jashtë mundësive të tyre prodhuese e biologjike. Në raste të emergjencës për përballimin e fatkeqësive e të katastrofave natyrore, sasitë që do të përdoren për grumbullimin dhe shitjen e këtyre prodhimeve, jashtë mundësisë prodhuese e biologjike, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

9. Krasitja për gjethe, kullotja e bagëtisë dhe kositja apo grumbullimi i barit në fondin pyjor publik bëhen me leje të organeve të shërbimit pyjor, ndërsa për pyjet në përdorim të njësisë të qeverisjes vendore nga administrata e saj, kundrejt pagesës përkatëse.

10. Kullotja dhe kalimi i bagëtive në pyjet publike, në pyllëzimet e reja, në ngastrat pyjore të shfrytëzuara a në ripërtëritje e sipër, në pyjet e ricunguara, në pyjet mbrojtëse e me funksion të veçantë, në rezervatet e gjuetisë e të mbarështimit të faunës së egër, si dhe në ato të farërave kryhen në përputhje me rregullat e caktuara nga Drejtori i Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor.

11. Gërmimet në fondin pyjor, publik e privat, dhe në rrjetin e përrenjve për të nxjerrë humus, gurë, rërë, zhavorr, plisa bari ose të tjera si këto, vendosja e kaminave të qymyrit të drurit dhe e eshkës së kovaçit, të furrave të gëlqeres apo hapja e gurorëve bëhen me leje të organeve të shërbimit pyjor dhe të institucioneve të tjera, të ngarkuara me ligj të veçantë, në kohën dhe vendin e caktuar, kundrejt pagesës.

12. Organet e shërbimit pyjor, para dhënies së lejeve për ushtrimin e veprimtarive në fondin pyjor publik, bashkërendojnë punën me strukturat e Ministrisë së Mjedisit dhe të Ministrisë së Industrisë dhe Energjetikës, të cilat, në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi, kanë të drejtë të pajisin subjektet fizike e juridike me lejet përkatëse të ushtrimit të veprimtarive në fushën e tyre.

13. Qëndrimi i automjeteve, vendosja e rulotave dhe qëndrimi i kafshëve në pyjet me funksion mbrojtës e të veçantë, në rezervatet e mbarështimit të florës e faunës së egër, në fidanishtet pyjore ose në vendet e tjera të fondit pyjor, me rëndësi të veçantë, bëhen sipas rregullave të caktuara nga Drejtori i Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor.

14. Lejimi i ndërtimeve të thjeshta, jo me karakter tregtar, i ngrehinave, i gardhimeve dhe kufizimi i lëvizjeve të vizitorëve, brenda territoreve të rrethuara të pjesëve të fondit pyjor publik dhe të atyre të deklaruara me funksion mbrojtës e të veçantë, kryhet në përputhje me rregullat e përcaktuara

nga Drejtori i Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor.

15. Vendosja në fondin pyjor publik e kampingjeve, e çadrave dhe e strehimeve të lëvizshme (rulotat) ose e objekteve të tjera të kësaj natyre bëhet në vendet e caktuara nga organet e shërbimit pyjor.

16. Organet e shërbimit pyjor, kur vërejnë se bimët dhe prodhimet pyjore janë të infektuara nga parazitë karantinorë dhe se janë kryer shkelje të dispozitave ligjore bëjnë menjëherë bllokimin dhe njoftojnë jo vetëm pronarin ose përdoruesin, por edhe eprorët për arsyet e bllokimit.

17. Pjesë apo ekonomi pyjore lejohen të trajtohen edhe për mbarështimin e faunës së egër dhe për ushtrimin e veprimtarisë turistike e të gjuetisë sportive.

18. Personat juridikë e fizikë, të cilët kryejnë veprimtari të lejuara në fondin pyjor publik, pavarësisht nga kontratat që kanë, me hyrjen në fuqi të këtij ligji, janë të detyruar të lidhin kontratë mirëmbajtjeje dhe përdorimi të zonave të gjelbra pyjore, në përputhje me studimet e miratuara nga KRRTRSH-ja, në bashkërendim me organet e shërbimit pyjor, për sipërfaqen pyjore a kullosore të zënë me ndërtime dhe për territorin që përdorin apo që kanë me qira.

Për administrimin e fondit pyjor, brenda sipërfaqes së miratuar për zhvillimin e turizmit, subjekti përkatës lidh marrëveshje për shërbimet dhe mirëmbajtjen e këtij fondi me Drejtorinë e Përgjithshme të Shërbimit Pyjor, për ruajtjen nga dëmtimet dhe prerjet e paligjshme, nga sëmundjet dhe insektet, nga zjarret, si dhe për llojin e pemëve të reja që do të mbillen në territorin e caktuar.

Tarifat për shërbimet e mësipërme përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

19. Agjencitë turistike dhe të udhëtimit, që kryejnë veprimtari turistike në fondin pyjor publik, në zonat pyjore të lejuara nga organet e shërbimit pyjor, zbatojnë parimet mjedisore dhe rregullat kombëtare e ndërkombëtare në këtë fushë dhe kujdesen që turistët të respektojnë kodet e sjelljes në natyrë.

20. Kryerja e manovrave ushtarake në fondin pyjor publik bëhet pas vlerësimit të ndikimit në mjedis të këtyre manovrave, me leje të organeve të shërbimit pyjor dhe të agjencive rajonale të mjedisit, në të cilën përcaktohen kushtet për zvogëlimin e efekteve të dëmshme në mjedisin pyjor.

Neni 22

Administrimi dhe zhvillimi i fondit pyjor kombëtar

1. Pyjet në territorin e Republikës së Shqipërisë janë pasuri kombëtare. Shteti garanton me këtë ligj barazinë e marrëdhënieve të pronësisë në fondin pyjor kombëtar.

2. Administrimi, zhvillimi, mirëmbajtja dhe përmirësimi i fondit pyjor kombëtar janë detyra të strukturave të organeve të shërbimit pyjor, të pronarëve, të institucioneve të tjera shtetërore dhe të organeve të pushtetit vendor.

3. Qeverisja dhe administrimi i fondit pyjor kombëtar (publik, në përdorim a në pronësi të njësisive të qeverisjes vendore dhe privat) bëhen në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

4. Fondi pyjor publik, vendor a privat, administrohet e trajtohet sipas planeve të mbarështimit, të inventarizimit dhe të funksioneve të këtij fondi.

5. Të gjithë pronarët, administruesit, qiramarrësit dhe përdoruesit e fondit pyjor kombëtar e të tokës pyjore detyrohen të kujdesen, vazhdimisht, për trajtimin dhe zhvillimin e fondit pyjor kombëtar dhe për mbrojtjen e mjedisit pyjor.

6. Administrimi, shtimi dhe trajtimi shkencor i pyjeve mbrojtëse dhe i atyre me funksion të veçantë, pavarësisht ku ndodhen, i drurëve e i shkurreve me vlera të veçanta, i bimëve mjekësore e tanifere, brenda fondit pyjor publik dhe atij vendor, bëhen nën kujdesin e organeve të shërbimit pyjor.

7. Krijimi i pyjeve të reja, ngritja e zonave të reja apo zgjerimi i zonave ekzistuese pyjore kryhen në mbështetje të projekteve dhe me leje të organeve të shërbimit pyjor.

8. Drurët, grumbujt e drurëve e të shkurreve, parqet dhe lulishtet në qytete, në qendra të banuara e në qendra prodhimi mbrohen dhe trajtohen nga pronarët e tyre të ligjshëm.

9. Sipërfaqet dhe objektet në pronësi private, të cilat përfshihen në fondin pyjor publik, mbeten pronë e pronarit të ligjshëm. Ato administrohen e përdoren prej tij dhe në rastet kur do të zhvillohen veprimtari në to, menaxhohen sipas kërkesave të planit të mbarështimit pyjor.

10. Shteti nxit nismat individuale a kolektive për ripyllëzimin e tokave të braktisura, të zhveshura, të shpyllëzuara dhe të gërryera, nëpërmjet sistemit të kredive lehtësuese, të përdorimit afatgjatë, deri në privatizimin e tyre.

11. Çdo vit, në Buxhetin e Shtetit planifikohen fonde për investime, për rimëkëmbjen e integritetit ekologjik të pyjeve e të kullotave, për ruajtjen dhe përmirësimin e ekosistemeve, të habitateve, të gjendjes mjedisore dhe të biodiversitetit pyjor.

Neni 23

Administrimi dhe zhvillimi i fondit pyjor në pronësi të njësive të qeverisjes vendore

1. Administrimi dhe zhvillimi i pyjeve vendore apo i pjesëve të tyre, bëhen sipas planeve të mbarështimit dhe të dispozitave të këtij ligji.

2. Për një administrim të qëndrueshëm e shumëfunksional të fondit pyjor vendor, për rregullimin e përdorimit e të shfrytëzimit të pyjeve, të kullotave dhe të burimeve të tjera pyjore e jopyjore, për mbrojtjen nga zjarri, dëmtuesit etj., brenda territorit administrativ të njësive të qeverisjes vendore, krijohen njësitë tekniko-administrative, në varësi të drejtpërdrejtë të organeve të qeverisjes vendore. Strukturat e Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor ndihmojnë, kontrollojnë, këshillojnë dhe sigurojnë mbështetjen teknike për këto njësi dhe për shoqatat e përdoruesve të pyjeve.

3. Organet e qeverisjes vendore kanë për detyrë të marrin masa dhe të planifikojnë fonde për investimet në pyjet, në territorin që ata mbulojnë, për përmirësimin dhe planifikimin e mbledhjes e të promovimit të pajisjeve të reja të përpunimit dhe të tregtimit të prodhimeve pyjore, si dhe për krijimin e sektorit të agropylltarisë.

4. Shteti mbështet nismat individuale a kolektive të njësive të qeverisjes vendore për shtimin e sipërfaqes së pyjeve, për ripyllëzimin e tokave të braktisura, të zhveshura, të shpyllëzuara dhe të gërryera, në pronësi të tyre, nëpërmjet sistemit të kredive me kushte lehtësuese.

5. Njësia e qeverisjes vendore, çdo vit, nga të ardhurat e realizuara planifikon fonde për ruajtjen, mirëmbajtjen, kryerjen e punimeve silvikulturore dhe përgjigjet për trajtimin shkencor të tyre.

6. Vjelja e materialit drusor dhe e prodhimeve të tjera nga pyjet vendore bëhet në përputhje me këtë ligj.

7. Kriteret e transferimit dhe përdorimit të pyjeve nga njësitë e qeverisjes vendore përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 24

Administrimi dhe zhvillimi i fondit pyjor privat

1. Administrimi dhe zhvillimi i fondit pyjor privat bëhen nga pronarët, në përputhje me planet e thjeshta të mbarështimit, të miratuara nga shërbimi pyjor.

2. Pronari privat nuk mund të vendosë e të kryejë një shndërrim të pyjeve, të kulturave pyjore apo të ndryshojë zërin kadastral, në pronën pyjore të tij, pa marrë, paraprakisht, miratimin e organit përkatës të shërbimit pyjor.

3. Shteti, brenda mundësive, mjeteve e fondeve që ka, mbështet plotësimin e nismës dhe të përgjegjësive private, individuale e kolektive, për zgjerimin e sipërfaqes së pyjeve private, për mirëmbajtjen dhe përmirësimin e burimeve pyjore dhe për krijimin e fermave private pyjore.

4. Administrimi dhe zhvillimi i pyjeve, i drurëve pyjorë apo i grumbujve pyjorë të veçuar, në pronësi të komuniteteve fetare, bëhen në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

5. Vjelja e materialit drusor dhe e prodhimeve të tjera nga pyjet private bëhet në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

Neni 25

Pyjet me funksion mbrojtës dhe të veçantë

1. Pyjet, drurët dhe pjesët e fondit pyjor publik, të shpallura me funksion mbrojtës e të veçantë (mbrojtës të klimës, tokës, ujërave, ajrit, të elementeve higjiëno-shëndetësorë, me funksion të veçantë pushimi, çlodhjeje, edukimi, turizmi, estetikë, kërkimore dhe shkencore, mbrojtës të natyrës dhe trashëgimisë natyrore e kulturore), ruhen, zhvillohen, mbarështohen dhe administrohen, në përputhje

me dispozitat e këtij ligji dhe të ligjit “Për trashëgiminë kulturore”.

2. Kriteret për shpalljen e pyllit me funksion mbrojtës ose të veçantë përcaktohen me urdhër të Ministrit të Bujqësisë dhe Ushqimit.

3. Në pyjet apo në ato pjesë të fondit pyjor kombëtar, me funksion mbrojtës ose të veçantë, kryhen punime përkujdesjeje dhe të prerjeve sanitare, në mbështetje të projekteve të hartuara dhe pas miratimit nga organet e shërbimit pyjor.

4. Pyjet private ose pjesë të tyre mund të përfshihen në listën e pyjeve dhe të pjesëve të fondit pyjor kombëtar, me funksion mbrojtës ose të veçantë, pas marrjes me shkrim të mendimit të pronarit të tyre të ligjshëm.

5. Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor publikon listën e pyjeve dhe të pjesëve të fondit pyjor kombëtar, me funksion mbrojtës ose të veçantë.

KREU VI

TRAJTIMI, SHFRYTËZIMI DHE SHITJA E MATERIALIT DRUSOR DHE E PRODHIMEVE PYJORE E JOPYJORE

Neni 26

Trajtimi dhe shfrytëzimi i fondit pyjor kombëtar

1. Shfrytëzimi i materialit drusor dhe i prodhimeve të tjera pyjore dhe jopyjore lejohet në fondin pyjor shtetëror, vendor ose privat, për qëllime të përfitimit ekonomik dhe vetëm nëpërmjet kryerjes së punimeve të parashikuara në planet e mbarështimit.

2. Personat fizikë dhe juridikë mund të ushtrojnë veprimtari në fondin pyjor kombëtar vetëm me lejen përkatëse, të lëshuar në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

Kushtet dhe kriteret për dhënien e lejes për ushtrimin e veprimtarisë në fondin pyjor kombëtar përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Të drejtat, që sigurohen nga leja e ushtrimit të veprimtarisë në fondin pyjor kombëtar, nuk mund t’u transferohen apo t’u jepen të tretëve.

Subjektet, që ushtrojnë veprimtari në pyje e kullota, mund të ndërtojnë ose të vendosin instalime të përkohshme, sipas skemave teknologjike të miratuara.

3. Materiali drusor, që shfrytëzohet çdo vit nga fondi pyjor kombëtar, caktohet brenda mundësive vjetore të shfrytëzimit të pyjeve, të përcaktuara në planet e mbarështimit apo të inventarizimit, ndërsa në pyjet me funksion mbrojtës e të veçantë lejohet vetëm në rastet kur kryhen punimet e përkujdesjes dhe të prerjeve sanitare.

4. Shfrytëzimi i parcelave lejohet vetëm kur kërkohet teknikisht, në rastet e prerjeve përfundimtare apo prerjet në pyjet e dëmtuara nga katastrofat natyrore a zjarret, nën kontrollin e rreptë të organeve të shërbimit pyjor.

5. Sipërfaqet e pyjeve të larta përshkohen me prerje kulturore, sipas fazës së zhvillimit, në të cilën gjenden, dhe të kërkesave të silvikulturës.

6. Vjelja e prodhimeve pyjore organizohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor dhe njësitë e qeverisjes vendore. Ajo kryhet nga subjekte private të specializuara, të cilat paguhen për punën e kryer, ndërsa për shitjen e tyre organizohet ankand në anë të rrugës.

7. Vjelja e prodhimeve pyjore në pyjet private kryhet në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe të akteve të tjera nënligjore, duke mos cenuar mbrojtjen e tokës dhe të elementeve klimatike, ekologjike e shoqërore. Pronari, paraprakisht, duhet të sigurojë lejen përkatëse dhe damkimin e drurëve prej organeve të shërbimit pyjor.

8. Krijimi i rezervave strategjike të lëndës drusore në këmbë dhe ruajtja e trajtimi i pyjeve të virgjra ose pothuajse të virgjra, duke i kaluar në konservim të plotë, bëhen në përputhje me kriteret dhe procedurat e përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave.

9. Drejtoritë rajonale të shërbimit pyjor çdo vit hartojnë dhe dërgojnë për miratim në Drejtorinë e Përgjithshme të Shërbimit Pyjor planin e shfrytëzimit të pyjeve dhe të prodhimeve të dyta pyjore e jopyjore. Drejtoria e Përgjithshme kontrollon zbatimin e këtij plani.

10. Shfrytëzimi i fondit pyjor kombëtar organizohet në bazë të vitit pyjor, i cili fillon në datën 1 tetor.

Këshilli i Ministrave cakton kriteret dhe rregullat e shfrytëzimit të pyjeve dhe të shitjes së

materialit drusor e të prodhimeve të tjera pyjore e jopyjore.

11. Prerja e drurëve pyjorë në fondin pyjor kombëtar bëhet pas shënimit të tyre me damkë të veçantë nga organet e shërbimit pyjor. Drejtori i Përgjithshëm i Shërbimit Pyjor, me udhëzim të veçantë, përcakton mënyrën e përdorimit, madhësinë dhe formën e çekiç-damkës.

12. Në trajtimin dhe shfrytëzimin e fondit pyjor publik përdorimi i standardeve për prerjet vjetore të lejueshme, ciklet e prerjeve, teknikat e shfrytëzimit dhe infrastruktura janë të detyrueshme.

13. Operacionet e trajtimit dhe të shfrytëzimit të pyjeve synojnë mbrojtjen e mjedisit pyjor e të biodiversitetit.

14. Grumbullimi i prodhimeve të dyta pyjore, si rrënjë shqope, mareje, bushi etj., i thuprave të shelgut, frashërit, vërrit etj., i rrëshirës së pishës, i halave e gjetheve, i rrënjëve e lëvores, i luleve, frutave pyjore e sythave, i bimëve mjekësore, eterovajore e tanifere, i kërpudhave dhe i nënprodhimeve të tjera pyjore e jopyjore, u lejohet personave juridikë e fizikë, të pajisur me lejen përkatëse, të lëshuar nga organet e shërbimit pyjor dhe në mbështetje të kriteve dhe të kontingjenteve të caktuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor.

Neni 27

Shitja e materialit drusor dhe e prodhimeve pyjore e jopyjore

1. Ndalohet shitja e materialit drusor të paprerë (në këmbë) në pyjet publike.

2. Materiali drusor i pyjeve publike, i përpunuar ose i papërpunuar, transportohet nga pikat e grumbullimit dhe nga qendrat e përpunimit deri në destinacionin përfundimtar, i shoqëruar me leje transporti dhe me certifikatën e origjinës, të lëshuar nga organet e shërbimit pyjor, të cilat vërtetojnë prodhimin e tyre në përputhje me dispozitat e këtij ligji, ndërsa prodhimet e tjera pyjore e jopyjore transportohen të shoqëruara me certifikatën e origjinës.

Transporti i materialit drusor ose i prodhimeve të tjera pyjore e jopyjore nga fondi pyjor privat lejohet vetëm i shoqëruar me certifikatën e origjinës, të lëshuar nga pronari privat dhe të nënshkruar nga organet e shërbimit pyjor.

Modeli i lejes së transportit dhe i certifikatës së origjinës caktohen nga Drejtori i Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor.

3. Materialet drusore dhe çdo prodhim tjetër me origjinë pyjore, të sekuestruara në qendrat e përpunimit apo në sheshet e depozitimit dhe të tregtimit, ruhen nga subjektet, të cilave u janë sekuestruar, deri në shitjen e tyre nga organet e shërbimit pyjor.

KREU VII

BURIMET FINANCIARE DHE PËRDORIMI I TYRE

Neni 28

Funksionimi dhe përgjegjësitë financiare për pasurinë pyjore e kullosore

Shërbimi pyjor funksionon në përputhje me ligjin organik të Buxhetit të Shtetit dhe është përgjegjës për administrimin e pasurisë dhe të të ardhurave të realizuara nga veprimtaria ekonomike në sektorin e pyjeve e të kullotave, në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe të akteve të tjera ligjore e nënligjore në fuqi.

Neni 29

Burimet financiare

Burimet financiare të shërbimit pyjor sigurohen nga:

- a) Buxheti i Shtetit;
- b) burime të brendshme;
- c) donacione e grante të ndryshme.

Neni 30

Përdorimi i burimeve financiare

Burimet financiare të krijuara sipas nenit 32 përdoren për:

- a) investime në sektorin e pyjeve dhe të kullotave;
- b) mbrojtjen e faunës dhe të biodiversitetit të pyjeve dhe të kullotave;
- c) parandalimin e sëmundjeve, të dëmtuesve dhe të zjarreve në pyje dhe kullota;
- ç) kërkime shkencore në pyje dhe kullota;
- d) krijimin e kushteve për kryerjen e veprimeve turistike dhe çlodhëse;
- dh) shpërblimin e punonjësve për gjobat dhe sekuestrot e vendosura dhe të vjela sipas kritereve të caktuara nga Këshilli i Ministrave.

Neni 31

Ndarja e burimeve financiare

Burimet financiare të krijuara sipas nenit 32, ndahen: 70 për qind për Drejtorinë e Përgjithshme të Shërbimit Pyjor, të cilat mbahen në një llogari të veçantë në bankë, dhe 30 për qind derdhen në Buxhetin e Shtetit.

Neni 32

Bazueshmëria ligjore e burimeve financiare

Sigurimi dhe përdorimi i të gjitha llojeve të burimeve financiare bëhen në përputhje me aktet ligjore e nënligjore në fuqi.

Neni 33

Të ardhurat e siguruar nga pyjet vendore

Të ardhurat që sigurohen nga veprimtaritë në pyjet e kullotat vendore, përdoren nga organet e qeverisjes vendore, në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi.

Neni 34

Tarifat në fondin pyjor publik

1. Tarifat për të gjitha veprimtaritë, që zhvillohen në sektorin e pyjeve dhe të kullotave, për shërbimet publike e mjedisore, që zhvillohen në fondin pyjor publik, si dhe ato të vlerësimit të dëmeve në pyje miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Organi përgjegjës për vjeljen e të ardhurave në sektorin e pyjeve dhe të kullotave është Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Pyjor dhe organet në varësi të saj.

KREU VIII

KËRKIMI SHKENCOR NË FONDIN PYJOR KOMBËTAR

Neni 35

Veprimtaritë kërkimore e shkencore

1. Veprimtaritë kërkimore e shkencore në fondin pyjor kombëtar, për pyjet e tokat pyjore, kullotat, gërryerjet, pyllëzimet e përmirësimet, ripërtëritjen natyrore e problemet gjenetike, farërat e fidanët pyjorë, zjarrjet dhe luftimin e sëmundjeve e të dëmtuesve, florën e faunën e egër, bimët mjekësore e tanifere natyrore, përgatitjen dhe zbatimin e programeve të monitorimit për zhvillimin e qëndrueshëm të pyjeve kryhen nga personat fizikë e juridikë, të cilët plotësojnë kërkesat dhe kushtet për zhvillimin e veprimtarive kërkimore e shkencore.

2. Zhvillimi i veprimtarive kërkimore e shkencore, të parashikuara në pikën 1 të këtij neni, kryhet brenda fushave përkatëse të sektorit të pyjeve dhe të kullotave, në mbështetje të programeve kërkimore-shkencore kombëtare.

3. Institucionet kërkimore, studimore dhe shkencore në fushën e pyjeve e të kullotave sigurojnë konsulencë, oponencë dhe asistencë teknike për Drejtorinë e Përgjithshme të Shërbimit Pyjor, në aspekte të veçanta, brenda fushës së veprimtarisë së tyre.

4. Ministri i Bujqësisë dhe Ushqimit dhe ministri përgjegjës për shkencën harmonizojnë programimin dhe zbatimin e punës kërkimore në pyje e kullota, si dhe paraqesin kërkesat për buxhetin përkatës.

Neni 36

Bazat prodhuese dhe eksperimentale të zhvillimit dhe kualifikimit

1. Bazat prodhuese, eksperimentale, të ekstensionit, si për kërkimin shkencor dhe për kualifikimin e nxënësve e të studentëve, të punëtorëve, të specialistëve të pyjeve dhe të fushave të tjera në sektorin pyjor dhe për mjedisin në tërësi ngrihen me miratimin me shkrim të Drejtorit të Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor, në bazë të kërkesës së institucioneve kërkimore e pedagogjike.

2. Grumbujt e drurëve dhe të llojeve pyjore, të caktuara për konservim, germoplazmë, *in situ* dhe *ex situ*, për grumbullim, përpunim, shpërndarje dhe certifikim të materialit mbjellës, administrohen nga shërbimi pyjor.

KREU IX

PARASHIKIMET NDËSHKIMORE

Neni 37

Përgjegjësitë për moszbatimin e ligjit

1. Shkeljet e dispozitave ligjore sjellin, sipas rastit, përgjegjësi administrative dhe penale.

2. Punonjësit e shërbimit pyjor, kur vërejnë shkeljen e këtyre dispozitave, mbajnë procesverbal, i cili nënshkruhet nga hartuesi, i proceduari dhe dëshmitarët e pranishëm dhe, kur nuk ka të tillë, procesverbali është i vlefshëm vetëm me nënshkrimin e proceduesit.

3. Të drejtën e vendosjes së gjobës për kundërvajtjet administrative, të parashikuara në nenin 38 të këtij ligji, e kanë inspektorët e Policisë Pyjore.

Neni 38

Kundërvajtjet administrative

Shkeljet e mëposhtme, kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe dënohen si më poshtë:

1. Mosraportimi nga pronari i ndryshimeve përkatëse në fondin pyjor dhe në tokën pyjore, brenda 6 muajve nga data e vënies re, dënohet me gjobë në masën 10 000 (dhjetë mijë) lekë.

2. Moszbatimi i planit të mbarështimit të pyjeve, të kullotave, të florës e faunës së egër dhe të zonave të mbrojtura, nga subjektet juridike e fizike, pronarët privatë dhe njësitë e qeverisjes vendore, dënohet me gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë.

3. Shndërrimi nga pronari privat i kulturave pyjore apo i zërit kadastral, pa miratimin e organeve të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë në masën 20 000 (njëzet mijë) lekë.

4. Transferimi i të drejtave, që janë siguruar nga leja e ushtrimit të veprimtarisë në fondin pyjor kombëtar, dënohet me gjobë në masën 200 000 (dyqind mijë) lekë.

5. Prishja apo përdorimi i çekiç-damkës e i damkës nga persona të paautorizuar dhe nga një zonë pyjore në tjetrën, pa lejen e organeve të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë në masën 200 000 (dyqind mijë) lekë.

6. Prishja, fshirja ose dëmtimi i shenjave kufidëftuese, gjeodezike e topografike, i tabelave paralajmëruese dhe atyre treguese, të vendosura në fondin pyjor kombëtar, dënohen me gjobë në masën 20 000 (njëzet mijë) lekë.

7. Prerja në fondin pyjor kombëtar i drurëve pa damkën e organeve të shërbimit pyjor, kur pasojat materiale janë të lehta, dënohet me gjobë në masën 200 000 (dyqind mijë) lekë.

8. Prerja pa leje ose dëmtimi me dashje i pyjeve, i tokës pyjore, i pyjeve të reja, i filizërisë dhe

i fidanishteve, kur pasojat materiale janë të lehta, dënohet me gjobë në masën 300 000 (treqind mijë) lekë.

9. Dëmtimi nga pakujdesia i pyjeve, i tokës pyjore, i pyjeve të reja, i filizërisë dhe i fidanishteve, kur pasojat materiale janë të lehta, dënohet me gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë.

10. Dëmtimi me dhe pa dashje i pyjeve, i tokës pyjore, i pyjeve të reja, i filizërisë dhe i fidanishteve, me zjarr, eksploziv, përmbytje ose mjete të tjera, kur pasojat materiale janë të lehta, dënohet me gjobë në masën 500 000 (pesëqind mijë) lekë.

11. Përdorimi i paligjshëm i fondit pyjor dhe i tokës pyjore dënohet me gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë.

12. Prerja pa leje apo dëmtimi i pyjeve, në pronësi private, nga pronarët apo nga subjektet, të cilave u janë dhënë në përdorim a me qira, kur pasojat materiale janë të lehta, dënohet me gjobë në masën 400 000 (katërqind mijë) lekë.

13. Ndërhyrjet me punime të ndryshme në ligatinat e dunat bregdetare, pjesë përbërëse të fondit pyjor kombëtar, pa lejen e organeve të shërbimit pyjor, dënohen me gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë.

14. Nxjerrja e rrënjëve të shqopës, bushit, maresë dhe prerja e thuprës së shelgut e të llojeve të tjera të drurëve pyjorë, gjatë periudhës së vegjetacionit, dënohet me gjobë në masën 50 000 (pesëdhjetë mijë) lekë.

15. Kullotja e bagëtive në fondin pyjor, në pyjet e reja, në pyllëzime, në filizëri e fidanishte, në parcelat gjenetike e eksperimentale, në pyjet mbrojtëse dhe në zonat e mbrojtura, kur pasojat materiale janë të lehta, dënohet me gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë.

16. Krasitja për gjethe dhe kositja e grumbullimi i barit në fondin pyjor, pa lejen e organeve të shërbimit pyjor, dënohen me gjobë në masën 20 000 (njëzet mijë) lekë.

17. Parkimi i automjeteve, vendosja e rulotave dhe futja e kafshëve në pyjet me funksion mbrojtës e të veçantë në parqet kombëtare, në rezervatet e mbarështimit të florës e faunës së egër, në fidanishtet pyjore ose në vendet e tjera të fondit pyjor, me rëndësi të veçantë, pa miratimin apo jashtë vendeve të caktuara nga organet e shërbimit pyjor, dënohen me gjobë në masën 10 000 (dhjetë mijë) lekë.

18. Ngritja e ndërtimeve të thjeshta, gardhimeve, kampingjeve, brenda territoreve të gardhuara të fondit pyjor dhe të atyre të deklaruara me funksion mbrojtës e të veçantë, në kundërshtim me rregullat e përcaktuara në këtë ligj, dënohet me gjobë në masën 30 000 (tridhjetë mijë) lekë.

19. Grumbullimi i prodhimeve pyjore e jopyjore, si rrëshirë, boçe, hala, gjethe, bar, lëgushë, humus, plisa, rrënjë e lëvore, lule, fruta, sytha e herbë, kërpudha, bimë mjekësore, eterovajore, tanifere, patavra, cungje, kucka, fashina, thupra, hunj, bandiera, zhuka e kallamishte, gurë, zhavor e rërë, nga personat juridikë e fizikë, vendas a të huaj, pa lejen përkatëse të organit të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë në masën 30 000 (tridhjetë mijë) lekë.

20. Transporti i materialit drusor nga pylli dhe prej shesheve të depozitimit për në qendrat e përpunimit e të shitjes, i pashoqëruar me lejen tip të transportit, si dhe transporti i prodhimeve të tjera pyjore e jopyjore, pa certifikatën e origjinës, dënohen me gjobë në masën 150 000 (njëqind e pesëdhjetë mijë) lekë.

21. Transporti i materialit drusor apo i prodhimeve të tjera, pyjore e jopyjore nga fondi pyjor privat, pa certifikatën e origjinës, të lëshuar nga pronari, dënohet me gjobë në masën 20 000 (njëzet mijë) lekë.

22. Transporti i materialit drusor dhe jodrusor, i përpunuar ose gjysmë i përpunuar (dërrasë, elemente, qymyr e eshkë druri, bimë mjekësore, rrëshirë, gjethe, fruta, boçe e lule, rrënjë, fashinë e të tjera të kësaj natyre), pa lejen dhe certifikatën e origjinës, të lëshuara nga subjektet juridike (përpunuese) të licencuara, dënohet me gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë.

23. Ndërtimi i furrave të gëlqereve dhe i kaminave të qymyrit të drurit në fondin pyjor, pa miratimin e organeve të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë në masën 30 000 (tridhjetë mijë) lekë.

24. Vendosja e mullarëve të barit e të gjethit, jashtë vendeve dhe kohës së caktuar nga organet e shërbimit pyjor, dënohet me gjobë në masën 10 000 (dhjetë mijë) lekë.

25. Transportimi i drurëve të zjarrit (ngarkesë kali ose gomari) në fondin pyjor, pa lejen

përkatëse, dënohet me gjobë në masën 10 000 (dhjetë mijë) lekë.

26. Ndezja e zjarreve jashtë vendeve të caktuara nga organet e shërbimit pyjor dënohet me gjobë në masën 10 000 (dhjetë mijë) lekë.

27. Dëmtimi i drurëve për shkak të mbledhjes së boçeve, farërave, luleve, lëvoreve, rrënjëve ose prodhimeve të tjera pyjore nga personat e licencuar, si dhe shitja e tyre pa leje, dënohen me gjobë në masën 20 000 (njëzet mijë) lekë.

28. Rrethimi i pjesëve të pyllit apo i tokës pyjore pa lejen e organeve të shërbimit pyjor dënohet me gjobë në masën 50 000 (pesëdhjetë mijë) lekë.

29. Mbledhja, pa lejen e organeve të shërbimit pyjor, e frutave, farërave, bimëve, rrëshirës, gjetheve, kërpudhave, luleve e drurëve dekorativë dënohet me gjobë në masën 50 000 (pesëdhjetë mijë) lekë.

30. Hedhja e mbetjeve urbane dhe e inerteve brenda në pyll ose në tokën pyjore dhe jashtë vendeve të caktuara nga organet e shërbimit pyjor, kur pasojat materiale janë të lehta, dënohet me gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë.

31. Qarkullimi i automjeteve të ndryshme, të mbingarkuara, në rrugët pyjore ku është e ndaluar, dënohet me gjobë në masën 50 000 (pesëdhjetë mijë) lekë.

32. Mosruajtja e materialit drusor dhe e çdo prodhimi tjetër me origjinë pyjore, të sekuestruar, i cili ndodhet në qendrat e përpunimit apo në sheshet e depozitimit dhe të tregtimit, nga subjektet, të cilave u është sekuestruar, deri në shitjen e tyre, dënohet me gjobë në masën 50 000 (pesëdhjetë mijë) lekë.

33. Prerja ose shkulja e drurëve dhe e shkurreve në vendet e thepisura mbi 20 për qind, në një brez me gjerësi 100 m, në kufirin e sipërm të vegetacionit, të drurëve, të shkurreve dhe të llojeve të rralla e të kërcënuara dhe të atyre që ndodhen në të dyja anët e rrugëve kombëtare, me pjerrësi mbi 15 për qind dhe me gjerësi toke 20 m, mbi e nën rrugë, si dhe në pyjet me funksion mbrojtës e të veçantë, dënohet me gjobë në masën 1 000 000 (një milion) lekë.

34. Mbledhja e prodhimeve të dyta, pyjore e jopyjore, e kërpudhave ose bimëve mjekësore, eterovajore e tanifere, bimëve të rralla e të kërcënuara e të tjera të kësaj natyre, që do të sillte degradimin, kërcënimin, rrallimin, zhdukjen apo dobësimin e funksioneve të tyre, dënohet me gjobë në masën 1 000 000 (një milion) lekë.

35. Grumbullimi, shpërndarja ose mbjellja e farërave, e kalemave, shpatullave e fidanëve pyjorë, të drurëve e të shkurreve pyjore, pa lejen dhe certifikatën e organeve të shërbimit pyjor, dënohen me gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë.

36. Tregtimi ose tjetërsimi i materialeve drusore dhe i prodhimeve të tjera pyjore e jopyjore të fondit pyjor kombëtar, pa lejen e organeve të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë në masën 150 000 (njëqind e pesëdhjetë mijë) lekë.

37. Tregtimi i materialit drusor dhe i prodhimeve të tjera të pyllit, të infektuara nga sëmundjet, barërat e këqija e parazitare ose të prekura nga insektet, dënohet me gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë.

Kundërvajtësi detyrohet të paguajë, krahas gjobës, edhe vlerën e dëmit të shkaktuar.

Për kundërvajtjet administrative, që kryhen në pyjet me funksion mbrojtës e të veçantë, dënimi me gjobë është sa trefishi i vlerës së gjobës për çdo rast të kundërvajtjeve administrative të parashikuara në këtë nen. Në rast përsëritjeje, subjekti dënohet me dhjetëfishin e vlerës së gjobës.

Neni 39 Sekuestrimet

Mjetet dhe gjithçka tjetër, që shërben për kryerjen e kundërvajtjes administrative dhe çdo përfitim pasuror, i vënë nëpërmjet kundërvajtjes administrative, sekuestrohen dhe kalojnë në llogari të organeve të shërbimit pyjor.

Neni 40

Vendimi për kundërvajtjet administrative

1. Vendimi për kundërvajtjet administrative merret nga strukturat përkatëse të shërbimit pyjor, që mbulojnë territorin ku ndodh kundërvajtja, brenda 15 ditëve nga data e dorëzimit të procesverbalit.

2. Personi, ndaj të cilit është vendosur gjoba, brenda 15 ditëve nga data e marrjes së njoftimit ose e vënies në dijeni, ka të drejtën e ankimit te Drejtori i Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Pyjor, i cili duhet t'i përgjigjet brenda 30 ditëve nga data e depozitimit të ankimit.

3. Vendimi i Drejtorit të Përgjithshëm të Shërbimit Pyjor përbën titull ekzekutiv.

Kundër vendimit të Drejtorit të Përgjithshëm ose kur ky i fundit nuk përgjigjet brenda afatit 30-ditor, bëhet ankim brenda 30 ditëve në gjykatën e rrethit gjyqësor përkatës.

KREU X

DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 41

Shfuqizimi i dispozitave ligjore

Ligji nr.7623, datë 13.10.1992 "Për pyjet dhe Policinë Pyjore", i ndryshuar, ligji nr.8302, datë 12.3.1998 "Për administrimin e të ardhurave që krijohen në pyje dhe kullota - pasuri shtetërore" dhe çdo dispozitë tjetër, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 42

Aktet nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, në zbatim të neneve 7 pika 4, 9 pika 3, 17 pika 2, 19 pika 2, 20 pika 9, 21 pika 8, 23 pika 7, 26 pikat 2, 8 e 10 dhe 34 pika 1, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji.

2. Ngarkohet Ministri i Bujqësisë dhe Ushqimit që, në zbatim të neneve 8 pika 2, 16 pikat 5 e 8, 20 pika 12, 25 pika 2 dhe 26 pika 11, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji.

Neni 43

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.4591, datë 1.6.2005 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

LIGJ
Nr.9693, datë 19.3.2007

PËR FONDIN KULLOSOR

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi i ligjit

Qëllimi i këtij ligji është të sigurojë trajtimin bashkëkohor të kullotave dhe livadheve, përcaktimin e aftësisë mbajtëse dhe ruajtjen e ekuilibrit ekologjik të fondit kullor, nëpërmjet unifikimit të kërkesave dhe rregullave, që kanë të bëjnë me marrëdhëniet, detyrat, të drejtat dhe përgjegjësitë e institucioneve shtetërore, qendrore dhe vendore, të organeve të specializuara kërkimore-shkencore, pronarëve privatë dhe të biznesit.

Neni 2

Fusha e zbatimit

1. Dispozitat e këtij ligji zbatohen për të gjitha kullotat e livadhet dhe për sipërfaqet me drurë e shkurre, që përdoren për kullotë, pavarësisht nga lloji dhe format e pronësisë së tyre.

2. Nuk janë objekt i këtij ligji tokat bujqësore, arat, kopshtet frutore, pyjet, edhe pse mund të përdoren për kullotje të bagëtive apo për kositje bari.

Neni 3

Përkufizime

Në këtë ligj, termat e mposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Kullotë” është sipërfaqe toke, më e madhe se 0,5 ha, me bimësi barishtore natyrore të dendur, në formë të qëndrueshme ose me bimësi tjetër, që plotëson kërkesat për kullotje, së bashku me infrastrukturën përkatëse.

2. “Livadh” është sipërfaqe toke, homogjene, e mbuluar me bar, i cili mund të kositet për t'u përdorur për blegtorinë, ose që përdoret për kullotje e që nuk i përket fondit të tokës bujqësore.

3. “Ekonomi kullorore” është territori i ndarë në ngastra e nënngastra, që shërben si element bazë për organizimin, planifikimin dhe monitorimin e objektivave të mbarështimit të kullotës.

4. “Ngastër” e “nëngastër” janë pjesë të sipërfaqes së ekonomisë kullorore, që shërbejnë si njësi bazë për planifikimin e aftësive mbajtëse të saj, për vlerësimin e kullotës dhe mënyrën e trajtimit, në përputhje me objektivat e mbarështimit të kullotës.

5. “Burime kullorore” është tërësia e elementeve natyrore të sipërfaqes së kullotës, të vlerësueshme e të përdorshme për kullotë. Në fondin kullor, si burime natyrore përfshihen toka, uji, bimësia barishtore, bimësia pyjore e jopyjore.

6. “Fond kullor” është sipërfaqja e kullotave dhe e livadheve natyrore, shtetërore, komunale dhe private, infrastrukturat e tyre, sipërfaqet e fondit pyjor me drurë e shkurre, që përdoren si kullota, përfshirë edhe sipërfaqet e zhveshura shkëmbore në brendësi të tyre.

7. “Ekosistem kullor” është kompleksi dinamik jetësor, bimë, kafshë, mikrobe dhe mjedisi jo i gjallë, që ndërvepron si njësi funksionale.

8. “Infrastrukturë kullorore” janë zyrat, rrjeti rrugor, lerat, koritat, çezmat, rrethimet e gardhimet, tabelat, shenjat e ndryshme treguese e sinjalizuese, si dhe ngrehinat e tjera, të ngritura në fondin kullor shtetëror, komunal e privat, për vendosjen e fermave gjatë sezonit kullor.

9. "Regjistër i fondit kullor" është regjistri zyrtar, ku regjistrohen, ruhen e përditësohen të dhënat kryesore për çdo njësi të ekonomisë kullorë apo ndryshimet periodike të sipërfaqes, kapacitetit mbajtës, shoqëruar me hartat përkatëse.

10. "Trajtim i kullotave" janë operacionet teknike, që kryhen në kullotat, që kanë si qëllim shtimin e sipërfaqeve të dobishme, rritjen e kapaciteteve mbajtëse dhe vazhdimësinë e rigjenerimit natyror të tyre.

11. "Dëmtim i kullotave dhe i mjedisit kullor" është prishja e elementeve fizike, kimike e strukture të ekosistemit kullor, që ndikojnë drejtpërdrejt në uljen e prodhimitarisë, pakësimin e shumëllojshmërisë barishtore apo cilësinë e tyre.

12. "Mbarështim kullor" është mënyra e drejtimit dhe e planifikimit, në nivel ekonomie, që siguron përmbushjen e kërkesave për administrimin teknik të kullotave, duke ruajtur integritetin ekologjik, ekonomik e shoqëror për çdo njësi mbarështimi.

13. "Mbrojtje e kullotave" janë veprimtaritë, që parandalojnë degradimin e tokës e të mbulesës bimore, ruajnë dhe përmirësojnë kullotat dhe infrastrukturën e tyre nga ndikimet negative të faktorëve njerëzorë e natyrorë.

14. "Plan mbarështimi" është dokumenti themelor për menaxhimin e kullotave, i cili përmban njësitë e ekonomisë, që shërbejnë për marrjen e të dhënave për tokën, zonalitetin klimatik, faunën, biodiversitetin, mbulesën barishtore etj., si dhe masat që parashikohen për administrimin dhe trajtimin e qëndrueshëm të ekonomisë kullorë, organizimin, planifikimin e punimeve dhe përcaktimin e kapaciteteve kullorë.

15. "Ministria" është ministria përgjegjëse për kullotat e livadhet.

16. "Ministër" është autoriteti përgjegjës për kullotat e livadhet.

KREU II FONDI KULLOR

Neni 4 Përbërja

1. Fondi dhe burimet kullorë përmbledhin:

a) kullotat dhe livadhet;

b) sipërfaqet pyjore me drurë e shkurre, që shërbejnë si kullota;

c) bimësinë barishtore, drurët, shkurret e bimët mjekësore, eterovajore e tanifere, natyrore, që rriten në kullota e livadhe;

ç) infrastrukturën e kullotave;

d) sipërfaqet shkëmbore apo moçalore në përbërje të kullotave.

2. Fondi kullor është burim natyror dhe pjesë e pasurisë kombëtare. Ai mbrohet, administrohet dhe përdoret sipas kërkesave të këtij ligji e të akteve nënligjore, të dala në zbatim të tij.

Neni 5 Pronësia

1. Fondi kullor, sipas pronësisë, ndahet në:

a) fond kullor shtetëror, që përmbledh kullotat dhe livadhet në pronësi publike;

b) fond kullor privat, që përmbledh kullotat dhe livadhet në pronësi private.

2. Në fondin kullor shtetëror bëjnë pjesë:

a) kullotat dhe livadhet në administrim të ministrisë;

b) kullotat dhe livadhet në administrim të organeve të qeverisjes vendore dhe atyre kolektive.

3. Pronarët privatë i gëzojnë të drejtat mbi kullotat e livadhet, që kanë në pronësi, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

Neni 6 Klasifikimi

1. Sipas kohës së përdorimit, kullotat, livadhet dhe sipërfaqet me drurë e shkurre ose me bimësi pyjore, që përdoren për kullotje, klasifikohen në kullota verore dhe kullota dimërore.

2. Klasifikimi i tyre bëhet në përputhje me kriteret teknike të miratuara nga ministri.

Neni 7

Inventarizimi

1. Kullotat e livadhet inventarizohen çdo 10 vjet, sipas kriterëve dhe rregullave të përcaktuara në udhëzimin e ministrit.

2. Njësitë e qeverisjes vendore, ato kolektive dhe pronarët privatë të kullotave e livadheve u japin drejtorive rajonale të shërbimit pyjor të dhëna të nevojshme për inventarizimin e kullotave që zotërojnë, në përputhje me kërkesat e udhëzimit të përmendur në pikën 1 të këtij neni.

Neni 8

Regjistrimi

1. Kullotat dhe livadhet shtetërore, së bashku me infrastrukturën e tyre, regjistrohen në zyrën e regjistrimit të pasurive të paluajtshme.

2. Ngarkohen ministria dhe organet përkatëse të qeverisjes vendore që, brenda dy vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të përfundojnë regjistrimin e kullotave e të livadheve, që kanë në zotërim, në përputhje me dispozitat e ligjit nr. 8743, datë 22.2.2001 "Për pronat e paluajtshme të shtetit".

Neni 9

Regjistri i fondit kullor

1. Kullotat dhe livadhet regjistrohen duke u shënuar në regjistrin zyrtar të fondit kullor, ku hidhen edhe të dhënat e kërkuara, sipas kriterëve e rregullave të miratuara.

2. Rregullat për mbajtjen e regjistrit të fondit kullor, për regjistrimin, përditësimin dhe ndryshimet e gjendjes së kullotave e livadheve, miratohen nga ministri.

3. Regjistri i fondit kullor krijon bazën e të dhënave për kullotat e livadhet në shkallë vendi, qarku, rrethi, komune dhe për çdo ekonomi kullor.

4. Ministria, në bazë të regjistrit të fondit kullor, përgatit dhe shpall çdo vit të dhënat për kullotat e livadhet.

5. Sipërfaqet me drurë e shkurre dhe me bimësi pyjore, të cilat, në përputhje me objektivat e planit të mbarështimit të pyjeve, përdoren për kullotë, bëjnë pjesë në fondin kullor, për efekt të mënyrës së përdorimit, por nuk regjistrohen në regjistrin e fondit kullor si të tilla.

Neni 10

Ndryshimi i destinacionit

1. Heqja e një kullote apo livadhi nga fondi kullor ose ndryshimi i destinacionit për një sipërfaqe kullote bëhet:

a) për sipërfaqe deri në 1 ha, me miratimin e ministrit;

b) për sipërfaqe mbi 1 ha, me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Ndryshimi i destinacionit të kullotave dhe livadheve pronë private mund të bëhet në bazë të kërkesës me shkrim të pronarit, ku argumentohet nevoja për një veprim të tillë, sipas kërkesave e procedurave të legjislacionit përkatës.

3. Heqja, shtimi dhe ndryshimi i destinacionit të kullotave dhe livadheve, pas miratimit të organit kompetent, pasqyrohen në regjistrin e fondit kullor.

4. Rregullat dhe procedurat, që ndiqen për heqjen, shtimin dhe ndryshimin e destinacionit, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU III

RUAJTJA, TRAJTIMI DHE PËRDORIMI

Neni 11

Synimet

Ruajtja, trajtimi e përdorimi i kullotave dhe livadheve realizohen duke zbatuar kërkesat e parimit të zhvillimit të qëndrueshëm dhe synojnë:

- a) ruajtjen dhe shtimin e vazhdueshëm të burimeve natyrore të kullotave e livadheve;
- b) ruajtjen e një mjedisi të shëndetshëm dhe gjallërinë e ekosistemeve natyrore kullimore;
- c) përmirësimin dhe nxitjen e aftësive prodhuese të kullotave e livadheve;
- ç) ruajtjen dhe përmirësimin e vazhdueshëm të diversitetit biologjik të ekosistemeve kullimore;
- d) përmirësimin e mënyrave të mbarështimit të kullotave, në mënyrë të veçantë për parandalimin e gërryerjes dhe të degradimit të tokës;
- dh) nxitjen e shërbimeve të tjera socialekonomike dhe sigurimin e përfitimeve të shumëfishta për shoqërinë.

Neni 12

Strategjia dhe plani i veprimit

1. Strategjia dhe plani i veprimit për kullotat e livadhet janë dokumente shtetërore, që shprehin politikën e shtetit shqiptar për të sotmen dhe ardhmërinë e kullotave, ku mbështeten të gjitha veprimtaritë për ruajtjen, trajtimin dhe përdorimin e fondit kullimor.

2. Strategjia hartohet për një periudhë 10-vjeçare. Planet e veprimit, në zbatim të kërkesave të strategjisë, hartohen e zbatohen për periudha deri 3-vjeçare.

3. Strategjia e fondit kullimor pasqyron:

- a) politikat për ruajtjen e mjedisit natyror të kullotave;
- b) masat për rritjen e aftësive e të kapaciteteve kullimore;
- c) zgjerimin e mundësive për rritjen e investimeve publike e private në kullota e livadhe dhe angazhimin e bizneseve në to;
- ç) promovimin e zgjidhjeve e të rrugëve të reja, për një trajtim bashkëkohor të kullotave dhe për përdorimin racional të tyre.

Neni 13

Hartimi dhe miratimi i strategjisë dhe i planit të veprimit

Strategjia dhe plani i veprimit hartohen nga ministria, në bashkëpunim me ministrinë e linjës dhe me organet e qeverisjes vendore dhe miratohen nga Këshilli i Ministrave.

Neni 14

Planet e mbarështimit

1. Kullotat dhe livadhet trajtohen dhe përdoren në përputhje me planet e mbarështimit dhe të inventarizimit.

2. Planet e mbarështimit hartohen nga strukturat përkatëse të pyjeve dhe kullotave, njësitë e qeverisjes vendore, pronarët privatë dhe miratohen nga drejtoria që mbulon kullotat në ministri.

3. Planet e mbarështimit përmbajnë, të paktën:

- a) kufijtë dhe ndarjen në njësi të ekonomisë, që shërbejnë për marrjen e të dhënave për tokën, zonalitetin klimatik, faunën, biodiversitetin dhe mbulesën barishtore;
- b) masat, që parashikohen për administrimin dhe trajtimin e qëndrueshëm të ekonomisë kullimore;
- c) organizimin, planifikimin e punimeve dhe rritjen e kapaciteteve kullimore;
- ç) veprimtaritë e ndryshme, që mund të ushtrohen në kullotë e livadhe; hartografinë dixhitale dhe bazën e të dhënave;
- dh) analizën ekonomike;
- e) numrin e krerëve, sipas llojit të blegtorisë, që mendohet të mbahet në kullotën e parashikuar.

4. Planet e mbarështimit hartohen për një periudhë 10-vjeçare.

5. Planet e mbarështimit të kullotave, para se të miratohen, shqyrtohen nga një komision

teknik i përhershëm, në përbërje të të cilit është edhe një përfaqësues i Ministrisë së Bujqësisë, Ushqimit e Mbrojtjes së Konsumatorit. Komisioni ngrihet me urdhër të ministrit dhe funksionon pranë drejtorisë që mbulon edhe kullotat.

6. Ministri miraton rregulloren e organizimit e të funksionimit të komisionit.

Neni 15

Përdorimi për kullotje

1. Kullotat dhe livadhet shtetërore jepen në përdorim për kullotjen e bagëtive ose për kositje të barit, përkundrejt tarifave të miratuara me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Për përdorim të përkohshëm kulloror, ato u jepen personave fizikë e juridikë për një periudhë kohe deri në 3 vjet. Kur personi fizik ose juridik synon të bëjë investime për përmirësimin e kullotës apo të infrastrukturës së saj, sipas një plani mbarështimi të miratuar nga drejtoria që mbulon kullotat, marrja në përdorim mund të zgjatet deri në 10 vjet, me kusht që investimet e planifikuara të realizohen.

3. Dhënia në përdorim për kullotje bëhet në përputhje me aftësitë mbajtëse kullorore, të përcaktuara në planin e mbarështimit për çdo ngastër ose nënngastër.

4. Dhënia për kullotje e kullotave dhe e livadheve bëhet në bazë të një kontrate, që lidhet ndërmjet drejtorisë rajonale përkatëse të shërbimit pyjor dhe kërkuesit.

5. Personi fizik ose juridik, që ka marrë kullotë apo livadh për kullotje ose kositje, nuk mund ta japë atë apo pjesë të saj tek të tretë me nënkontratë.

6. Rregullat e hollësishme për dhënien në përdorim të kullotave apo livadheve për kullotje ose kositje miratohen nga ministri.

Neni 16

Përfundimi nga kullotja

1. Përfundohen përkohësisht nga kullotja:

- a) ngastrat eksperimentale të kullotave dhe livadheve;
- b) ngastrat, ku kryhen punime përmirësuese;
- c) ngastrat e degraduara.

2. Përfundimi bëhet me urdhër të ministrit, ku specifikohen ngastrat, sipas të dhënave të regjistrit të fondit kulloror, si dhe shënohet periudha e përfundimit.

Neni 17

Përdorimi i sipërfaqes dhe i tokës

1. Dhënia në përdorim e sipërfaqes së kullotave dhe livadheve, në radhë të parë, lejohet për ndërtime të përkohshme, si depo e qendra të staneve, qendra të përpunimit të bulmetit, për mullinj, për shtëpi të përkohshme verimi për blegtorët, gjithnjë në përputhje me funksionin themelor të saj si kullotë.

2. Personi fizik apo juridik, që merr kullotën për kullotje, sipas nenit 15 të këtij ligji, merr për objektet, që do të ndërtojnë në sipërfaqen e marrë, edhe miratimin nga drejtoria rajonale përkatëse e shërbimit pyjor. Për kullotat komunale miratimi jepet nga komuna.

3. Sipërfaqe të caktuara dhe toka të fondit kulloror, pronë shtetërore, mund të jepen në përdorim, për të zhvilluar në to veprimtari shoqërore, shëndetësore, sportive e turistike, vetëm kur:

- a) veprimtaria është parashikuar në planin e mbarështimit të kullotës apo livadhit, ose kur nuk bie në kundërshtim me synimet e kërkesat e këtij plani;
- b) ushtrimi i veprimtarisë nuk e dëmton mjedisin rrethues dhe nuk ka pasoja të vazhdueshme negative mbi të;
- c) subjekti realizon, në vijimësi dhe përfundimisht, rehabilitimin e sipërfaqes së marrë në përdorim, në përputhje me planin e rehabilitimit, të hartuar prej tij e të miratuar nga drejtoria rajonale përkatëse e shërbimit pyjor.

4. Procedurat e dhënies në përdorim të sipërfaqes së kullotës, sipas pikës 2 të këtij neni, miratohen nga ministri.

5. Personi fizik apo juridik paguan për sipërfaqen që merr në përdorim tarifën vjetore të

përdorimit. Vlera e tarifave përlogaritet sipas llojit të veprimtarisë, kohëzgjatjes së saj dhe sipërfaqes së zënë. Tarifat miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

6. Kur veprimtaritë, që kërkojnë të ushtrohen, sipas pikës 3 të këtij neni, janë të përhershme apo afatgjata, si poligone ushtarake, miniera, pika të përhershme turistike, llixha e pika kurative, pista e stacione skish, subjekti kërkuar zbaton procedurat për heqjen e kësaj sipërfaqeje nga fondi kullor.

Neni 18

Miratimi i veprimtarive në fondin kullor

1. Subjektet, që kërkojnë të ushtrojnë veprimtari në fondin kullor, sipas pikës 3 të nenit 17 të këtij ligji, pajisen me leje, që miraton ushtrimin e saj dhe përcakton kërkesat e kushtet që duhen zbatuar gjatë ndërtimit e ushtrimit të veprimtarisë, për shmangien ose zbutjen e ndikimeve negative në mjedis.

2. Për t'u pajisur me leje, personi fizik ose juridik harton dhe paraqet në drejtorinë rajonale të shërbimit pyjor të qarkut, ku do të ushtrojë veprimtarinë, dokumentet e mëposhtme:

- a) kërkesën;
- b) dokumentacionin teknik të projektit;
- c) raportin e vlerësimit të ndikimit në mjedis;
- ç) planin e rehabilitimit;
- d) programin e monitorimit të ndikimeve negative;
- dh) planin e përbalimit të aksidenteve që mund të ndodhin.

3. Procedurat, rregullat, afatet e kërkitimit, të miratimit apo refuzimit të lejes, miratohen me udhëzim të ministrit.

Neni 19

Rehabilitimi

1. Subjektet, që ushtrojnë veprimtari në fondin kullor, kanë detyrimin të rehabilitojnë sipërfaqen e përdorur, sipas një plani rehabilitues të hartuar nga subjekti e të miratuar nga drejtoria rajonale përkatëse e shërbimit pyjor.

2. Ministri miraton udhëzimin për rehabilitimin e sipërfaqeve kullorore.

Neni 20

Ngastrat eksperimentale

Ngastrat e kullotave dhe të livadheve, të caktuara për konservimin e germoplazmës, in situ dhe ex situ, për grumbullimin, përpunimin, shpërndarjen dhe certifikimin e farnave, përcaktohen dhe mbahen në administrim nga strukturat menaxhuese të kullotave, në bashkëpunim me organet e specializuara kërkimore-shkencore përkatëse.

Neni 21

Bimët mjekësore

Vjelja e bimëve mjekësore, që rriten në kullota e livadhe, bëhet nga persona fizikë dhe juridikë, në përputhje me dispozitat e ligjit nr.7722, datë 15.6.1993 "Për mbrojtjen e bimëve mjekësore, eterovajore e tanifere natyrore".

KREU IV

PARANDALIMI I DËMTIMEVE

Neni 22

Djegia

1. Djegia e kullotave dhe livadheve nga pronari, nga përdoruesi apo nga persona të tjerë është e ndaluar dhe ndëshkohet, sipas rastit, nëse është kundërvajtje administrative, në përputhje me dispozitat e këtij ligji ose, nëse përbën vepër penale, në përputhje me dispozitat përkatëse të Kodit Penal.

2. Djegia e kullotës apo livadhit mund të lejohet vetëm në raste të veçanta dhe me miratimin e

drejtorisë rajonale të shërbimit pyjor, në territorin e së cilës ndodhet.

3. Drejtoria rajonale e shërbimit pyjor, për djegien e kullotës, jep miratim me shkrim, në përputhje me udhëzimin e ministrit, ku përcaktohen rregullat dhe procedurat e këtij veprimi.

4. Në rast zjarri në kullota dhe livadhe, drejtoria që mbulon kullotat në ministri, organet e qeverisjes vendore, pronarët privatë, Forcat e Armatosura e çdo shtetas, që ndodhet në afërsi, njoftojnë organet e mbrojtjes nga zjarri (MNZ), organet e shërbimit pyjor e të pushtetit vendor, si dhe marrin pjesë për shuarjen e tij. Shpenzimet për shuarjen e tij i ngarkohen personit që ka vënë zjarrin ose përballohen nga pronari, kur zjarri ka ndodhur për shkaqe natyrore.

Neni 23

Veprime të ndaluara

1. Në fondin kulloros ndalohet çdo veprim, që dëmton mbulesën barishtore e shkurre të kullotave, që shkakton ndotjen e mjedisit dhe prish ekuilibrin ekologjik të tyre. Veprime të tilla janë:

- a) hedhja dhe depozitimi i lëndëve e i mbetjeve radioaktive;
- b) hedhja dhe depozitimi i mbetjeve të çdo lloji;
- c) shkarkimet e kimikateve nga industritë kimike;
- ç) shkarkimet e ujërave të ndotura industriale, urbane e bujqësore;
- d) veprimtaritë, që shkaktojnë gërryerjen dhe degradimin e tokës;
- dh) hapja dhe shfrytëzimi i gurove ose i karrierave të çdo lloji, që përdorin lëndë plasëse;
- e) ndryshimi i destinacionit të përdorimit të ujit për pirje nga blegtoria.

2. Mund të ushtrohen me miratim paraprak të organeve përkatëse dhe nën kontrollin e tyre:

a) ndërhyrjet për pasurimin dhe përmirësimin e bimësisë dhe të kapacitetit të kullotave e livadheve;

b) ndërhyrjet për pasurimin dhe përmirësimin e infrastrukturës në tërësi apo të veprave të veçanta të saj;

- c) përdorimi i plehrave kimike dhe i pesticideve;
- ç) prerja e pemëve, e drurëve dhe e shkurreve;
- d) pastrimi i kullotave dhe i livadheve.

KREU V

ADMINISTRIMI I FONDIT KULLOSOR

Neni 24

Detyrat e ministrisë

Ministria është organi qendror përgjegjës për mbrojtjen dhe miradministrimin e fondit kulloros. Ajo drejton dhe organizon:

a) hartimin e politikave, të strategjive, planeve të veprimit e të mbarështimit në nivel kombëtar, rajonal e vendor, për zhvillimin dhe menaxhimin e integruar të kullotave e livadheve, ruajtjen e mjedisit, të ekuilibrit biologjik dhe të biodiversitetit në fondin kulloros;

b) sigurimin e zbatimit të kërkesave të këtij ligji e të akteve nënligjore, të dala në zbatim të tij;

c) formatimin dhe administrimin e të gjithë dokumentacionit, që nevojitet për ruajtjen dhe përdorimin e kullotave;

ç) hartimin dhe zbatimin e programeve studimore dhe kryerjen e veprimtarive kërkimore-shkencore, në bashkëpunim me organet e specializuara kërkimore-shkencore e me departamentet e Universitetit Bujqësor;

d) planifikimin dhe përdorimin e fondeve për studime në ekonomitë kullimore, për vlerësimin dhe rritjen e aftësisë mbajtëse të kullotave dhe livadheve, si dhe për kryerjen e punimeve e të ndërtimeve në to, sipas projekteve, në nivel qendror, rajonal dhe vendor;

dh) punën për përcaktimin e ekonomive kullimore dhe ndarjen e tyre në ngastra e nënngastra;

e) punën për përcaktimin e parcelave eksperimentale e të ngastrave, ku kryhen punime përmirësuese e të atyre të degraduara;

ë) zgjerimin e mundësive për rritjen e investimeve private në kullota e livadhe dhe angazhimin e bizneseve në to;

f) promovimin e zgjidhjeve e të rrugëve të reja, për trajtim bashkëkohor të kullotave, për rritjen e përdorimit racional të tyre.

Neni 25
Certifikimi i ekspertëve

1. Për të siguruar asistencë teknike të kualifikuar për hartimin e planeve të mbarështimit, të ekspertizave, të projekteve operationale dhe zbatimin e tyre në kullotat shtetërore dhe private, ministri licencën ekspertë të certifikuar në fushën e kullotave dhe të livadheve.

2. Këshilli i Ministrave miraton kriteret, rregullat dhe procedurat për licencimin e ekspertëve të certifikuar në fushën e kullotave dhe të livadheve.

Neni 26
Kompetencat e organeve të qeverisjes vendore e të pronarëve privatë

1. Organet e qeverisjes vendore dhe pronarët privatë, që zotërojnë kullota dhe livadhe, kanë këto kompetenca:

a) ruajnë, administrojnë dhe i përdorin kullotat dhe livadhet, në përputhje me kërkesat e këtij ligji e të akteve nënligjore, të dala në zbatim të tij;

b) hartojnë, me shpenzimet e veta, planet e mbarështimit të kullotës apo livadhit, të cilat miratohen nga drejtoria rajonale e shërbimit pyjor.

Planet e mbarështimit përmbajnë veprimet e masat, që do të ndërmerren për të mundësuar mbrojtjen, përmirësimin dhe përdorimin e kullotës e të livadhit si të tilla, si dhe veprimtaritë, që do të ushtrohen në të, sipas interesave privatë të pronarit, në përputhje me mundësitë që krijon ky ligj;

c) marrin masa për parandalimin e zjarreve dhe për shuarjen e tyre;

ç) raportojnë në drejtorinë rajonale përkatëse të shërbimit pyjor të dhënat, që u kërkohen për inventarizimin dhe regjistrimin në regjistrin e fondit kullësor të kullotave dhe livadheve, në përputhje me formularët tip;

d) njoftojnë drejtorinë rajonale përkatëse të shërbimit pyjor për infeksionet dhe dëmtuesit, që shfaqen në kullota e livadhe dhe kërkojnë asistencë.

2. Organet e qeverisjes vendore, për ndërhyrjet që do të kryejnë në kullotat e livadhet, sipas pikës 2 të nenit 23 të këtij ligji, marrin miratimin paraprak të drejtorisë rajonale përkatëse të shërbimit pyjor.

Neni 27
Investimet

1. Ministria dhe organet e qeverisjes vendore, që zotërojnë kullota e livadhe, sigurojnë fonde dhe mbështetje financiare nga Buxheti i Shtetit e nga donacione të ndryshme, për ruajtjen dhe përmirësimin e fondit kullësor.

2. Fondet e siguruar për investime në kullota e livadhe përdoren për:

a) hartimin e planeve të mbarështimit;

b) punimet e pastrimit, të mirëmbajtjes e të përmirësimit rrënjësor të tyre;

c) ndërtimin e veprave për shfrytëzimin racional të tyre dhe për përmirësimin e infrastrukturës;

ç) mbrojtjen e mjedisit dhe të biodiversitetit;

d) parandalimin dhe shuarjen e zjarreve;

dh) studime e kërkime shkencore.

KREU VI
MONITORIMI DHE KONTROLLI

Neni 28
Monitorimi

1. Monitorimi i kullotave dhe i livadheve nënkupton përfshirjen e tyre në kërkesat e programeve të biomonitorimit, që programohet dhe realizohet si pjesë e Programit Kombëtar të Monitorimit të Mjedisit dhe kryhet në përputhje me kërkesat e këtij programi. Monitorimi përfshin edhe ekonominë kullësore, që bëjnë pjesë në fondin kullësor.

2. Të dhënat e monitorimit përpunohen nga strukturat menaxhuese të kullotave dhe shpallen çdo vit në internet.

3. Ministri miraton rregulloren e biomonitorimit.

Neni 29

Organet e kontrollit

1. Kontrolli për zbatimin e këtij ligji bëhet nga Policia Pyjore dhe strukturat menaxhuese të kullotave e livadheve në nivel qendror dhe vendor.

2. Kontrolli i kullotave dhe i livadheve në pronësi/përdorim të organeve të qeverisjes vendore bëhet nga vetë këto organe.

KREU VII

SANKSIONET

Neni 30

Dokumentimi

1. Çdo shkelje e dispozitave të këtij ligji, me qëllim që të provohet e të ndëshkohet, pasqyrohet në dokumente të standardizuara e të miratuara nga ministri, si procesverbale, akte kontrolli, fletë gjoba.

2. Dokumentet plotësohen nga organet e kontrollit, të përcaktuara në nenin 29 të këtij ligji, të cilat, kur vërejnë shkeljen e këtyre dispozitave, mbajnë procesverbal, që nënshkruhet nga hartuesi, i proceduari dhe dëshmitarët e pranishëm dhe, kur nuk ka të tillë, procesverbali është i vlefshëm vetëm nëse mban nënshkrimin e proceduesit.

3. Të drejtën e vendosjes së gjobës për kundërvajtjet administrative, të parashikuara në nenin 34 të këtij ligji, e kanë organet e kontrollit, të përcaktuara në nenin 29 të këtij ligji.

Neni 31

Shqyrtimi

1. Shqyrtimi i kundërvajtjeve administrative në kullota e livadhe bëhet nga një komision prej jo më pak se 3 veta, i ngritur pranë drejtorive rajonale ose njësisive të qeverisjes vendore (komunë/bashki), përbërja e të cilit caktohet, sipas rastit, nga drejtori i drejtorisë rajonale ose nga kryetari i komunës/bashkisë.

2. Vendimi për kundërvajtjet administrative merret nga komisionet përkatëse, që mbulojnë territorin ku ndodh kundërvajtja, brenda 15 ditëve nga data e dorëzimit të procesverbalit.

3. Gjoba paguhet brenda 5 ditëve nga data e njoftimit të vendimit të formës së prerë. Pas kalimit të këtij afati zbatohen dispozitat e ligjit nr.7697, datë 7.4.1993 "Për kundërvajtjet administrative", të ndryshuar.

Neni 32

Ankimi

1. Personi, ndaj të cilit është vendosur gjoba, ka të drejtë që, brenda 30 ditëve nga data e marrjes së njoftimit ose e vënies në dijeni, të ankohet, sipas rastit, te ministri ose te kryetari i njësisë së qeverisjes vendore, i cili përgjigjet brenda 30 ditëve nga data e depozitimit të ankimit.

2. Kundër vendimit, kundërvajtësi mund të ankohet në gjykatë brenda 30 ditëve nga data e shpalljes së vendimit.

3. Ankimi nuk e pezullon zbatimin e vendimit. Gjykata mund të vendosë për një pezullim të plotë ose të pjesshëm të masave administrative që përmban vendimi.

Neni 33

Vlerësimi i dëmit

1. Për çdo rast kundërvajtjeje administrative apo vepre penale vlerësohet edhe dëmi që është shkaktuar dhe kërkohet zhdëmtimi i tij nga personi përgjegjës.
2. Kriteret për përcaktimin e vlerës së dëmit caktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 34

Kundërvajtjet administrative

Shkeljet e mëposhtme, kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe dënohen me gjobë, si më poshtë:

1. Kullotja pa kontratë dhe kullotja në kullota të tjera, veç atyre të specifikuara në kontratë, dënohen me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
2. Kositja e barit në livadhe, pa miratimin e drejtorisë përkatëse të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
3. Ushtrimi pa leje i veprimtarive në sipërfaqet dhe tokat e fondit kullor dënohet me gjobë nga 150 000 deri në 200 000 lekë.
4. Kullotja e bagëtive në parcelat eksperimentale dhe në sipërfaqet, ku kryhen punime përmirësuese ose që janë të degraduara e të lëna pushim, dënohet me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
5. Prishja ose dëmtimi i shenjave kufidëftuese, topografike, i tabelave të vendosura në fondin kullor dënohet me gjobë në masën 20 000 lekë.
6. Hedhja e mbeturinave apo e inerteve brenda kufijve të kullotave apo livadheve dënohet me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
7. Shkarkimet e kimikateve në fondin kullor dënohen me gjobë nga 70 000 deri në 100 000 lekë.
8. Shkarkimet e ujërave të ndotura industriale, urbane e bujqësore dënohen me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
9. Hapja dhe shfrytëzimi i guroreve apo i karrierave të çdo lloji, që përdorin lëndë plasëse, dënohen me gjobë në masën 100 000 lekë.
10. Ndryshimi i destinacionit të përdorimit të ujërave, që përdoren për pirje nga blegtoria, pa miratimin e drejtorisë përkatëse të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
11. Dëmtimi i infrastrukturës, si i rrugës, burimeve e veprave ujore, dënohet me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
12. Ndërhyrjet për pasurimin dhe përmirësimin e bimësisë dhe të kapacitetit të kullotave e livadheve, pa miratimin e drejtorisë përkatëse të shërbimit pyjor, dënohen me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
13. Përdorimi i plehrave kimike dhe i pesticideve, pa miratimin e drejtorisë përkatëse të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
14. Prerja e pemëve, e drurëve dhe e shkurreve, pa miratimin e drejtorisë përkatëse të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
15. Pastrimi i kullotave dhe i livadheve, pa miratimin e drejtorisë përkatëse të shërbimit pyjor, dënohet me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.
16. Ndërtimi e vënia në funksionim e veprimtarive, që shkaktojnë degradimin dhe gërryerjen e tokës, dënohen me gjobë nga 30 000 deri në 50 000 lekë.

Neni 35

Sekuestrimi

Mjetet dhe pajisjet, që kanë shërbyer për kryerjen e kundërvajtjes dhe çdo përfitim pasuror i siguruar prej saj, sekuestrohen dhe kalojnë në llogari të administruesit të kullotës.

KREU VIII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 36

Aktet nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 10 pika 4,13, 17 pika 5, 25 pika 2 dhe 33 pika 2 të këtij ligji.
2. Ngarkohet Ministri i Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 6 pika 2, 7 pika 1, 9 pika 2, 14 pika 6, 17 pika 4, 18 pika 3, 19 pika 2, 22 pika 3 dhe 28 pika 3 të këtij ligji.

Neni 37

Shfuqizime

Ligji nr. 7917, datë 13.4.1995 “Për kullotat dhe livadhet” dhe çdo dispozitë tjetër, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 38

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5243, datë 30.3.2007 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

LIGJ
Nr.9774, datë 12.7.2007

PËR VLERËSIMIN DHE ADMINISTRIMIN E ZHURMËS NË MJEDIS

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Qëllimi

Ky ligj ka për qëllim mbrojtjen e shëndetit dhe të mjedisit nga zhurmat, duke përcaktuar mënyrën e shmangies dhe masat për parandalimin, reduktimin dhe zhdukjen e efekteve të dëmshme të ekspozimit ndaj tyre, përfshirë bezdinë nga zhurma.

Neni 2
Fusha e zbatimit

1. Ligji zbatohet për zhurmën, ndaj së cilës njerëzit ekspozohen në mjedisin ku ndodhen, në zona të banuara, në mjedise në institucione publike, në parqe publike dhe hapësira të tjera, të qeta, çlodhëse, në zona të qeta në natyrë, në institucionet për fëmijë, shëndetësore, arsimore, kulturore, të kultit dhe në mjedise të tjera të ngjashme me to.

2. Rrezikshmëri për shëndetin dhe mjedisin paraqet çdo zhurmë, që tejkalon nivelin kufi. Ministri, ministri që mbulon shëndetësinë dhe ministri që mbulon fushën përkatëse, me akt të përbashkët, miratojnë nivelin kufi të zhurmës për një mjedis të dhënë e për një fushë të caktuar të veprimtarisë ekonomike-shoqërore, i cili është i njëjtë me nivelin europian të miratuar.

3. Ligji nuk zbatohet për zhurmën e lëshuar:

- a) nga veprimtaritë ushtarake në hapësira të përcaktuara për këtë qëllim;
- b) nga veprimtaritë, që ushtrohen për të zhdukur pasojat e një fatkeqësie natyrore, të një emergjence ose të një aksidenti;
- c) gjatë përballimit të një situatë, që vë në rrezik jetën dhe pronën e njerëzve, qeniet e gjalla dhe mjedisin në përgjithësi;

ç) brenda shtëpisë, brenda mjeteve të transportit dhe brenda vendeve të punës, në rastet kur kjo nuk e kalon nivelin kufi, të miratuar për mjedisin e jashtëm. Për administrimin e zhurmës në vendet e punës zbatohen rregullat, kërkesat dhe masat e miratuara me udhëzim të përbashkët të ministrit që mbulon shëndetësinë dhe të ministrit që mbulon punën.

Neni 3
Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Zhurmë mjedisore” është çdo tingull, i padëshiruar apo i dëmshëm, i lëshuar nga veprimtaritë njerëzore, përfshirë zhurmën e lëshuar nga mjetet e transportit, nga trafiku rrugor, hekurudhor, ajror dhe nga sheshet ku zhvillohen veprimtari industriale, të cilat janë objekt i këtij ligji.

2. “Efekte të dëmshme” janë efektet negative në shëndetin e njeriut dhe në mjedis.

3. “Bezdi nga zhurma” është shkalla e shqetësimit të komunitetit nga zhurma, e përcaktuar me mënyrën e vrojtimeve në terren.

4. “Burim zhurme” është çdo makinë, instalim, mjet pune, mjet transporti, proces teknologjik, aparat elektroakustik, që lëshon zhurmë, njësitë e objekteve të lëvizshme ose të palëvizshme dhe

veprimtaritë sportive dhe argëtuese.

5. “Nivel baze” ose “fon” është niveli i zhurmës mjedisore, kur burimi i zhurmës që matet nuk punon.

6. “Indikator i zhurmës” është madhësia fizike, e përdorur për të përshkruar zhurmën mjedisore, që ka lidhje me një efekt të dëmshëm.

7. “Vlerësim” është mënyra e përdorur, për të llogaritur, parashikuar, vlerësuar apo matur vlerën e indikatorit të zhurmës ose efektet e dëmshme që lidhen me të.

8. “Marrëdhënie dozë-efekt” është marrëdhënia ndërmjet nivelit të zhurmës dhe një efekti të dëmshëm.

9. “Zonë e banuar” është pjesa e një territori, me numër dhe dendësi popullore, që e përcakton atë si një zonë urbane.

10. “Zonë e qetë në një zonë të banuar” është një zonë, e përcaktuar dhe e kufizuar nga organet e pushtetit vendor, e cila nuk ekspozohet ndaj një zhurme me vlerë më të lartë se një vlerë kufi.

11. “Zonë e qetë në një vend të hapur në natyrë” është një zonë, e përcaktuar dhe e kufizuar nga ministria, në bashkëpunim me organet e pushtetit vendor, që nuk ekspozohet nga zhurma prej trafikut, industrisë ose veprimtarive të tjera.

12. “Hartëzim i zhurmës” është paraqitja me indikatorë e të dhënave për zhurmën, për një gjendje ekzistuese ose të parashikuar, që tregon kapërcimin e nivelit kufi, numrin e njerëzve të ndikuar në një zonë të caktuar ose numrin e banesave të ekspozuara ndaj disa vlerave të indikatorit të zhurmës në atë zonë.

13. “Hartë strategjike e zhurmës” është një hartë, që krijohet për vlerësimin global të ekspozimit ndaj zhurmës në një zonë të dhënë, nga burime të ndryshme zhurme ose për parashikimet e përgjithshme për një zonë të tillë.

14. “Nivel kufi” është një vlerë e indikatorit të zhurmës, kapërcimi i së cilës e detyron organin përgjegjës të shqyrtojë situatën dhe të kërkojë marrjen e masave zbutëse. Niveli kufi është i ndryshëm për:

a) burime të ndryshme të zhurmës (zhurma të trafikut rrugor, hekurudhor, ajror, industrial);

b) mjedise të ndryshme;

c) popullata të ndryshme, me ndjeshmëri të ndryshme ndaj zhurmës;

ç) situata të ndryshme, ekzistuese apo të reja, ku ndryshimi ka të bëjë me burimin e zhurmës ose me destinacionin e mjedisit rrethues.

15. “Plan veprimi” është dokumenti i hartuar, për të menaxhuar problemet dhe pasojat e zhurmës, përfshirë pakësimin e saj deri në nivelin kufi.

16. “Planifikim akustik” është kontrollimi i zhurmës, në të ardhmen, përmes masave të planifikuara si: planifikimi i përdorimit të tokës, sistemet inxhinierike për trafikun, planifikimi i trafikut, zbutja e zhurmës, përmes izolimit akustik dhe kontrolli i zhurmës që në burim;

17. “Publik” janë një ose më shumë persona fizikë ose juridikë, shoqatat, organizatat ose grupimet e tyre.

18. “Ministri” është ministri që mbulon mjedisin.

19. “Ministria” është ministria që mbulon mjedisin.

Neni 4

Detyrimi për zbatim

Mbrojtja nga zhurma sigurohet dhe zbatohet nga organet shtetërore, qendrore dhe vendore, sipas detyrave të përcaktuara nga ky ligj, nga persona fizikë e juridikë, veprimtaritë e të cilëve lëshojnë zhurmë, si dhe nga vetë qytetarët.

KREU II ORGANET PËRGJEGJËSE

Neni 5

Organet qendrore

1. Ministria është organi qendror përgjegjës për mbrojtjen e mjedisit nga zhurma, nëpërmjet përcaktimit të niveleve kufi dhe zbatimit të masave mbrojtëse.

2. Ministria që mbulon shëndetësinë është organi qendror përgjegjës për mbrojtjen e shëndetit nga ndikimet negative të zhurmës.

3. Ministrinë e linjës, në fushat dhe sektorët që mbulojnë, marrin masa për zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe të akteve nënligjore në zbatim të tij.

Neni 6

Këshilli Teknik për Zhurmat (KTZH)

1. Pranë ministrit ngrihet Këshilli Teknik për Zhurmat (KTZH), si organizëm ndërinstitucional këshillimor për çështjet e zhurmës.

2. Përbërja dhe organizimi i KTZH-së miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit.

Neni 7

Krijimi i njësisë për çështjet e zhurmës

Në Institutin e Shëndetit Publik krijohet sektori i zhurmave, si njësi bazë e referencës për matjen, monitorimin dhe vlerësimin e saj.

Neni 8

Organet e qeverisjes vendore

Organet e qeverisjes vendore, brenda juridiksionit të tyre:

1. Drejtojnë hartimin dhe zbatimin e planeve vendore të veprimit për zhurmën, të cilat miratohen nga këshillat e bashkive/komunave.

2. Drejtojnë procesin e hartëzimit të zhurmës.

3. Shpallin zona të qeta, në një mjedis të banuar apo në një mjedis të hapur, si dhe vendosin kufizime të tjera për zhurmën, në përputhje me planin vendor të veprimit.

4. Kërkojnë nga personat fizikë e juridikë, që ushtrojnë veprimtari apo përdorin impiante dhe instalime që lëshojnë zhurmë, marrjen e masave parandaluese për respektimin e vlerës kufi të zhurmës.

5. U kërkojnë organeve të kontrollit të ushtrojnë kontroll, të bëjnë matje dhe të pezullojnë apo të mbyllin veprimtari, që nuk respektojnë dispozitat e këtij ligji.

KREU III

MBROJTJA NGA ZHURMA

Neni 9

Masat mbrojtëse

1. Masat e mbrojtjes nga zhurma përbëjnë tërësinë e ndërhyrjeve dhe të veprimeve, që merren ndaj burimit të zhurmës, si dhe në vendin e ndikimit të saj negativ, duke e sjellë atë në nivelin kufi.

2. Masat e mbrojtjes nga zhurma përfshijnë:

a) përzgjedhjen dhe përdorimin e makinerive, të pajisjeve prodhuese e teknologjive dhe mjeteve lëvizëse ose jolëvizëse, që lëshojnë zhurmë të niveleve të ulëta;

b) përzgjedhjen e vendit, që instalimi dhe funksionimi i mjeteve e pajisjeve që lëshojnë zhurmë, të garantojnë nivelin kufi në të gjitha mjediset, të cilat ndikohen prej saj;

c) masat parandaluese e zbutëse të zhurmës në pikën e lëshimit, përgjatë rrugëve të përhapjes dhe në mjediset që ndikohen prej saj.

3. Masat konkrete ndërmerren në bazë të matjes, llogaritjeve dhe monitorimeve të nivelit të zhurmës.

Neni 10

Oraret

Llojet e masave mbrojtëse nga zhurma zbatohen në lidhje të ngushtë me oraret kur lëshohet zhurma. Për këtë qëllim, 24 orët ndahen në këto orare:

1. Dita zgjat 13 orë, prej orës 06⁰⁰ deri në orën 19⁰⁰;
2. Mbrëmja zgjat 4 orë, prej orës 19⁰⁰ deri në orën 23⁰⁰;
3. Nata zgjat 7 orë, prej orës 23⁰⁰ deri në orën 06⁰⁰.

Neni 11

Kushtet për lëshuesit e zhurmës

1. Makineritë, mjetet e transportit, pajisjet e teknologjitë, para se të dalin në treg apo të vihen në përdorim, pajisen me dokumentacionin shoqërues, që tregon të dhënat për fuqinë e zhurmës që lëshojnë.
2. Personat fizikë dhe juridikë, që zotërojnë e përdorin burimet e zhurmës, plotësojnë kushtet teknike, që garantojnë respektimin e niveleve të zhurmës, të përcaktuara në dokumentacionin shoqërues.
3. Për burimet ekzistuese të zhurmës, brenda 3 vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, personat fizikë ose juridikë bëjnë ndërhyrjet e nevojshme për zbatimin e ligjit dhe të akteve përkatëse nënligjore.

Neni 12

Leja e mjedisit

1. Për personat fizikë dhe juridikë, veprimtaritë e të cilëve lëshojnë zhurmë në mjedis, në lejen e mjedisit përcaktohen edhe kushtet që duhet të respektojnë në zbatim të këtij ligji dhe të akteve përkatëse nënligjore.
2. Brenda 3 vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, kërkesës së pikës 1 të këtij neni i nënshtrohen edhe personat fizikë dhe juridikë, të pajisur me parë me leje mjedisore. Rregullat dhe procedurat për zbatimin e kësaj kërkesë miratohen me udhëzim të ministrit.

Neni 13

Planifikimi i rregullimit të territorit

1. Organet e qeverisjes qendrore apo vendore, personat fizikë e juridikë, që hartojnë apo miratojnë planet e rregullimit të territorit, zbatojnë kërkesat për reduktimin e zhurmës në mjedis.
2. Ministri, në bashkëpunim me ministrin që mbulon rregullimin e territorit, miraton udhëzimin për kërkesat dhe rregullat për reduktimin e zhurmave në mjedis që në procesin e hartimit të planeve të rregullimit të territorit.

Neni 14

Projektimi i ndërtesave

1. Çdo ndërtim dhe rikonstruksion ndërtesash, për banim apo për veprimtari të tjera ekonomike e shoqërore, projektohet dhe realizohet në mënyrë që zhurma në brendësi apo në afërsi të saj, të jetë brenda nivelit kufi. Ndryshimi i destinacionit të përdorimit të ndërtesës shoqërohet me masa mbrojtëse nga zhurma, për respektimin e vlerës kufi.
2. Ministri, në bashkëpunim me ministrin që mbulon punët publike, miraton udhëzimin për rregullat teknike dhe masat e mbrojtjes nga zhurma që në fazën e projektimit dhe gjatë ndërtimit të ndërtesave.

Neni 15

Shfrytëzimi i ndërtesave

1. Organi i qeverisjes vendore, që jep lejen e shfrytëzimit të objektit, me përjashtim të banesave vetjake, verifikon edhe zbatimin e kërkesave të pikës 1 të nenit 14 të këtij ligji.
2. Ministri, në bashkëpunim me ministrin që mbulon punët publike, miraton udhëzimin për kërkesat dhe rregullat e verifikimit akustik të ndërtesave, para se ato të vihen në përdorim.

Neni 16

Zhurma nga mjetet e transportit

1. Të gjitha mjetet e transportit, përpara se të dalin në treg apo të futen në shërbim, i nënshtrohen kontrollit teknik, që verifikon edhe respektimin e niveleve kufi të zhurmës.
2. Personat fizikë e juridikë, që kanë në përdorim mjete transporti, plotësojnë kërkesat për nivelet kufi të zhurmës së lëshuar nga mjete brenda 3 vjetëve pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.
3. Ministri, në bashkëpunim me ministrin që mbulon transportin, miraton udhëzimin për kontrollin akustik të mjeteve.

Neni 17

Kërkesa për veprimtari të tjera

Për zhvillimin e veprimtarive argëtuuese, të veprimtarive me grumbullime, manifestime, me kohë të kufizuar, në mjedise të jashtme apo të mbyllura, të cilat mund të bëhen burim shqetësimi për banorët, kërkohet miratimi nga njësia e qeverisjes vendore, në territorin e së cilës do të zhvillohen.

Neni 18

Veprime të ndaluara

Në territorin e Republikës së Shqipërisë janë të ndaluara:

1. Ushtrimi pa leje mjedisore i veprimtarive, që kapërcejnë nivelin kufi të zhurmave, duke prishur qetësinë dhe pushimin e njerëzve në mjedise të jashtme apo të brendshme.
2. Prodhimi, tregtimi dhe përdorimi i pajisjeve dhe makinerive pa dokumentacionin, që tregon nivelin e zhurmës që lëshojnë.
3. Rënia e borive dhe krijimi i zhurmave të tjera në mjedise të qeta, të shpallura të tilla me akt nënligjor nga organet e qeverisjes qendrore apo vendore.
4. Instalimi dhe funksionimi, në katet përdhese të ndërtesave të banimit, i veprimtarive të punimit të drurit, të metaleve, riparimit të pajisjeve e makinerive, i lokaleve të zhurmshme, i altoparlanteve e veprimtarive të tjera, të ngjashme me to, që lëshojnë zhurmë mbi nivelin kufi për mjediset e banimit.

KREU IV

VLERËSIMI I ZHURMËS

Neni 19

Vlerësimi

Treguesit, mënyrat e vlerësimit, rregullat dhe kërkesat teknike e metodike për vlerësimin e nivelit të zhurmës, si dhe për verifikimin e ndërhyrjeve të bëra për zgjidhjen dhe përmirësimin e gjendjes, miratohen nga ministri.

Neni 20

Planet e veprimit

1. Ministria, në bashkëpunim me ministrinë e linjës, harton planin kombëtar të veprimit për menaxhimin e zhurmave brenda 5 vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.
2. Ministri miraton udhëzimin për kërkesat minimale për hartimin e planeve të veprimit.
3. Plani kombëtar i veprimit për menaxhimin e zhurmave miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit.
4. Organet e qeverisjes vendore, një vit pas miratimit të planit kombëtar të veprimit, hartojnë planet vendore të veprimit, të cilat miratohen nga këshilli i bashkisë/komunës.

Neni 21

Hartëzimi

1. Hartëzimi i zhurmës në nivel kombëtar dhe vendor dhe hartat strategjike të zhurmës realizohen

sipas udhëzimeve metodike dhe programit të miratuar nga ministri.

2. Organet e qeverisjes vendore realizojnë hartëzimin e zhurmës, në përputhje me planet e tyre të veprimit, sipas udhëzimeve të ministrit.

KREU V EKSPERTIMI I ZHURMËS

Neni 22

Certifikimi dhe testimi

1. Ministria, në zbatim të kërkesave teknike e metodike, sipas këtij ligji dhe akteve të dala në zbatim të tij, certifikon ekspertë të zhurmës në mjedis. Kriteret, procedurat dhe rregullat për certifikimin, pezullimin dhe heqjen e certifikatës së ekspertit të zhurmës në mjedis miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit.

2. Ministria mban regjistrin e ekspertëve të certifikuar të zhurmës në mjedis. Të dhënat e regjistrit janë të hapura për publikun.

Neni 23

Detyrat e ekspertit

1. Eksperti i certifikuar bën matje e vlerësime të zhurmës dhe të efekteve të saj, përgatit ekspertiza dhe projekte të mbrojtjes nga zhurmat dhe mbikëqyr zbatimin e tyre.

2. Eksperti i certifikuar është përgjegjës për punën që kryen e për rekomandimet që jep, si përpara porositesit, edhe përpara organit që e ka certifikuar.

KREU VI MONITORIMI DHE KONTROLLI

Neni 24

Monitorimi

1. Monitorimi i zhurmës në burimin që e krijon dhe në mjedis, si dhe monitorimi i efekteve negative mbi shëndetin dhe mjedisin është i detyrueshëm.

2. Monitorimi i zhurmës në mjedis realizohet si pjesë e programit kombëtar të monitorimit të mjedisit dhe financohet nga ministria.

3. Vetëmonitorimi i zhurmës në mjedis realizohet nga ekspertë të certifikuar dhe përballohet nga personat fizikë e juridikë, të cilëve u përkasin veprimtaritë, instalimet dhe burimet e zhurmës që monitorohen.

4. Kontrolli për cilësinë e monitorimit, të matjeve, të zbatimit të metodikave, të pajisjeve të përdorura dhe vërtetësisë së rezultateve, të dala nga monitorimi, realizohet nga Agjencia e Mjedisit dhe Pyjeve.

Neni 25

Matjet

1. Matjet për nivelin e zhurmës kryhen nga ekspertët e certifikuar.

2. Matjet kryhen në kuadër të kontrolleve dhe në funksion të zgjidhjes së ankesave të organeve shtetërore, të publikut e të personave juridikë e fizikë drejtuar ministrit përgjegjës, ministrit që mbulon shëndetësinë, organit të qeverisjes vendore, në territorin e të cilit ndodhet burimi i zhurmës, apo gjykatës.

3. Nëse zhurma, sipas rezultateve të matjeve, kalon nivelin kufi, eksperti i certifikuar sugjeron masat e nevojshme, në përputhje me dispozitat e këtij ligji e të akteve nënligjore, të dala në zbatim të tij. Organi, që ka vendosur kontrollin apo që shqyrton ankesën, urdhëron marrjen e masave nga personi fizik apo juridik, të cilit i përket burimi i zhurmës.

Neni 26

Ruajtja dhe publikimi i të dhënave

1. Agjencia e Mjedisit dhe Pyjeve grumbullon, sistemon, përpunon dhe ruan të dhënat e monitorimit të zhurmeve, të ndara në nivel kombëtar, rajonal dhe vendor, si dhe në bazë të sektorëve e të fushave të veprimtarisë.

2. Të dhënat për zhurmat ruhen në arkivin e Agjencisë së Mjedisit dhe Pyjeve, në përputhje me kërkesat e nenit 43 të ligjit nr.9154, datë 6.11.2003 “Për arkivat”.

3. Agjencia e Mjedisit dhe Pyjeve, në bazë të të dhënave, të rezultateve të monitorimit dhe të matjeve të zhurmeve, harton raporte e informacione dhe bën publikime në media ose mjete të tjera të përshtatshme, në një formë të kuptueshme nga publiku.

Neni 27

Regjistrat e zhurmeve

1. Ministri miraton formatin e regjistratit të zhurmeve, si dokumenti bazë, ku pasqyrohen të dhënat e treguesit e saj, që rezultojnë nga monitorimi dhe matjet.

2. Personat fizikë e juridikë, të pajisur me leje mjedisore, hedhin në regjistrat e shkarkimeve edhe të dhënat për zhurmen, që lëshojnë veprimtaritë e tyre dhe, në bazë të tyre, raportojnë në agjencinë rajonale përkatëse të mjedisit, sipas formularit të miratuar nga ministri.

3. Regjistri përmban të dhëna, që identifikojnë burimin dhe nivelin e zhurmeve, si dhe masat që janë marrë për mbajtjen e zhurmeve në nivelin kufi.

Neni 28

Kontrolli

Kontrolli për zbatimin e dispozitave të këtij ligji e të akteve nënligjore, të dala në zbatim të tij, ushtrohet mbi:

- a) burimet e zhurmeve, të veprimtarive të pajisura me leje mjedisore;
- b) çdo burim zhurme në mjediset urbane të qyteteve dhe fshatrave, kur ka ankesë me shkrim;
- c) objektet në ndërtim, rikonstruksion dhe para vënies në shfrytëzim;
- ç) mjetet e transportit.

Neni 29

Organet e kontrollit

1. Kontrolli i zbatimit të dispozitave të këtij ligji dhe i akteve nënligjore, të dala në zbatim të tij, kryhet nga Inspektorati i Mjedisit, Inspektorati Sanitar Shtetëror, Inspektorati Shtetëror i Punës, struktura përgjegjëse për kontrollin e mjedisit e bashkisë/komunës dhe Inspektorati i Kontrollit të Automjeteve.

2. Organet e përmendura në pikën 1 të këtij neni ushtrojnë kontroll për zhurmen, në përputhje me dispozitat e akteve ligjore, që kanë miratuar krijimin dhe funksionimin e tyre.

3. Personat fizikë e juridikë, gjatë kontrollit të veprimtarisë së tyre, krijojnë të gjitha kushtet për zhvillimin normal të kontrollit.

Neni 30

Vendimi i kontrollit

1. Në mbështetje të kontrollit të ushtruar, grupi i kontrollit evidenton situatën dhe problemet, cakton masat dhe detyrat për rregullimin e gjendjes, ndëshkon me gjobë kundërvajtjet administrative dhe, sipas rastit, vendos mbylljen, ndalimin apo ndërprerjen e plotë ose të pjesshme të veprimtarisë.

2. Rezultatet dhe vendimi i kontrollit i njoftohen subjektit të kontrolluar dhe organit të qeverisjes vendore, në territorin e të cilit ndodhet veprimtaria e kontrolluar. Një përmbledhje e vendimit të kontrollit vihet në dispozicion të publikut për 1 muaj, duke u depozituar në organin e qeverisjes vendore përkatëse.

Neni 31

Masat gjatë kontrollit

1. Gjatë kryerjes së kontrollit, grupi i kontrollit urdhëron:

- a) kryerjen e matjeve të zurmës së veprimtarive të personave fizikë apo juridikë, që përdorin burimin e zurmës në një mjedis ku punojnë ose qëndrojnë njerëz;
  - b) zbatimin e masave të kërkuara për mbrojtjen nga zhurma;
  - c) ndalimin e përdorimit të ndërtesave, të reja apo të rikonstruara, derisa në to të zbatohen masat për mbrojtjen nga zhurma;
  - ç) ndalimin e përdorimit të burimit të zurmës, derisa të jenë zbatuar tërësisht masat për mbrojtjen nga zhurma;
  - d) ndalimin e veprimtarive të zhurmshme, që prishin pushimin dhe qetësinë e natës, nëse këto nuk mund të arrihen duke zbatuar masat e marra;
  - dh) ndërprerjen e punës dhe të veprimtarive që lëshojnë zhurmë, nëse kanë filluar pa miratimin e organit përkatës se janë zbatuar masat e mbrojtjes nga zhurma.
2. Në rast kundërshtimi për zbatimin e masave të mësipërme, bashkëpunohet me Policinë e Shtetit dhe me policinë e bashkisë/komunës.

KREU VII SANKSIONET

Neni 32

Kundërvajtjet administrative

1. Shkeljet e dispozitave të këtij ligji, kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe ndëshkohen nga organet e kontrollit, të parashikuara në nenin 29 të këtij ligji, me gjobë, si më poshtë:
- a) ushtrimi pa leje mjedisore, me specifikim për zhurmat, i veprimtarive që lëshojnë zhurmë mbi nivelin kufi të lejuar për mjedisin përkatës, nga 30 000 lekë deri në 50 000 lekë;
  - b) prodhimi, tregtimi dhe përdorimi i pajisjeve dhe i makinerive pa dokumentacionin që tregon nivelin e zurmës që lëshojnë, nga 10 000 lekë deri në 30 000 lekë;
  - c) lëshimi i zurmës në mjedise të qeta, të shpallura të tilla me akt nënligjor të organeve të qeverisjes qendrore apo vendore, nga 1 000 lekë deri në 5 000 lekë;
  - ç) refuzimi e moslejimi i grupit të kontrollit për kontroll apo i ekspertit të certifikuar, të autorizuar, për të kryer matjet akustike, nga 10 000 lekë deri në 20 000 lekë;
  - d) fillimi i punës ose i veprimtarisë, pa zbatuar masat e mbrojtjes nga zhurma, që kërkohen në lejen mjedisore, nga 10 000 lekë deri në 30 000 lekë;
  - dh) moszbatimi i masave të mbrojtjes nga zhurma, të kërkuara me shkrim nga kontrolli, nga 20 000 lekë deri në 30 000 lekë;
  - e) instalimi dhe vënia në punë e veprimtarive, makinerive dhe impianteve në mjedise të brendshme apo të jashtme, pa zbatuar masa parandaluese e mbrojtëse, zhurma e të cilave kapërcen nivelin kufi, nga 5 000 lekë deri në 10 000 lekë;
  - ë) shfrytëzimi dhe vënia në përdorim e objekteve industriale, që nuk janë pajisur me masat mbrojtëse nga zhurma, nga 30 000 lekë deri në 50 000 lekë.
2. Krahas dënimit me gjobë, në varësi të dëmit që shkakton zhurma, vendoset edhe mbyllja e përkohshme ose përhershme e burimit të zurmës.

Neni 33

Ankimi

1. Kundër vendimit të ndëshkimit, brenda 10 ditëve nga njoftimi i tij, mund të bëhet ankimi te ministri, i cili ka në varësi inspektoratin, apo te kryetari i bashkisë/komunës, i cili ka në varësi strukturën përgjegjëse për kontrollin e mjedisit që ka marrë vendim. Ministri apo kryetari i bashkisë/komunës përgjigjet brenda 15 ditëve nga data e depozitimit të ankimit.
2. Kundër vendimit të ministrit apo të kryetarit të bashkisë/komunës ose kur këta nuk përgjigjen brenda afatit të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni, mund të bëhet ankimi brenda 30 ditëve në gjykatë.

Neni 34

Arkëtimi

1. Gjohat e vendosura për kundërvajtjet administrative, sipas këtij ligji, paguhen në organin që ka

vendosur gjobën, sipas procedurave dhe afateve të përcaktuara në aktet që rregullojnë veprimtarinë e këtyre inspektorateve.

2. Të ardhurat nga gjobat i kalojnë Buxhetit të Shtetit kur ato janë vendosur nga inspektoratet e përmendura në nenin 29 të këtij ligji dhe bashkisë/komunës kur ato janë vendosur nga struktura përgjegjëse për kontrollin e mjedisit në bashki/komunë.

Neni 35

Aktet nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 6 pika 2, 7 pika 1 e 22 pika 1 të këtij ligji.

2. Ngarkohet ministri që, në bashkëpunim me ministrat përkatës, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 2 pikat 2 dhe 3 shkronja “ç”, 12 pika 2, 13 pika 2, 14 pika 2, 15 pika 2, 16 pika 3, 19, 20 pika 2, 21 pika 1 e 27 pika 1 të këtij ligji.

Neni 36

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5410, datë 19.7.2007 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

LIGJ
Nr.10 448, datë 14.7.2011

PËR LEJET E MJEDISIT*

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Qëllimi

Ky ligj ka për qëllim parandalimin, pakësimin dhe mbajtjen nën kontroll të ndotjes së shkaktuar nga disa kategori veprimtarish, në mënyrë që të arrihet një nivel i lartë i mbrojtjes së mjedisit në tërësi, shëndetit të njeriut dhe cilësisë së jetës.

Neni 2
Objekti

Ky ligj përcakton:

- a) rregullat për lejimin e zhvillimit të disa veprimtarive që shkaktojnë ndotje të mjedisit në Republikën e Shqipërisë;
- b) masat e parashikuara për parandalimin e kësaj ndotjeje dhe, kur kjo nuk është e mundur, masat për pakësimin e shkarkimeve të tyre të gazta, të lëngëta e të ngurta në ajër, ujë e tokë.

Neni 3
Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Autoriteti përkatës i qeverisjes vendore” është njësi e qeverisjes vendore në territorin e së cilës është vendosur instalimi.
2. “Agjencia Kombëtare e Mjedisit” ka kuptimin e dhënë në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.
3. “Agjencia rajonale e mjedisit” është njësi rajonale përkatëse e Agjencisë Kombëtare të Mjedisit.
4. “Depozitim gjeologjik i CO₂” është injektimi i shoqëruar me depozitimin e rrymave (flukseve) të CO₂ në formacione gjeologjike nëntokësore.
5. “Ditë” është një ditë pune, sipas përcaktimit të dhënë nga Kodi i Punës.
6. “Formacion gjeologjik” është nënndarja litostratigrafike, brenda së cilës mund të gjenden

---

* Ky ligj është përafshuar plotësisht me këto direktiva: Direktiva 2008/1/KE e Parlamentit Europian dhe e Këshillit të 15 janarit 2008 “Mbi kontrollin dhe parandalimin e integruar të ndotjes”, e ndryshuar, numri CELX: 32008L0001, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Europian, seria L, nr.24, datë 29.1.2008, f. 8-29.
Direktiva 2001/80/KE e Parlamentit Europian dhe e Këshillit të 23 tetorit 2001 “Mbi kufizimin e shkarkimeve të disa ndotësve në ajër nga instalimet e mëdha me djegie”, numri CELEX: 32001L0080, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Europian, seria L, nr.309, datë 27.11.2001, f. 1-21.

dhe hartëzohen shtresa shkëmbore të caktuara.

7. “Gjendje e pranueshme e mjedisit” është gjendja në të cilën mjedisi i vendit në fjalë ishte para se instalimi të vihej në operim. Arritja e kësaj gjendjeje kërkon masa që përfshijnë, por nuk kufizohen me: largimin e të gjitha mbetjeve që kanë tepruar, largimin sa më shumë të jetë e mundur të çdo lloj ndotjeje, dhe, aty ku ky largim nuk do të thotë trajtim praktik apo stabilizim i ndotjes, rehabilitimin e çdo dëmi që mund të ketë shkaktuar ndotja, si dhe zbutjen e efekteve të çdo dëmi.

8. “Instalim” është çdo njësi teknike e palëvizshme, që kryen një ose shumë veprimtari, si dhe çdo lloj tjetër veprimtarie që lidhet drejtpërdrejt me të apo ka një lidhje teknike me veprimtaritë e zhvilluara në njësinë e mësipërme dhe që mund të ndikojë në shkarkimet dhe ndotjen;

9. “Instalim ekzistues” është:

a) një instalim që është në funksionim në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji;

b) një instalim që nuk është vënë ende në funksionim në datën kur ky ligj hyn në fuqi, por për të cilin është dhënë leja e ndërtimit, sipas përcaktimit të ligjit nr.10 119, datë 23.4.2009 “Për planifikimin e territorit”, dhe ndërtimi i të cilit fillon brenda një viti nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

10. “Instalim i ri” është:

a) një instalim që nuk është instalim ekzistues;

b) një instalim ekzistues, për funksionimin e të cilit operatori nuk ka kërkuar pajisjen me lejen përkatëse të mjedisit, brenda periudhës kohore të përcaktuar në këtë ligj. Në këtë rast, ky instalim trajtohet si një instalim i ri.

11. “Inspektorati Shtetëror Kompetent” është autoriteti inspektues, sipas përcaktimit të dhënë në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

12. “Leje mjedisi e tipit A” është leja për veprimtaritë e përcaktuara në aneksin 1/A, e përgatitur nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit dhe e firmosur nga ministri, të lëshuar nga QKL-ja, që i jep të drejtën e funksionimit, tërësisht ose pjesërisht, instalimit të tipit A, sipas përcaktimit të këtij ligji, dhe që përmban të shkruara kushtet e nevojshme për të garantuar se instalimi përmbush kërkesat e këtij ligji dhe të legjislacionit në fuqi. Një leje mund të mbulojë një ose më shumë instalime ose pjesë të instalimeve në të njëjtën vendndodhje dhe që operohen nga një i njëjti operator.

13. “Leje mjedisi e tipit B” është leja e përgatitur nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit dhe e firmosur nga ministri, e cila lëshohet nga QKL-ja, që i jep të drejtën e funksionimit, tërësisht ose pjesërisht, instalimit të tipit B, sipas përcaktimit të këtij ligji dhe që përmban të shkruara kushtet e nevojshme për të garantuar se instalimi përmbush kërkesat e këtij ligji dhe të legjislacionit në fuqi. Një leje mund të mbulojë një ose më shumë instalime ose pjesë të instalimeve në të njëjtën vendndodhje dhe që operohen nga një i njëjti operator.

14. “Leje mjedisi e tipit C” është leja e miratuar nga agjencia rajonale e mjedisit dhe e lëshuar nga QKL-ja, që i jep të drejtën e funksionimit, tërësisht ose pjesërisht, instalimit të tipit C, sipas përcaktimit të këtij ligji, dhe që përmban të shkruara kushtet e nevojshme për të garantuar se instalimi përmbush kërkesat e këtij ligji dhe të legjislacionit në fuqi. Një leje mund të mbulojë një ose më shumë instalime ose pjesë të instalimeve në të njëjtën vendndodhje dhe që operohen nga një i njëjti operator.

15. “Mjedis” ka kuptimin e dhënë në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

16. “Ministër” është ministri përgjegjës për mbrojtjen e mjedisit.

17. “Ministria” është ministria përgjegjëse për mbrojtjen e mjedisit.

18. “Mbetje të rrezikshme”, “Mbetje jo të rrezikshme”, “Mbetje inerte”, “Mbetje urbane” dhe “Lendfill” kanë kuptimin e dhënë në legjislacionin e posaçëm për menaxhimin e integruar të mbetjeve.

19. “Muaj” është një muaj kalendarik.

20. “Ndotje” ka kuptimin e dhënë në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

21. “Ndryshim funksionimi”, në lidhje me instalimin, është një ndryshim në natyrën e funksionimit ose një zgjerim i instalimit, që mund të ketë pasoja në mjedis.

22. “Ndryshim i konsiderueshëm”, në lidhje me instalimin, është një ndryshim në funksionimin e tij, i cili, në vlerësimin e Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, mund të ketë një efekt negativ të konsiderueshëm mbi njeriun dhe mjedisin. Çdo ndryshim apo zgjerim i veprimtarisë vlerësohet si i konsiderueshëm, në qoftë se ndryshimi apo zgjerimi prek pragjet përcaktuese të vendosura në këtë ligj, për instalimet e tipit A ose B.

23. “Normat e cilësisë së mjedisit” është një grup kushtesh që duhen përmbushur në një kohë të dhënë nga një mjedis i caktuar ose një pjesë e veçantë e tij, sipas përcaktimit të ligjit nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

24. “Normat teknike të shkarkimit në mjedis” janë vlerat teknike kufi të shkarkimit, që lidhen me teknologjinë e prodhimit, makineritë dhe pajisjet në përdorim, sipas përcaktimit të ligjit nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

25. “Operator” është personi fizik apo juridik që operon ose kontrollon instalimin, apo të cilit i është deleguar fuqi ekonomike vendimtare për funksionet teknike të instalimit, në përputhje me legjislacionin në fuqi. Si operator i një instalimi, që:

a) nuk është vënë ende në funksionim, konsiderohet personi që do të kontrollojë funksionimin e tij në të ardhmen;

b) nuk funksionon më, konsiderohet personi të cilit i ishte dhënë leje mjedisi për funksionimin e këtij instalimi.

26. “Publik” ka kuptimin e dhënë në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

27. “Qendra Kombëtare e Licencimit (QKL)” është institucioni përkatës, sipas përcaktimit të ligjit nr.10 081, datë 23.2.2009 “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë”.

28. “Rrymë CO₂” është një fluks substancash që rezultojnë nga proceset e kapjes së CO₂.

29. “Substancë” është çdo element kimik dhe përbërjet e tij, me përjashtim të substancave radioaktive dhe të organizmave të modifikuar gjenetikut, sipas përcaktimit të dhënë në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

30. “Shkarkim” ka kuptimin e dhënë në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

31. “Shkarkim në ujë” janë shkarkimet në trupat ujqorë, ku përfshihen shkarkimet në rrjetin e tubacioneve të ujërave të zeza e të bardha.

32. “Teknikat më të mira të disponueshme (TMD)” është stadi më efektiv dhe më i përparuar i zhvillimit të veprimtarive dhe të metodave të operimit të tyre. Ky stad tregon se sa të përshtatshme janë praktikisht teknikat e veçanta për të siguruar, në parim, bazën për të përcaktuar vlera kufi të shkarkimeve, të tilla që të parandalojnë dhe, kur nuk është praktikisht e mundshme, të pakësojnë shkarkimet në përgjithësi dhe ndikimin mbi mjedisin në tërësi.

Për qëllime të këtij përkufizimi, me termat e mëposhtëm kuptojmë:

a) “Teknikë” është teknologjia dhe mënyra me të cilën instalimi është projektuar, ndërtuar, mirëmbajtur dhe çmontuar;

b) “Teknikë e disponueshme” janë teknikat e zhvilluara në atë nivel që mundëson përdorimin e tyre, në sektorin përkatës industrial, me rezultate të mira ekonomike e teknike. Vlerësimi i teknikave merr parasysh kostot dhe përparësitë, pavarësisht nga fakti nëse ato teknika përdoren apo prodhohen në Republikën e Shqipërisë, për sa kohë ato janë të arritshme nga përdoruesi;

c) “Më e mirë”, në lidhje me teknikat, është teknika më efektive për arritjen e një niveli të lartë të përgjithshëm të mbrojtjes së mjedisit në tërësi.

33. “Vend depozitimi për CO₂” është një hapësirë vëllimore në një formacion gjeologjik, që përdoret për depozitimin gjeologjik të CO₂ dhe të pajisjeve të sipërfaqes e të injektimit, që përdoren për këtë qëllim.

34. “Vlera kufi e shkarkimit” është masa e shprehur në disa parametra specifike, përqendrimet dhe/ose nivelet e shkarkimeve që nuk mund të tejkalohen në një ose më shumë periudha kohore.

35. “Biomasë” është produkt i përbërë, tërësisht ose pjesërisht, nga material bimor nga

bujqësia ose pemëtaria, që mund të përdoret si lëndë djegëse, me qëllim rikuperimin e energjisë së përmbajtur në të, përfshirë mbetjet e mëposhtme, të përdorura si lëndë djegëse:

- a) mbetje vegjetale nga bujqësia dhe pyjet;
- b) mbetje vegjetale nga industria e përpunimit të ushqimeve, në qoftë se prej tyre mund të çlirohet nxehtësi;
- c) mbetje vegjetale fijeze nga prodhimi i masës së celulozës dhe nga prodhimi i letrës nga druri, në qoftë se digjen bashkërisht në vendin e prodhimit dhe rikuperohet nxehtësia e çliuar;
- ç) mbetje nga lëvoret e pemëve;
- d) mbetje drusore, me përjashtim të mbetjeve drusore që mund të përmbajnë përbërës organikë të halogjenuar ose metale të rënda, si rezultat i trajtimit me ruajtës ose me shtresa ruajtëse të drurit, dhe që përfshin në mënyrë të veçantë mbetjet drusore të krijuara nga mbetjet e ndërtimeve e të shembjeve.

36. “Impiant me djegie” është çdo aparaturë teknike, ku oksidohen lëndë djegëse, në mënyrë që të përdoret nxehtësia e gjeneruar.

37. “Impiantet e reja me djegie” është çdo instalim me djegie, për të cilin leja e ndërtimit apo e përdorimit të veprimtarisë, sipas ligjit nr.10 119, datë 23.4.2009 “Për planifikimin e territorit”, është dhënë pas datës së miratimit të këtij ligji.

38. “Impiantet ekzistuese me djegie” është çdo instalim me djegie, për të cilin leja e ndërtimit apo e përdorimit të veprimtarisë, sipas ligjit nr.10 119, datë 23.4.2009 “Për planifikimin e territorit”, është dhënë para datës së miratimit të këtij ligji.

39. “Lëndë djegëse” është çdo material i djegshëm, i ngurtë, i lëngshëm apo i gaztë, i përdorur në instalimin me djegie, me përjashtim të mbetjeve, sipas përcaktimit të legjislacionit të posaçëm për menaxhimin e integruar të mbetjeve.

40. “Mbetje të gazta” janë shkarkime të gazta, që përmbajnë substanca të ngurta, të lëngshme ose të gazta; fluksi vëllimor i tyre do të shprehet në $m^3/orë$, në temperaturën standard ($273^{\circ}K$) dhe presion ($101,3\text{ kPa}$) pas korigjimit të përmbajtjes së avullit të ujit, (më poshtë referuar si Nm^3/h).

41. “Njësi djegieje me shumë lëndë djegëse” është çdo impiant djegieje, ku mund të digjen njëkohësisht ose në mënyrë të alternuar dy a më shumë lloje lëndësh djegëse.

42. “Përqindja e desulfurizimit” është përqindja e sasisë së squfurit që nuk shkarkohet në ajër, në instalimin me djegie, për një periudhë të dhënë kohe ndaj sasisë së squfurit në përmbajtjen e karburantit, të përdorur gjatë së njëjtës periudhë kohe, në këtë instalim.

43. “Turbinë me gaz” është çdo makineri rrotulluese që shndërron energjinë termike në punë mekanike dhe përbëhet kryesisht nga një kompresor, një njësi termike ku oksidohet lënda djegëse, në mënyrë që të ngrohë masën e lëngshme të punës, dhe një turbinë.

44. “Vlera kufi e shkarkimit” është sasia e lejueshme e një substance në masën e gaztë të shkarkuar në ajër nga instalimi me djegie, gjatë një periudhe të dhënë. Sasia e substancës llogaritet në terma të masës/për vëllim të gazeve të shkarkuara, të shprehura në mg/Nm^3 , duke konsideruar një përmbajtje vëllimore oksigjeni në gazet e shkarkuara: prej 3 për qind, në rastin e karburanteve të lëngshme e të gazta, 6 për qind në rastin e karburanteve të ngurta dhe 15 për qind në rastin e turbinave me gaz.

Neni 4

Sistemi i lejeve të mjedisit

1. Në përputhje me ligjin nr.10431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”, krijohet një sistem prej tri nivelesh të lejeve të mjedisit, të tipit A, B e C, si më poshtë:

- a) leja e mjedisit e tipit A është e detyrueshme për kryerjen e veprimtarive të kategorisë A, lista dhe pragjet përkatëse të të cilave janë përcaktuar në shtojcën 1/A të këtij ligji;
- b) leja e mjedisit e tipit B është e detyrueshme për kryerjen e veprimtarive të kategorisë B, lista dhe pragjet përkatëse të të cilave janë përcaktuar në shtojcën 1/B të këtij ligji;
- c) leja e mjedisit e tipit C është e detyrueshme për kryerjen e veprimtarive të kategorisë C, lista dhe pragjet përkatëse të të cilave janë përcaktuar në shtojcën 1/C të këtij ligji.

2. Autoritetet kompetente për lejet e mjedisit të tipave A, B dhe C janë si më poshtë:

- a) Qendra Kombëtare e Licencimeve është autoriteti ku bëhet kërkesa dhe ku lëshohet leja e

mjedisit të tipit A, B dhe C;

b) Ministri është autoriteti që firmos aktin e miratimit të lejeve të mjedisit të tipit A dhe B, pasi ato të shqyrtohen dhe përgatiten nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit;

c) Agjencia Kombëtare e Mjedisit është autoriteti që verifikon saktësinë e informacionit të dhënë nga operatori në kërkesën e tij për leje mjedisi të tipit A dhe B dhe që i jep mendimin e argumentuar ministrit për dhënien ose jo të kësaj lejeje, me kushte të detajuara, të shkruara, të cilat lëshohen nga QKL-ja;

ç) Agjencia rajonale e mjedisit është autoriteti që verifikon saktësinë e informacionit të dhënë nga operatori në kërkesën e tij për leje mjedisi të tipit C dhe që vendos për dhënien ose jo të kësaj lejeje, me kushte të detajuara, të shkruara, të cilat lëshohen nga QKL-ja;

d) Inspektorati Shtetëror Kompetent është autoriteti që verifikon plotësimin nga operatori të kushteve të kësaj lejeje, pas lëshimit të saj nga QKL-ja.

3. Kushtet e lejes së mjedisit të tipave A, B dhe C rishikohen në çdo kohë nga ministria apo agjencia rajonale e mjedisit, nëse ka ndryshime në legjislacionin përkatës mjedisor, të cilit ato u përmbahen, dhe në raste kur konstatohet nga autoritetet kompetente, të përcaktuara në pikën 2 të këtij neni, nëse:

a) shfaqen elemente të reja ekologjike, të panjohura në kohën e dhënies së saj;

b) dalin dispozita të reja për mjedisin, që e kërkojnë shprehimisht ndryshimin e saj;

c) vërtetohet ndotje tej normave të lejuara;

ç) ka ndryshime themelore të veprimtarisë;

d) ka përparime në fushën e teknikave më të mira të mundshme, që lejojnë pakësimin e rëndësishëm të shkarkimeve në mjedis dhe që nuk kërkojnë shpenzime të mëdha.

KREU II

LEJET E MJEDISIT TË TIPIT A

Seksioni 1

Procedura dhe metoda për përcaktimin e TMD-ve

Neni 5

Përcaktimi i TMD-ve

1. Agjencia Kombëtare e Mjedisit përcakton TMD-të, për instalimet e kategorisë së tipit A, duke u mbështetur në:

a) përdorimin e teknologjisë që shkarkon pak mbetje;

b) përdorimin e substancave më pak të rrezikshme;

c) rikuperimin dhe riciklimin e mëtejshëm të substancave të përdorura dhe të çliuara nga proceset e punës, aty ku është e mundur;

ç) rikuperimin dhe riciklimin e mbetjeve, aty ku është e mundur;

d) procese, instalime ose metoda pune të krahasueshme me ato që janë provuar më parë me sukses në shkallë industriale;

dh) përparimet e teknologjisë dhe ndryshimet në njohuritë shkencore dhe kuptimin e tyre;

e) llojin, natyrën, efektet dhe vëllimin e shkarkimeve;

ë) datën e vënies në funksionim të instalimeve të reja dhe atyre ekzistuese;

f) kohën e nevojshme për zbatimin e TMD-ve;

g) llojin, natyrën dhe konsumin e lëndëve të para, përfshirë edhe konsumin e ujit të përdorur dhe efikasitetin e energjisë;

gj) efikasitetin e energjisë;

h) nevojën për të parandaluar ose, kur kjo nuk është e mundur, për të ulur në minimum, ndikimet e përgjithshme dhe rreziqet e shkarkimeve në mjedis;

i) nevojën për të parandaluar aksidentet ose, kur këto ndodhin, për të minimizuar pasojat në mjedis;

j) çdo informacion të publikuar nga Komisioni Europian dhe organizatat ndërkombëtare për

TMD-të, së bashku me monitorimin dhe çdo përditësim të tyre.

2. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, gjatë përcaktimit të TMD-ve, në përputhje me sa parashikohet në pikën 1 të këtij neni, merr në konsideratë:

- a) kostot dhe përfitimet e një veprimi dhe/ose mase të parashikuar;
- b) respektimin e objektivave të mbrojtjes së mjedisit, të përcaktuara në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”;
- c) respektimin e parimeve të politikës për mbrojtjen e mjedisit, të përcaktuara në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

Neni 6

Dokumentet e referencës për TMD-të

1. Përcaktimi i TMD-ve, në përputhje me nenin 5 të këtij ligji, mbështetet në:
  - a) dokumentet e referencës së TMD-ve, të përgatitura nga grupet teknike të punës;
  - b) dokumentet e referencës së TMD-ve, të përgatitura nga Komisioni Europian (EU-BREF);
  - c) praktikën më të mirë ndërkombëtare.
2. Ministri ngre grupet teknike të punës, me qëllim zhvillimin e dokumenteve të referencës së TMD-ve, sipas përcaktimit të shkronjës “a” të pikës 1 të këtij neni dhe përcakton mënyrën e funksionimit të tyre.
3. Grupet teknike të punës, sipas përcaktimit të pikës 2 të këtij neni, përbëhen nga përfaqësues të:
  - a) ministrisë;
  - b) Agjencisë Kombëtare të Mjedisit;
  - c) Inspektoratit Shtetëror Kompetent;
  - ç) ministrive të tjera dhe sektorëve në varësi të tyre, kur sfera e tyre e kompetencave lidhet drejtpërdrejt me çështjen e trajtuar;
  - d) universiteteve ose institucioneve të tjera kërkimore, fusha e kërkimit e të cilëve lidhet drejtpërdrejt me çështjen e trajtuar;
  - dh) organizatave joqeveritare, fusha e veprimit e të cilave lidhet drejtpërdrejt me çështjen e trajtuar.
4. Çdo dokument reference i TMD-ve, i përgatitur nga një grup teknik pune, sipas pikës 2 të këtij neni, miratohet nga ministri.
5. Çdo dokument reference i TMD-ve, i miratuar sipas përcaktimit të pikës 4 të këtij neni, publikohet në mënyrë elektronike.
6. Agjencia Kombëtare e Mjedisit ngre dhe mirëmban sistemin e informacionit për dokumentet e referuara në pikën 1 të këtij neni. Sistemi i informacionit publikohet në mënyrë elektronike në faqen e saj zyrtare të internetit dhe është i hapur për publikun.

Neni 7

Zhvillimi i TMD-ve të reja

Ministria dhe Agjencia Kombëtare e Mjedisit marrin dhe përditësojnë informacionin për zhvillimin e TMD-ve të reja.

Seksioni 2

Lejet e mjedisit të tipit A

Neni 8

Kërkesat e përgjithshme për përdorimin e lejes së mjedisit të tipit A

1. Pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, instalimet e kategorisë A pajisen me leje mjedisi të tipit A, në përputhje me përcaktimet e këtij ligji.
2. E njëjta leje mjedisi e tipit A mund të lejojë funksionimin e më shumë se një instalimi të të njëjtit operator në të njëjtën vendndodhje. Instalimet e operatorëve të ndryshëm, që ndodhen në të

njëjtën vendndodhje dhe instalimet e të njëjtit operator, që ndodhen në vendndodhje të ndryshme kërkojnë leje të veçanta të tipit A, B apo C, sipas rastit.

3. Agjencia Kombëtare e Mjedisit nuk përgatit lejen e mjedisit të tipit A, kur provon mbi baza objektive se:

- a) pas zotërimit të asaj lejeje, kërkuesi nuk do të jetë operator i instalimit në fjalë;
- b) kërkuesi nuk do të sigurojë funksionimin e instalimit, në përputhje me kushtet që do të përcaktohen në lejen përkatëse të mjedisit të tipit A.

Për qëllime të këtij paragrafi, merret në konsideratë edhe historia e deriatëhershme e këtij kërkuesi të lejes dhe/ose historia e deriatëhershme e instalimit.

Neni 9

Parimet e përgjithshme që përcaktojnë detyrimet thelbësore të zotëruesit të lejes së mjedisit të tipit A

Agjencia Kombëtare e Mjedisit përcakton kushtet për lejet e mjedisit të tipit A, të tilla që të garantojnë se:

- a) janë marrë të gjitha masat e duhura parandaluese të ndotjes, në mënyrë të posaçme përmes zbatimit të TMD-ve;
- b) nuk shkaktohet ndotje në nivel të lartë;
- c) gjenerimi i mbetjeve është parandaluar në përputhje me legjislacionin e posaçëm për menaxhimin e integruar të mbetjeve. Aty ku gjenerohen mbetje, ato ripërdoren ose kur kjo është teknikisht dhe ekonomikisht e pamundur, ato trajtohen duke parandaluar ose zbutur çdo ndikim në mjedis;

- ç) energjia përdoret në mënyre efçente;
- d) uji përdoret në mënyrë efçente;
- dh) janë marrë masa të posaçme për të parandaluar aksidentet ose për të kufizuar pasojat e tyre;
- e) në mbylljen përfundimtare të veprimtarisë, merren masat e nevojshme për të mënjanuar rreziqet e ndotjes dhe për të kthyer mjedisin e vendit ku ndodhet instalimi në gjendje të pranueshme, siç përcaktohet në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

Neni 10

Kërkesa për leje mjedisi të tipave A, B dhe C

1. Kërkesat për leje mjedisi të tipit A, B dhe C paraqiten në QKL, në përputhje me kërkesat e përgjithshme, sipas përcaktimit të dispozitave të ligjit nr.10 081, datë 23.2.2009 “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë”.

2. QKL-ja e vlerëson kërkesën për leje mjedisi të tipit A, B dhe C si të vlefshme, vetëm kur kërkuesi ka kryer ose provon që ka kryer pagesën e tarifës përkatëse, siç përcaktohet në nenin 26 të këtij ligji. Kërkesa për leje mjedisi të tipit A, B dhe C nuk vlerësohet e kryer, në qoftë se ajo nuk shoqërohet nga dokumenti që vërteton kryerjen e pagesës së tarifës përkatëse.

Neni 11

Shqyrtimi i kërkesës për leje mjedisi të tipave A, B dhe C

Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit, miraton kërkesat e posaçme për shqyrtimin e kërkesave për leje mjedisi të tipave A, B dhe C, për transferimin e lejeve nga një subjekt tek tjetri, kushtet e lejeve respektive të mjedisit, si dhe rregullat e hollësishme për shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente, të përcaktuara në këtë ligj, deri në lëshimin e këtyre lejeve nga QKL-ja.

Seksioni 3

Kërkesa shtesë për impiantet e mëdha me djegie

Neni 12

Fusha e zbatimit të seksionit 3

1. Ky seksion zbatohet për impiantet me djegie, fuqia termike e të cilave është e barabartë ose më e madhe se 50 MW, pavarësisht nga lloji i karburantit të përdorur (i ngurtë, i lëngshëm ose i gaztë), në përputhje me përcaktimin e pikës 2 të këtij neni.

2. Ky seksion zbatohet vetëm për impiantet me djegie, të projektuara për prodhimin e energjisë, me përjashtim të atyre që përdorin në mënyrë të drejtpërdrejtë produktet e djegies në procesin e prodhimit. Ky seksion nuk zbatohet për:

a) impiantet në të cilat produktet e djegies përdoren për ngrohjen, tharjen ose çdo lloj tjetër trajtimi të drejtpërdrejtë të objekteve ose materialeve, si p.sh., rinxehjen e furnaltave, furnaltat për trajtime me nxehtësi;

b) impiantet pas djegies, të tilla si aparaturat teknike të projektuara për të pastruar gazrat e mbetura nëpërmjet djegies, të cilat nuk funksionojnë si një impiant me djegie, i pavarur;

c) impiantet për rigjenerimin e katalizatorëve të krekingut katalitik;

ç) impiantet për konvertimin e sulfurit të hidrogjenit në squfur;

d) reaktorët e përdorur në industrinë kimike;

dh) furrat e prodhimit të koksit;

e) furrat me tulla refraktare për prodhimin e gazit të nxehtë;

ë) aparaturat teknike, që përdoren për lëvizjen e automjeteve, anijeve ose avionëve;

f) turbinat e gazit, që përdoren në platformat në det;

g) turbinat e gazit, për funksionimin e të cilave është marrë leje para datës së hyrjes në fuqi të këtij ligji;

gj) çdo impiant që funksionon me motorë të ushqyer me benzinë, naftë ose gaz.

3. Në rastin kur dy a më shumë impiante të reja me djegie instalohen në mënyrë të tillë që, sipas vlerësimit të Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, që merr parasysh faktorët teknikë dhe ekonomikë të tyre, mbetjet e gazta të tyre mund të shkarkohen nga një oxhak i përbashkët, kombinimi që përftohet prej tyre konsiderohet si një njësi e vetme.

Neni 13

Programet e pakësimit të shkarkimeve

1. Ministria harton programet për pakësimin e vazhdueshëm të shkarkimeve të përgjithshme vjetore nga impiantet ekzistuese me djegie. Këto programe do të përcaktojnë afatet kohore dhe procedurat që zbatohen për pakësimin e shkarkimeve.

2. Programet e pakësimit të shkarkimeve sigurojnë respektimin e taveve të shkarkimeve ose përqindjet e pakësimit të dyoksidit të squfurit dhe oksideve të azotit, të përcaktuara në ligjin nr.10 431, datë 9.6.2011 "Për mbrojtjen e mjedisit".

3. Programi i pakësimit të shkarkimeve mund të rishikohet, në përputhje me kushtet e reja të krijuara, kur një ndryshim i ndjeshëm dhe i papritur i kërkesës për energji, i disponibilitetit të disa lëndëve djegëse të caktuara apo instalimeve të caktuara të gjenerimit të energjisë krijon vështirësi teknike serioze për zbatimin e tij. Rishikimi mund të përfshijë rishikimin e taveve të shkarkimeve ose të datave të vendosura për respektimin e këtyre taveve të shkarkimeve.

4. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat e hollësishme për hartimin, miratimin, rishikimin dhe zbatimin e programeve të pakësimit të shkarkimeve.

Neni 14

Vlerat kufi të shkarkimeve

1. Leja e mjedisit e tipit A për impiantet e reja me djegie përmban kushte për shkarkimet e dyoksidit të squfurit, oksideve të azotit dhe pluhurave, të cilat nuk janë më pak shtrënguese se vlerat kufi të shkarkimeve, të përcaktuara në pjesën B të shtojcave 3 deri 7 të këtij ligji.

2. Leja e mjedisit e tipit A për impiantet ekzistuese me djegie përmban të dhëna për planin e përputhshmërisë, i cili siguron që, brenda datës 1 janar 2012, shkarkimet e dyoksidit të squfurit, oksideve të azotit dhe pluhurave do të jenë pakësuar deri, të paktën, në nivelin e vlerave kufi të

shkarkimeve, të përcaktuara në pjesën A të shtojcave 3 deri 7 të këtij ligji.

3. Agjencia Kombëtare e Mjedisit mund të përjashtojë një impiant ekzistues me djegie nga detyrimi për përputhshmëri me vlerat kufi të shkarkimeve, të përcaktuara në pikën 2 të këtij neni, në qoftë se:

a) operatori i atij impianti ekzistues me djegie, në marrëveshje me Agjencinë Kombëtare të Mjedisit, pranon, si pjesë të kushteve të lejes së mjedisit të tipit A, që ka kërkuar, të mos e shfrytëzojë impiantin me djegie më shumë se 20 000 orë pune nga data e marrëveshjes deri në një datë jo më të vonë se data 31 dhjetor 2025;

b) operatori, si kusht të lejes së mjedisit të tipit A, ka detyrimin të paraqesë në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit, si pjesë të raportit të tij vjetor, një regjistër, ku përcaktohen koha e përdorur dhe ajo e papërdorur, në raport me kohën totale të lejuar për funksionimin e atij impianti me djegie.

4. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, për një impiant me djegie, i cili, në kushte normale, përdor lëndë djegëse me përmbajtje të ulët squfuri, mund të lejojë pezullimin e detyrimit për respektimin e vlerave kufi të shkarkimeve të dyoksidit të squfurit, të përcaktuara në pikat 1 dhe 2 të këtij neni, në rastet kur:

a) operatori nuk ka mundësi të respektojë vlerat kufi të shkarkimeve, për shkak të ndërprerjes së furnizimit me lëndë djegëse me përmbajtje të ulët squfuri, si pasojë e mungesës objektive të saj në treg;

b) periudha e pezullimit nuk zgjat më shumë se gjashtë muaj.

5. Agjencia Kombëtare e Mjedisit mund të lejojë përjashtimin e një impianti me djegie që, në kushte normale, të përdorë vetëm lëndë djegëse të gazta, nga detyrimi për respektimin e vlerave kufi të shkarkimeve, të përcaktuara në pikat 1 dhe 2 të këtij neni, në qoftë se:

a) ai impiant, në mënyrë përjashtimore dhe vetëm kur për shkak të një ndërprerjeje të papritur të furnizimit me gaz mund të përdorë, për një periudhë kohe jo më të gjatë se 10 ditë, lëndë djegëse të tjera që në kushte normale, për të respektuar vlerat kufi të sipërpërmendura, duhej të shoqëroheshin me një impiant pastrimi të mbetjeve të gazta;

b) afati prej 10 ditësh, i referuar në shkronjën “a” të pikës 5 të këtij neni, mund të zgjatet për shkak të nevojës madhore për furnizim të vazhdueshëm me energji;

c) operatori përkatës njofton paraprakisht Agjencinë Kombëtare të Mjedisit.

6. Në rastin e impianteve me njësi djegieje me shumë lëndë djegëse, vlerat kufi të shkarkimeve vendosen në përputhje me shtojcën 8 të këtij ligji.

Neni 15

Mbetjet e gazta

1. Mbetjet e gazta nga impiantet me djegie shkarkohen në mënyrë të kontrolluar nëpërmjet një oxhaku.

2. Leja e mjedisit e tipit A, sipas rastit, përmban edhe kushtet e hollësishme për shkarkimin e mbetjeve të gazta.

3. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, kur merr në konsideratë kushtet e përcaktuara në pikën 2 të këtij neni, siguron që lartësia e oxhakat të përmendur në pikën 1 të këtij neni, të llogaritet në mënyrë të tillë që të ruajë shëndetin e njeriut dhe mjedisin.

Neni 16

Keqfunksionimet ose avaritë

1. Leja e mjedisit e tipit A, për çdo impiant me djegie përmban kushte lidhur me keqfunksionimet ose avaritë e pajisjeve për pakësimin e ndotjes.

2. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, në rast avarie, kur kthimi në funksionimin normal të impiantit nuk është i mundur brenda 24 orëve, i kërkon operatorit të impiantit me djegie pakësimin ose ndalimin e operacioneve apo vazhdimin e funksionimit të impiantit me djegie, duke përdorur lëndë djegëse më pak ndotëse. Në asnjë rast, koha e përgjithshme e funksionimit në kushte avarie të një

impianti me djegie nuk mund të jetë më shumë se 120 orë në 12 muaj.

3. Operatori njofton Agjencinë Kombëtare të Mjedisit brenda 48 orëve nga ndodhja e avarisë.

4. Agjencia Kombëtare e Mjedisit mund të lejojë përjashtimin e impiantit me djegie, ku ka ndodhur avaria, nga kufizimi prej 24 orësh dhe 120 orësh, të referuar në pikën 2 të këtij neni, kur vlerëson se:

a) ka një nevojë madhore për furnizim të vazhdueshëm me energji;

b) impianti me djegie, ku ka ndodhur avaria, do të zëvendësohet brenda një periudhe të kufizuar kohe nga një impiant tjetër me djegie, i cili do të shkaktonte një rritje të përgjithshme të shkarkimeve.

Neni 17

Impiantet me prodhim të kombinuar të energjisë elektrike e nxehtësisë dhe depozitimi gjeologjik i dyoksidit të karbonit

1. Agjencia Kombëtare e Mjedisit në vlerësimin e kërkesës për leje mjedisi të tipit A, për një instalim të ri me djegie, shqyrton mundësinë teknike dhe ekonomike për realizimin e prodhimit të kombinuar të energjisë elektrike dhe nxehtësisë. Kur konfirmohet kjo mundësi, instalimet zhvillohen në përputhje me tregun dhe sistemin e shpërndarjes.

2. Agjencia Kombëtare e Mjedisit vlerëson kërkesën për leje mjedisi të tipit A për një impiant me djegie, me prodhim nominal energjetik prej 300 MW ose më shumë, të cilit i është dhënë leja e parë e ndërtimit pas datës 25 qershor 2009, nëse plotëson kushtet e mëposhtme:

a) ka në dispozicion vende të përshtatshme për depozitimin e CO₂;

b) mjetet e transportimit janë teknikisht dhe ekonomikisht të mundshme;

c) është ekonomikisht dhe teknikisht e mundshme që investimi për kapjen e CO₂ të bëhet në këtë kohë të mëvonshme.

3. Agjencia Kombëtare e Mjedisit përcakton nëse kushtet e parashikuara në pikën 2 të këtij neni plotësohen, duke gjykuar në bazë të vlerësimit të bërë nga kërkuesi në kërkesën për leje mjedisi, si dhe të çdo informacioni tjetër që lidhet në mënyrë të veçantë me mbrojtjen e mjedisit dhe të shëndetit të njeriut.

4. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, kur vlerëson se kushtet e përcaktuara në pikën 2 të këtij neni plotësohen, kërkon që në vendndodhjen e atij impianti të vihet në dispozicion hapësira e nevojshme për vendosjen e pajisjeve të nevojshme për kapjen dhe ngjeshjen e CO₂.

Neni 18

Shtimi i kapacitetit ose ndryshimi thelbësor në funksionim

1. Vlerat kufi të shkarkimeve, të përcaktuara në pjesën B të shtojcave 3 deri 7 të këtij ligji, zbatohen për pjesën më të re të impiantit me djegie, kur kapaciteti termik i tij shtohet me të paktën 50 MW. Vlerat kufi të shkarkimeve përcaktohen në raport me kapacitetin termik të të gjithë impiantit me djegie. Kjo dispozitë nuk zbatohet në rastet e referuara në shtojcën 8 pika 2 të këtij ligji.

2. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, kur operatori i një impianti me djegie propozon një ndryshim thelbësor në funksionimin e tij, vendos në lejen e mjedisit të tipit A kushte që përcaktojnë se vlerat kufi për dyoksidin e squfurit, oksidet e azotit dhe pluhurin të jenë jo më pak shtrënguese se vlerat kufi të shkarkimeve, të përcaktuara në shtojcat 3 deri 7 të këtij ligji.

Neni 19

Vetëmonitorimi

1. Leja e mjedisit e tipit A, për një impiant me djegie, përmban kushte që sigurojnë se operatori i atij impianti:

a) vetëmonitoron shkarkimet e impiantit me djegie, në përputhje me shtojcën 9 të këtij ligji;

b) vetëmonitoron të gjitha vlerat e tjera për të siguruar respektimin e dispozitave të lejes së mjedisit të tipit A dhe të këtij ligji;

c) raporton në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit dhe Inspektoratin Shtetëror Kompetent brenda limiteve kohore të arsyeshme, për:

i) rezultatet e çdo procesi të vazhdueshëm vetëmonitorimi;
ii) verifikimin e saktësisë së çdo pajisjeje matëse;
iii) secilën matje;
iv) të gjitha matjet e tjera që kërkohen në lejen e mjedisit të tipit A, për të siguruar respektimin e dispozitave të lejes së mjedisit të tipit A dhe të këtij ligji.

2. Në rastet kur kërkohen matje të vazhdueshme të shkarkimeve, vlerat kufi të shkarkimeve sipas përcaktimit të pjesës A të shtojcave 3 deri 7 të këtij ligji, konsiderohet se janë respektuar në qoftë se vlerësimi i rezultateve tregon se gjatë funksionimit të impiantit në orët e punës, brenda një viti kalendarik, pa marrë parasysh periudhat e ndezjes, të fikjes dhe avaritë:

a) Asnjë nga vlerat mesatare gjatë një muaji kalendarik nuk tejkalon vlerat kufi të shkarkimeve;

b) Në rastet kur për:

i) dyoksidin e squfurit dhe pluhurin: 97 për qind e të gjitha vlerave mesatare gjatë 48 orëve të punës nuk tejkalojnë 110 për qind të vlerave kufi të shkarkimeve;

ii) oksidet e azotit: 95 për qind e të gjitha vlerave mesatare gjatë 48 orëve të punës nuk tejkalojnë 110 për qind të vlerave kufi të shkarkimeve.

3. Në rastet kur kërkohen vetëm matje jo të vazhdueshme ose procedura të tjera të veçanta vlerësimi, vlerat kufi të shkarkimeve, sipas përcaktimit të shtojcave 3 deri 7 të këtij ligji, konsiderohen të respektuara në qoftë se rezultatet e çdo grupi matjesh nuk tejkalojnë vlerat kufi të shkarkimeve.

4. Vlerat kufi të shkarkimeve, gjatë funksionimit të një impianti të ri me djegie, në orët e punës brenda një viti kalendarik, pa marrë parasysh periudhat e ndezjes, fikjes dhe avaritë, konsiderohen të respektuara, nëse:

a) asnjë vlerë mesatare ditore e vërtetuar nuk tejkalon vlerat e përcaktuara në pjesën B të shtojcave 3 deri 7 të këtij ligji;

b) 95 për qind e të gjitha vlerave mesatare ditore, të vërtetuara përgjatë një viti, nuk tejkalojnë 200 për qind të vlerave përkatëse, sipas përcaktimit të bërë në pjesën B të shtojcave 3 deri 7 të këtij ligji.

“Vlerat mesatare të validuara”, të referuara në shkronjat “a” dhe “b” të kësaj pike, përcaktohen në përputhje me sa parashikon pika 7 e shtojcës 9 të këtij ligji.

5. Operatori i secilit impiant me djegie raporton, çdo vit, në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit dhe Inspektoratin Shtetëror Kompetent për secilin impiant në një vendndodhje të caktuar:

a) shkarkimet vjetore të përgjithshme të SO₂, NO_x dhe pluhurat (si total i grimcave pezull);

b) sasinë vjetore të përgjithshme të energjisë së shfrytëzuar, lidhur me vlerën kalorifike neto, të zbërthyer në pesë kategori lëndësh djegëse: biomasë, lëndë të tjera djegëse të ngurta, lëndësh djegëse të lëngshme, gaz natyror, gaze të tjera.

6. Agjencia Kombëtare e Mjedisit mban dhe përditëson një regjistër që përmbledh:

a) informacionin e mbledhur, në përputhje me përcaktimet e pikës 5 të këtij neni;

b) të dhënat për çdo periudhë kohe të lejuar, të përdorur ose jo, dhe për jetëgjatësinë funksionale të mbetur të impiantit me djegie.

KREU III LEJET E MJEDISIT TË TIPIT B

Neni 20

Kërkesat e përgjithshme për funksionimin e lejes së mjedisit të tipit B

1. Pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, instalimet e kategorisë B pajisen me leje mjedisi të tipit B, në përputhje me përcaktimet e këtij ligji.

2. E njëjta leje mjedisi e tipit B mund të lejojë funksionimin e më shumë se një instalimi të të njëjtit operator, në të njëjtën vendndodhje. Instalimet e operatorëve të ndryshëm, që ndodhen në të njëjtën vendndodhje dhe instalimet e të njëjtit operator, që ndodhen në vendndodhje të ndryshme kërkojnë leje të veçanta të tipave A, B apo C, sipas rastit.

3. Agjencia Kombëtare e Mjedisit nuk e përgatit lejen e mjedisit të tipit B kur provon mbi

baza objektive se:

- a) pas zotërimit të asaj lejeje, kërkuesi nuk do të jetë operator i instalimit në fjalë;
- b) kërkuesi nuk do të sigurojë funksionimin e instalimit, në përputhje me kushtet që do të përcaktohen në lejen përkatëse të mjedisit të tipit B.

Për qëllime të kësaj pike, merret në konsideratë edhe historia e deriatëhershme e këtij kërkuesi të lejes dhe/ose historia e deriatëhershme e instalimit.

KREU IV LEJET E MJEDISIT TË TIPIT C

Neni 21

Kërkesat e përgjithshme për funksionimin e lejes së mjedisit të tipit C

1. Pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, instalimet e kategorisë C pajisen me leje mjedisi të tipit C, në përputhje me përcaktimet e këtij ligji.

2. E njëjta leje mjedisi e tipit C mund të lejojë funksionimin e më shumë se një instalimi të të njëjtit operator në të njëjtën vendndodhje. Instalimet e operatorëve të ndryshëm, që ndodhen në të njëjtën vendndodhje dhe instalimet e të njëjtit operator, që ndodhen në vendndodhje të ndryshme kërkojnë leje të veçanta të tipit C.

3. Agjencia rajonale e mjedisit nuk përgatit lejen e mjedisit të tipit C, kur provon, mbi baza objektive, se:

- a) pas zotërimit të asaj lejeje, kërkuesi nuk do të jetë operator i instalimit në fjalë;
- b) kërkuesi nuk do të sigurojë funksionimin e instalimit, në përputhje me kushtet që do të përcaktohen në lejen përkatëse të mjedisit të tipit C.

Për qëllime të kësaj pike, merret në konsideratë edhe historia e deriatëhershme e këtij kërkuesi të lejes dhe/ose historia e deriatëhershme e instalimit.

KREU V DISPOZITA TË PËRGJITHSHME PËR LEJET E MJEDISIT

Neni 22

Efektet ndërkufitare në mjedis në territorin e një shteti tjetër

1. Ministri, kur informohet nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit se funksionimi i këtij instalimi në territorin e Republikës së Shqipërisë ka mundësi reale të krijojë efekte negative të konsiderueshme në mjedisin e një shteti tjetër, si dhe në rastet kur autoriteti kompetent i atij shteti, që mund të ndikohet negativisht në mënyrë të konsiderueshme, e kërkon atë, dhe i dërgon këtij:

- a) një kopje të kërkesës për leje mjedisi të tipit A ose, sipas rastit, një kopje të kërkesës për rishikimin e lejes ekzistuese apo të kushteve të saj;
- b) sipas rastit, kur kërkesa është subjekt i një vlerësimi ndërkombëtar ndërkufitar të ndikimit në mjedis, sipas ligjit nr.10 440, datë 7.7.2011 “Për vlerësimin e ndikimit në mjedis”;
- c) kontaktet e Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, ku mund të sigurohet më shumë informacion dhe ku duhet të dorëzohen komentet ose pyetjet;
- ç) detajet për afatet e dorëzimit të këtyre komenteve apo pyetjeve;
- d) natyra e vendimeve që mund të merren;
- dh) sipas rastit, detajet e kërkesës për rishikim të lejes ekzistuese apo ndonjë prej kushteve të saj;
- e) informacion për kohën, vendet apo mjetet, përmes të cilave mund të sigurohet ky informacion.

2. Këshilli i Ministrave miraton rregullat e komunikimit, konsultimit dypalësh dhe të vendimmarrjes, lidhur me lejen përkatëse të mjedisit të tipit A, për funksionimin e instalimit të vendosur në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe që ka mundësi reale të krijojë efekte negative të konsiderueshme në mjedisin e një shteti tjetër ose menjëherë pasi i kërkohej nga ky shtet.

Neni 23

Menaxhimi i informacionit

1. Të gjitha informacionet, lidhur me instalimet e kategorive A dhe B, bëhen publike dhe janë pjesë e sistemit të informacionit mjedisor, sipas përcaktimit të ligjit nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

2. Agjencia rajonale e mjedisit e mban dhe përditëson regjistrin me të dhëna për instalimet e kategorisë C, që ndodhen brenda territorit ku shtrihet fusha e kompetencave të tyre. Ky regjistër është pjesë e sistemit të informacionit mjedisor, sipas përcaktimit të ligjit nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

3. Informacioni i referuar në pikat 1 dhe 2 të këtij neni përfshin rezultatet e vetëmonitorimit, që kërkohen si kusht për lejen përkatëse të atij instalimi.

4. Të dhënat, sipas përcaktimit të pikave 1 e 2 të këtij neni, të cilat konsiderohen si sekret shtetëror, në zbatim të legjislacionit për informacionin e klasifikuar “Sekret shtetëror”, apo janë subjekt i mbrojtjes së legjislacionit në fuqi për të dhënat personale, të dhënat profesionale apo të dhënat tregtare, nuk bëhen publike dhe nuk transferohen nga një autoritet në një tjetër, sipas përcaktimit të këtij ligji, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe sipas legjislacionit përkatës në fuqi.

Neni 24

Inspektimi

1. Inspektorati Shtetëror Kompetent kryen inspektime në instalimet e tipit A dhe B, në përputhje me dispozitat e ligjit nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit” dhe ligjit nr.10 433, datë 16.6.2011 “Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë.”

2. Agjencia rajonale e mjedisit kryen inspektime në instalimet e tipit C, në përputhje me dispozitat e ligjit nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

3. Operatori i instalimit, mbi të cilin zbatohet ky ligj, i jep Inspektoratit Shtetëror Kompetent gjithë asistencën e nevojshme për kryerjen e inspektimeve në atë instalim, për marrjen e mostrave dhe grumbullimin e gjithë informacionit të nevojshëm për realizimin e detyrave të veta, për qëllime të këtij ligji dhe në përputhje me kërkesat e ligjit nr.10 431, datë 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”.

Neni 25

Tarifat për lejet e mjedisit

1. Subjekti kërkues i lejes së mjedisit paguan tarifën përkatëse për:

a) kërkesë për leje mjedisi të tipave A, B ose C;

b) kërkesë për një ndryshim të kushteve të lejes përkatëse të mjedisit të tipit A ose të tipit B;

2. Tarifat për lejen e tipave A, B dhe C paguhen në ministri.

3. Operatori i instalimit i paguan çdo vit një tarifë vjetore, përkatësisht, ministrisë, për instalimet e tipave A dhe B, dhe agjencisë përkatëse rajonale të mjedisit për instalimet e tipit C.

4. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton vlerat përkatëse të tarifave, të përmendura në pikat 1 dhe 3 të këtij neni.

5. Ministria i kërkon QKL-së revokimin e lejes përkatëse të mjedisit të tipave A ose B, në rast se operatori i këtij instalimi nuk ka kryer pagimin e tarifës përkatëse në zbatim të këtij ligji.

6. Agjencia përkatëse Rajonale e Mjedisit i kërkon QKL-së revokimin e lejes së mjedisit të tipit C, në rast se operatori i këtij instalimi nuk ka kryer pagimin e tarifës përkatëse në zbatim të këtij ligji.

7. Të ardhurat që grumbullohen nga pagesa e tarifave të lejeve të mjedisit të tipave A, B dhe C derdhen në Buxhetin e Shtetit.

Neni 26

Heqja dorë nga leja e mjedisit

1. Operatori i një veprimtarie, subjekt i një lejeje mjedisi të tipave A, B ose C, sipas përcaktimit të këtij ligji, mund të bëjë një kërkesë në QKL për heqjen dorë, pjesërisht apo plotësisht, nga leja e mjedisit.

2. Ministri apo agjencia përkatëse rajonale e mjedisit, sipas rastit, miratojnë heqjen dorë, pjesërisht apo plotësisht, nga leja e mjedisit, në qoftë se vlerësojnë se operatori ka marrë masat e nevojshme:

a) për të shmangur një rrezik ndotjeje nga veprimtaria e instalimit;

b) për të kthyer territorin e veprimtarisë në gjendje të kënaqshme, duke pasur parasysh gjendjen e këtij territori para se instalimi të fillonte veprimtarinë.

3. Ministria apo ARM-ja i përcjell QKL-së vendimin e miratimit të heqjes dorë nga leja e mjedisit.

Neni 27

Revokimi i lejes së mjedisit të tipit A, B dhe C

Ministri për lejet e mjedisit të tipit A dhe B dhe ARM-ja përkatëse, për lejet e mjedisit të tipit C mund të pezullojë ose të revokojë lejen e mjedisit kur:

- a) paraqitet kërkesë nga vetë mbajtësi i lejes;
- b) mbajtësi i lejes nuk përmbush kushtet e parashikuara në lejen e mjedisit;
- c) mbajtësi i lejes është dënuar, sipas legjislacionit në fuqi, për një vepër penale në fushën e mjedisit apo ka kryer kundërvajtje administrative po në fushën e mjedisit;
- ç) mbajtësi i lejes së mjedisit ka shkelur, në mënyrë të përsëritur, dispozitat e këtij ligji, gjë që ka çuar në vënien e gjobave administrative, në përputhje me nenin 30 të këtij ligji;
- d) mbajtësi i lejes nuk ka paguar gjobat administrative, të vëna në bazë të këtij ligji apo të çdo akti tjetër normativ mjedisor.

Neni 28

Ankimi

Çdo palë e interesuar, subjekt i këtij ligji, ka të drejtë të ankimojë në rrugë administrative, me kërkesë në QKL, ndaj akteve, veprimeve apo mosveprimeve të ministrit, apo agjencisë rajonale të mjedisit, gjatë procesit të pajisjes me leje mjedisore, sipas kërkesave të nenit 30 të ligjit nr.10 081, datë 23.2.2009 “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë”.

Neni 29

Kundërvajtjet

1. Shkeljet e mëposhtme të këtij ligji, që nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe dënohen si më poshtë:

a) Zhvillimi i veprimtarisë që është subjekt i një lejeje mjedisi të tipave A, B ose C, sipas përcaktimeve të këtij ligji:

i) pa lejen përkatëse të mjedisit të tipit A, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 000 000 deri në 2 000 000 lekë;

ii) pa lejen përkatëse të mjedisit të tipit B, dënohet me gjobë në vlerën nga 500 000 deri në 1 000 000 lekë;

iii) pa lejen përkatëse të mjedisit të tipit C, dënohet me gjobë në vlerën nga 300 000 deri në 500 000 lekë;

duke u shtuar me vlerën 10 për qind të masës të gjobës çdo ditë, deri në plotësimin e detyrimit.

b) Mospërmbushja dhe mosrespektimi i kërkesave, parimeve dhe kushteve të lejes përkatëse të mjedisit të tipave A, B apo C nga operatori i një instalimi:

i) për lejet e mjedisit të tipit A, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 000 000 deri në 2 000 000 lekë;

ii) për lejet e mjedisit të tipit B, dënohet me gjobë në vlerën nga 300 000 deri në 500 000 lekë;

iii) për lejet e mjedisit të tipit C, dënohet me gjobë në vlerën nga 300 000 deri në 500 000 lekë;

duke u shtuar me vlerën 10 për qind të masës të gjobës çdo ditë, deri në plotësimin e detyrimit.

c) Mosinformimi i Agjencisë Kombëtare të Mjedisit nga operatori, në përputhje me përcaktimin e pikës 3 të nenit 16 të këtij ligji, dënohet me gjobë në vlerën nga 1 000 000 deri në 2 000 000 lekë, duke u shtuar me vlerën 10 për qind të masës të gjobës çdo ditë, deri në korrigjimin e mospërputhjes.

2. Informacioni që i jepet Agjencisë Kombëtare të Mjedisit apo agjencisë përkatëse rajonale të mjedisit nga operatori i një veprimtarie, subjekt i këtij ligji, nëpërmjet procesit të vetëmonitorimit, mund të përdoret për të vërtetuar përgjegjësinë penale apo administrative të atij operatori apo çdo personi tjetër në një çështje gjyqësore.

3. Pavarësisht nga dënimi i parashikuar në shkronjat “b” dhe “c” të pikës 1 të këtij neni, Agjencia Kombëtare e Mjedisit, me propozimin e Inspektoratit Shtetëror Kompetent, mund t’i propozojë ministrit pezullimin apo revokimin e lejes përkatëse të mjedisit për të gjithë veprimtarinë apo pjesë të saj.

4. Inspektorati Shtetëror Kompetent mund të ndërmarrë sanksionet e parashikuara në këtë nen në çdo kohë, por jo më vonë se pesë vite kalendrike nga data e kryerjes së shkeljes.

5. Inspektorati Shtetëror Kompetent i njofton, me shkrim, subjektin të shkeljes, aktin e konstatimit dhe vendos sanksionet brenda 60 ditëve kalendrike nga çasti që ky inspektorat bën konstatimin e kundërvajtjes.

6. Subjekti, ndaj të cilit vendoset masa administrative, ka të drejtën e ankimit tek titullari i strukturës përgjegjëse, sipas legjislacionit në fuqi.

7. Gjoha paguhet brenda një periudhe prej 10 ditësh kalendrike, nga njoftimi i saj, përveçse kur vendimi për dhënie të saj është pezulluar, sipas legjislacionit në fuqi.

8. Ministri, me propozimin e Inspektoratit Shtetëror Kompetent, në rastet kur gjoha nuk është paguar brenda afatit të përcaktuar vendos pezullimin e lejes përkatëse të mjedisit për të gjithë veprimtarinë apo pjesë të saj, deri në pagesën e gjobës dhe vendimi i pezullimit u dërgohet zyrtarisht QKL-së.

9. Subjekti, ndaj të cilit merret masa e pezullimit, ka të drejtën e ankimit te titullari i strukturës përgjegjëse, sipas legjislacionit në fuqi.

10. Të ardhurat që vijnë nga vjelja e gjobave dhe nga dhënia e lejeve mjedisore derdhen në Buxhetin e Shtetit.

11. Zbatimi i kundërvajtjeve administrative nuk e shmang subjektin përkatës nga detyrime të tjera të përcaktuara në këtë ligj dhe nga përgjegjësia civile për dëmin e shkaktuar, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

12. Çdo masë administrative e formës përfundimtare (pasi i interesuari e ka ezauruar ankimin administrativ), shpallet titull ekzekutiv dhe ekzekutohet në bazë të dispozitave të Kodit të Procedurës Civile.

KREU VI DISPOZITAT KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 30

Dispozita të përkohshme për instalimet ekzistuese të tipit A dhe të tipit B

1. Të gjitha instalimet ekzistuese të tipit A dhe të tipit B do të zbatojnë të gjitha dispozitat e këtij ligji jo më vonë se tetë vjet nga hyrja në fuqi e tij.

2. Operatori i një instalimi ekzistues të tipit A ose të tipit B, brenda dy viteve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, i dërgon Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, përmes QKL-së, kërkesën për rishikimin e

kushteve të lejes ekzistuese të mjedisit të tipit A ose të tipit B, sipas rastit, në përputhje me kërkesat e reja të këtij ligji dhe planin e përputhshmërisë, së bashku me afatet përkatëse.

3. Plani i përputhshmërisë përmban informacionin e nevojshëm, sipas përcaktimit të shtojcës 10 të këtij ligji, dhe paraqet mënyrën sesi operatori siguron zbatimin e dispozitave të pikës 1 të këtij neni.

4. Çdo leje mjedisi e tipit A ose të tipit B për operatorin e një instalimi ekzistues, e rishikuar, merr parasysh planin e përputhshmërisë me afatet përkatëse. Ky plan pasi miratohet, bëhet pjesë përbërëse e asaj lejeje mjedisi dhe i njoftohet QKL-së.

5. Lejet e tjera të mjedisit që operatori ka marrë për atë instalim ekzistues, sipas përcaktimeve të legjislacionit për mbrojtjen e ajrit, mbrojtjen e ujit, menaxhimin e mbetjeve apo zhurmave ose akte të tjera normative në fuqi, që lidhen me mbrojtjen e mjedisit, pushojnë efektet e tyre, duke filluar nga data kur bëhet e vlefshme leja e mjedisit të tipit A ose B, sipas rastit, e dhënë sipas këtij ligji dhe që rregullon e detyron mbi operatorin të njëjtat kushte që janë përfshirë në ndonjë nga ato leje të tjera ekzistuese.

6. Dispozitat, sipas përcaktimit të pikës 5 të këtij neni, nuk zbatohen për lejet për nxjerrjen e ujit, që janë subjekt i legjislacionit për mbrojtjen e ujit, zonat e mbrojtura dhe administrimin e mbrojtjen e pyjeve. Agjencia Kombëtare e Mjedisit bashkërendon veprimtarinë e saj me autoritetet përkatëse për dhënien e lejeve për nxjerrjen e ujit, për të siguruar një qasje efektive dhe të integruar të procesit të dhënies së kësaj lejeje, në veçanti kur merr vendime që lidhen me lejen e mjedisit të tipit A.

Neni 31

Dispozita të përkohshme për instalimet ekzistuese të tipit C

Të gjitha instalimet ekzistuese të tipit C zbatojnë dispozitat përkatëse të këtij ligji jo më vonë se dy vjet nga hyrja në fuqi e ligjit.

Neni 32

Dispozita kalimtare për funksione institucionale

1. Funksionet e dhëna nga ky ligj Agjencisë Kombëtare të Mjedisit dhe agjencive përkatëse rajonale të mjedisit do të kryhen nga ministria në bashkëpunim me Agjencinë Kombëtare të Mjedisit dhe agjencitë përkatëse rajonale të mjedisit, për një periudhë jo më të gjatë se katër vjet

2. Periudha kalimtare, sipas përcaktimit të pikës 1 të këtij neni, përfundon me urdhër të ministrit, i cili publikohet në Fletoren Zyrtare.

Neni 33

Raportimi për zbatimin e ligjit

1. Ministria publikon një raport për zbatimin e këtij ligji, brenda datës 30 tetor 2014, dhe çdo tre vjet për periudhën në vijim.

2. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, Inspektorati Shtetëror Kompetent, agjencia rajonale e mjedisit, inspektorati rajonal i mjedisit, si dhe institucionet e tjera përkatëse i japin ministrisë informacionin e nevojshëm për përgatitjen e këtij raporti.

3. Format i raportit miratohet nga ministri.

Neni 34

Aktet nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 11, 13 pika 4, 22 pika 2 dhe 25 pika 4 të këtij ligji, brenda një periudhe 2-vjeçare nga data e botimit të tij në Fletoren Zyrtare.

2. Ngarkohet ministri të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 32 pika 2 dhe 33 pika 3 të këtij ligji, brenda një periudhe 2-vjeçare nga data e botimit të tij në Fletoren Zyrtare.

Neni 35
Shfuqizime

1. Nenet 31, 33 dhe 34 të ligjit nr.8093, datë 21.3.1996 “Për rezervat ujore”, të ndryshuar, shfuqizohen me hyrjen në fuqi të këtij ligji.
2. Neni 18 i ligjit nr.9115, datë 24.7.2003 “Për trajtimin mjedisor të ujërave të ndotura”, shfuqizohet me hyrjen në fuqi të këtij ligji.
3. Nenet 11 dhe 17 të ligjit nr.8897, datë 16.5.2002 “Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja”, të ndryshuar, shfuqizohen me hyrjen në fuqi të këtij ligji.

Neni 36
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 18 muaj pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.7063, datë 27.7.2011 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

UDHËZIM
Nr. 1, datë 9.6.2016

**PËR RREGULLAT, PROCEDURAT E KËRKIMIT, TË SHQYRTIMIT E TË MIRATIMIT
TË KËRKESAVE PËR DHËNIE NË PËRDORIM TË FONDIT PYJOR DHE KULLOSOR
PUBLIK**

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës, të nenit 11, të ligjit nr. 48/2016, "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9385, datë 4.5.2005, "Për pyjet dhe shërbimin pyjor", të ndryshuar", dhe të nenit 17, të ligjit nr. 9693, datë 19.3.2007, "Për fondin kullësor", të ndryshuar,

UDHËZOJ:

1. Sipërfaqe të fondit pyjor/kullësor në pronësi të bashkive jepen në përdorim me kontratë qiraje nëpërmjet procedurës së konkurrencës publike.

2. Sipërfaqet e fondit pyjor/kullësor sipas për-caktimit të pikës 1, e që jepen në përdorim mund të jenë:

- a) sipërfaqe me pyje;
- b) sipërfaqe me bimësi pyjore;
- c) sipërfaqe inproduktive;
- d) sipërfaqe kullësore/livadh; si dhe
- e) infrastruktura përkatëse.

3. Strukturat përgjegjëse për pyjet dhe kullotat në bashki vlerësojnë sipërfaqet e fondit pyjor dhe kullësor apo infrastrukturën përkatëse, dhe brenda muajit janar të vitit vijues, i propozojnë kryetarit të bashkisë listën e këtyre sipërfaqeve, shoqëruar me një relacion të detajuar mbi mundësitë e përdorimit të tyre. Në vlerësimin e fondit pyjor e kullësor, që propozohet të jepet në përdorim, strukturat përgjegjëse për pyjet dhe kullotat në bashki mbajnë parasysh që:

a) sipërfaqet mund të jepen në përdorim vetëm për ushtrimin e veprimtarive të parashikuara në legjislacionin në fuqi për pyjet dhe kullotat;

b) veprimtaritë që do të ushtrohen në këto sipërfaqe pyjore/kullësore, të jenë në përputhje me planet e tyre të mbarështimit;

c) afati i dhënies në përdorim të jetë në përputhje me afatin e planit 10-vjeçar të planit të mbarështimit;

d) projektet e veprimtaritë që do të ushtrohen në sipërfaqet pyjore/kullësore objekt përdorimi, duhet:

i) të sjellin përmirësime të dukshme në mbarë-shtimin e florës dhe faunës që ndodhen në këto sipërfaqe;

ii) të realizojnë investime që përmirësojnë tregues biologjikë dhe të infrastrukturës së zonës;

iii) të mos cenojnë vlerat dhe funksionet natyrore e biologjike;

iv) të jenë në përputhje me planin e përgjith-shëm vendor dhe/ose planin e detajuar vendor për zonën, në 10 vitet e ardhshme;

v) sipërfaqja e propozuar për t'u dhënë në përdorim të mos jetë objekt pretendimi për rikthimin e pronës ish-pronarëve;

vi) sipërfaqja e propozuar të mos jetë objekt tjetërsimi në një afat 10-vjeçar, në rastet kur në to janë planifikuar investime publike;

vii) sipërfaqja që propozohet të jepet në përdorim për mbarështim flore të mos jetë më e vogël se madhësia limit e një nënngastre pyjore.

4. Pas miratimit në parim nga kryetari i bashkisë, të listës së propozuar për sipërfaqet pyjore/ kullësore që mund të jepen në përdorim, struktura përgjegjëse për pyjet dhe kullotat, propozon edhe llojin e veprimtarisë që mund të ushtrohet dhe përgatit studimin, i cili përmban:

a) sipërfaqen e fondit pyjor ose kullësor e shprehur në (ha), me kufij të përcaktuar qartë në hartë të shkallës 1:10000 (koordinatat gjeografike, metrike);

b) treguesit identifikues të ngastrave e nënnga-strave, bazuar në të dhënat e regjistrit kadastral pyjor dhe kullësor;

c) identifikimi në zonën kadastrale sipas ZVRPP-së;

d) foto përfaqësuese të gjendjes aktuale;

e) karakteristikat silvikulturale të grumbullit pyjor;

f) treguesit teknikë-ekonomikë për kullotat dhe livadhet;

g) treguesit e vlerës për çdo njësi kadastrale të pyjeve dhe të kullotave, bazuar në vlerën dysHEME të qirasë për ha/vit, km/vit të përcaktuar nga Këshilli i Ministrave.

5. Kur në sipërfaqe të fondit pyjor dhe kullor propozohet të ushtrohen veprimtari pushimi, strukturat përgjegjëse për pyjet dhe kullotat në bashki përgatisin studimet sipas kërkesave të pikës 4 të këtij udhëzimi dhe brenda muajit janar të vitit në vijim i paraqesin studimin kryetarit të bashkisë, për të marrë miratim për vazhdimin e procedurave të konkurrimit për dhënie në përdorim me kontratë qiraje, për një periudhë sezonale jo më shumë se 3 deri 4 muaj.

6. Pas shqyrtimit të propozimeve, kryetari i bashkisë miraton studimin teknik dhe procedurat për konkurrimin publik.

7. Personat fizikë/juridikë publikë ose privatë që kërkojnë të ushtrojnë veprimtari në sipërfaqet e fondit pyjor ose kullor në administrim të bashkisë, mund të paraqesin në çdo kohë kërkesën në formën e propozimit të pakërkuar. Kjo sipërfaqe do të përdoret vetëm për ushtrimin e veprimtarive të parashikuara në legjislacionin në fuqi për pyjet dhe kullotat. Propozimi duhet të plotësojë kërkesat e këtij udhëzimi.

8. Për administrimin e kërkesave, struktura përgjegjëse për pyjet dhe kullotat në bashki kryen këto detyra:

a) përgatit studimin teknik-ekonomik për sipërfaqen e kërkuar;

b) i paraqet kryetarit të bashkisë për shqyrtim dhe miratim kërkesën së bashku me studimin teknik-ekonomik;

c) pas miratimit nga kryetari i bashkisë, vazhdohet me procedurat e mëtejshme të prokurimit publik:

- ngritjen e komisionit të përgatitjes së dokumenteve të konkurrimit;

- njoftimin në Agjencinë e Prokurimit Publik.

9. Konkurrimi publik për dhënien me qira të sipërfaqes së fondit pyjor/kullor bëhet:

a) nëpërmjet shpalljes së njoftimit për konkurrim publik për dhënien me qira të sipërfaqes së fondit pyjor/kullor;

b) njoftimi bëhet në Buletinin e Prokurimit Publik, i cili përmban të dhënat për sipërfaqen, aktivitetin, vendin dhe adresën ku mund të tërhiqet dokumentacioni i nevojshëm, si dhe datën e orën e paraqitjes së dokumentacionit;

c) data e konkurrimit të jetë jo më parë se 10 ditë kalendarike nga data e botimit të fundit.

10. Personat fizikë dhe juridikë që marrin pjesë në konkurrim duhet të paraqesin dokumentet e mëposhtme:

a) kërkesë së bashku me të dhënat për gjenerali-tetet e tyre;

b) ekstraktin e regjistrimit në QKR për objektin e veprimtarisë;

c) projektin teknik të hartuar nga specialistë të licencuar ku janë trajtuar të gjitha elementet e nevojshme për zhvillimin e veprimtarisë së kërkuar;

d) planbiznesin dhe investimet që do të bëhen;

e) të dhëna për kapacitet teknike, stafin, maki-neritë dhe pajisjet që zotëron;

f) planin e rehabilitimit të sipërfaqes dhe kthimin e saj në gjendjen e mëparshme;

g) nivelin e punësimit në veprimtari;

h) lejen mjedisore për aktivitetin e kërkuar;

i) çmimin e qirasë së ofruar për ha/vit;

j) adresën e subjektit, telefon, *email* dhe faks.

11. Kushtet e pjesëmarrjes në konkurrim, janë:

a) garanci financiare të mjaftueshme për përballimin e investimeve të parashikuara në planbiznes;

b) të ketë të kontraktuar një specialist të fushës, ku në CV-në profesionale të tregohet përvoja në fushën e veprimtarisë;

c) vërtetim nga organet përkatëse shtetërore se subjekti nuk ka procese gjyqësore në ngarkim, hetim në proces, detyrime tatimore ose detyrime të tjera ndaj të tretëve.

12. Pas shpalljes së njoftimit, kryetari i bashkisë urdhëron ngritjen e komisionit të vlerësimit të ofertave në përputhje me legjislacionin në fuqi.

13. Komisioni i vlerësimit ka këto detyra:

a) hap në prani të konkurrentëve zarfet me dokumentacionin e paraqitur prej tyre, duke bërë të njohura të dhënat kryesore për çdo ofertë të paraqitur. Kur dokumentacioni i paraqitur nuk është i plotë, ai skualifikon subjektin konkurrues në prani të tij;

b) harton procesverbalin e zhvillimit të konkurimit, ku përshkruan pjesëmarrësit, konkurrentët e skualifikuar dhe shkakun, konkurrentët e kualifikuar dhe listën e dokumenteve të paraqitura prej tyre;

c) brenda 10 ditëve bën shqyrtimin e ofertave të paraqitura dhe vlerëson me pikë çdo element konkurrimi;

d) në përfundim, rendit konkurruesit në bazë të pikëve të përfituara;

e) paraqet te kryetari i bashkisë, një informacion për zhvillimin e konkurrencimit, së bashku me procesverbalin e zhvillimit të konkurrencimit dhe listën e konkurrentëve të renditur sipas pikëve të fituara.

14. Vlerësimi i ofertës mbështetet në grumbullimin e pikëve si më poshtë:

- a) projekti teknik i veprimtarisë që do të ushtrohet, i cili përmban hartën topografike me koordinatat e sipërfaqes objekt përdorimi në variantin PDF dhe në format elektronik në shkallë 1:10000 ku të jenë evidentuar elementet kryesore, si: kufijtë natyrorë, relievi, objektet aktuale, si dhe çdo planimetri tjetër në shkallë më të detajuar, hartuar konform kërkesave të projektit 20 pikë;
- b) planbiznesi dhe investimet që do të bëhen 15 pikë;
- c) planin e rehabilitimit të sipërfaqes 25 pikë;
- d) nivelin e punësimit në veprimtari 5 pikë;
- e) masën e qirasë për ha/vit 35 pikë.

15. Komisioni vendos për subjektin fitues të konkurrencimit dhe njofton shpalljen e fituesit në Buletinin e Prokurimit Publik dhe në këndin e njoftimeve të bashkisë.

16. Subjektet konkurruese kanë të drejtën e ankimit te titullari, i cili i përgjigjet me shkrim ankuesit bazuar në procedurat dhe afatet e para-shikuara në legjislacionin në fuqi për prokurimin publik. Subjektet konkurruese gëzojnë të drejtën të ankohen pranë Komisionit të Prokurimit Publik pas përgjigjes së titullarit.

17. Pas përfundimit të procedurave të mesipërme të ankimit, me fituesin lidhet brenda 10 ditëve kontrata e qirasë. Kontrata e qirasë tip miratohet nga ministri, e cila orienton bashkitë për elementet përbërëse të saj. Nëse fituesi nuk e lidh kontratën brenda këtij afati, kontrata lidhet me subjektin që është renditur i dyti në listën e konkurrencimit.

18. Sipërfaqja dorëzohet me procesverbal dhe në përfundim të përdorimit merret në dorëzim nga struktura përgjegjëse për pyjet dhe kullotat në bashki po me procesverbal.

19. Kontrata e qirasë, veç të tjerash, përmban detyrimin e qiramarrësit:

- a) për të zbatuar projektin, planin e investimeve dhe të rehabilitimit të sipërfaqes së përdorur;
- b) për të ruajtur mjedisin rrethues nga ndotjet dhe dëmtimet që mund të shkaktojë veprimtaria e tij;
- c) për të siguruar mbrojtjen nga zjarri dhe angazhimin në shuarjen e tij;
- d) për të informuar me shkrim bashkinë për ecurinë e veprimtarisë dhe problemet që dalin.

20. Paguesa e qirasë është vjetore, duke u llogaritur nga data e lidhjes së kontratës dhe shlyhet në momentin e lidhjes së kontratës dhe në të njëjtën datë në vitet pasardhëse.

21. Të ardhurat e siguruar nga dhënia me qira e sipërfaqeve pyjore e kullimore derdhen në buxhetin e bashkisë.

22. Bëjnë përjashtim nga konkurrencimi publik dhënia e sipërfaqeve në përdorim rastet kur persona fizikë/juridikë janë të pajisur me leje/licencë nga institucionet përkatëse për veprimtaritë që kanë të bëjnë me:

- a) procedurat në zbatim të ligjeve për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë;
  - b) procedurat në zbatim të ligjit nr. 9663, datë 18.12.2006, "Për koncensionet";
  - c) procedurat në zbatim të ligjit nr. 9918, datë 19.5.2008, "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë";
  - d) procedurat në zbatim të ligjit për peshkim dhe akuakulturë;
  - e) procedurat në zbatim të ligjit për përdorimin e ujërave;
  - f) procedurat në zbatim të ligjit për ndërtim të veprave hidroteknike (për shtrirje tubacionesh dhe ndërtim kanalesh për HEC-e;
  - g) procedurat në zbatim të ligjit për ndërtimin e antenave të komunikimit radiotelevizive dhe telefonisë celulare;
  - h) po gazsjellës;
  - i) procedurat në zbatim të vendimeve të Këshillit Kombëtar të Territorit;
  - j) procedurat në zbatim të ligjit për ndërtim të kullave për parqet eolike dhe infrastrukturën ndihmëse.
23. Në të gjitha rastet sipas pikës 22, subjekti i interesuar paraqet dokumentacionin teknik-ligjor pranë bashkisë, e cila i delegon të drejtën për hartimin e studimit teknik-ekonomik të sipërfaqes objekt përdorimi, strukturës përgjegjëse për pyjet në bashki.

24. Dokumentacioni i paraqitur nga shoqëria që zotëron lejen/licencën përkatëse përbëhet nga:

- a) leja/licenca përkatëse nga institucioni qendror për ushtrimin e veprimtarisë;
- b) kontrata/marrëveshja e lidhur me autoritetin përkatës për ushtrimin e aktivitetit sipas pikës 22 të këtij udhëzimi;
- c) projektin teknik dhe grafikun e punimeve të parashikuara;

d) hartën topografike me koordinatat e sipër-faqes objekt përdorimi në formatin PDF dhe në format elektronik në shkallën 1:10000 ku të jenë evidentuar elementet kryesore, si: zona kadastrale sipas ZRPP-së, kufijtë natyrorë, relievi, objektet aktuale, çdo planimetri tjetër në shkallë më të detajuar, si dhe lidhjen me të dhënat për treguesit kadastralë pyjorë dhe kullosorë;

e) lejen e mjedisit/deklarata e ministrit të Mjedisit;

f) lejen e ndërtimit;

g) aktin e regjistrimit pranë QKR-së.

25. Afati i studimit në terren dhe përgatitja e studimit teknik-ekonomik mbi sipërfaqen objekt i aktiviteteve sipas përcaktimeve në pikën 3/a të këtij udhëzimi nga ana e bashkisë është jo më shumë se 10 (dhjetë) ditë pune nga marrja e kërkesës. Në rast të konstatimit të mungesave apo mangësive në dokumentacion, bashkia ia kthen për plotësim kërkesit brenda 5 ditëve pune nga marrja e kërkesës dhe i jep një afat maksimal prej 10 ditësh pune për plotësim.

26. Kryetari i bashkisë miraton studimin teknik-ekonomik të hartuar nga struktura përgjegjëse për pyjet dhe kullotat në bashki dhe lidh kontratën e qirasë të sipërfaqes së fondit pyjor dhe kullosor brenda një afati 20 ditë pune.

27. Në rastet kur aktiviteti i miratuar shtrihet në më shumë se një bashki, procedurat ndiqen rast për rast sipas përcaktimeve në pikat 23, 24, 25 të këtij udhëzimi.

28. Modeli i studimit teknik-ekonomik me anekset përkatëse jepet në shtojcën nr. 1 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

29. Udhëzimi i ministrit të Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave nr. 4, datë 22.4.2013, “Për përcaktimin e kriterëve të konkurrimit dhe procedurën e dhënies në përdorim me kontratë qiraje të fondit pyjor dhe kullosor publik”, shfuqizohet.

30. Për zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohen bashkitë dhe Inspektorati Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I MJEDISIT
Lefter Koka

R A P O R T**MBI STUDIMIN TEKNIKO-EKONOMIK PËR DHËNIE NË PËRDORIM/HEQJE
NGA FONDI PYJOR DHE KULLOSOR TË SIPËRFAQEVE NË PRONËSI
PUBLIKE TË BASHKISË _____***(Shëno emërtimin e aktivitetit dhe të subjektit)*

Bazuar në Urdhërin nr. ___ datë ___ të kryetarit të bashkisë ose (shkresën e Ministrisë së Mjedisit nr. ___ prot., datë ___ ___) për vlerësimin tekniko-ekonomik të sipërfaqes pyjore / kullimore objekt _____, grupi i punës i përbërë nga _____, _____ Z. _____, specialist i _____ Z. _____, specialist i _____ Z. _____ specialist i _____ nga data _____ deri në datën _____ studjoi kërkesën e subjektit (shoqërisë) _____ dhe realizoi verifikimin në terren dhe në regjistrin kadastral të sipërfaqeve pyjore dhe kullimore objekt _____

Mbështetur në të dhënat e regjistrit kadastral pyjor/kullor rezulton që sipërfaqja e kërkuar është ___ ha, dhe shtrihet në ngastrat/nëngastra/ _____ bën/bëjnë pjesë në ekonominë pyjore/kullimore _____, dhe janë në pronësi/administrim të _____,

Përshkrimi parcelar i sipërfaqes objekt studimi dhe kategoria e përdorimit të saj, pasqyrohen në aneksin 1 dhe 2 të këtij raporti.

Nga verifikimi në terren rezulton kjo gjendje: *(plotëso tabelat përkatëse 1 dhe 2 në përmbajtje dhe detajo me hollësi gjendjen nëse ka ndryshime në terren).*

Ndërhyrjet e propozuara që pasqyrohen në dokumentacionin e paraqitur nga Shoqëria _____, ndryshojnë kategorinë e përdorimit të territorit, funksionin, formën e qeverimit dhe treguesit kryesorë të grumbujve, *(specifiko sipërfaqen që hiqet nga fondi pyjor dhe kullor e pakësohet në volum, në ngastrat _____, ekonominë _____ dhe nuk ndryshojnë kategorinë e përdorimit por jepen në përdorim në një afat _____ vjetar (specifiko sipërfaqen që pakësohet në volum dhe jepet në përdorim si dhe gjatësitë lineare në km ..... sipas përdorimit/pronësisë në ngastrat _____, ekonominë _____ (detajo ngastrat, sipërfaqet pjesore dhe totale etj)*

Procedurat që ndiqen për dhënien në përdorim/heqjen nga fondi pyjor dhe kullor publik janë të mbështetura në V.K.M-ve nr 1353, datë 10.10.2008, të ndryshuar “Për rregullat për paraqitjen e kërkesës, mbajtjen dhe plotësimin e dokumentacionit teknik, kriteret dhe procedurat e zvogëlimit të sipërfaqes dhe të vëllimit të fondit pyjor”, në VKM-ve nr 1374, datë 10.10.2008, të ndryshuar “Për rregullat dhe procedurat që ndiqen për heqjen, shtimin dhe ndryshimin e destinacionit të fondit kullor”, në Udhëzimin e Ministrisë së Mjedisit nr. 01 datë 09.06.2016 “Për rregullat, procedurat e kërkimit, të shqyrtimit e të miratimit të kërkesave për dhënie në përdorim të fondit pyjor dhe kullor publik”,

Pas miratimit të raportit tekniko-ekonomik dhe akteve të tjera normative si më sipër, shoqëria kryen aktivitetin për sipërfaqen e shpallur, vetëm pas lidhjes së kontratës me bashkinë _____ dhe likuidimit të tarifës prej _____ lekë.

Tarifat e dhënies në përdorim/heqjes nga fondi pyjor kullor bazohen në VKM-ve nr. 391, datë 21.06.2006 “Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe të kullotave”, të ndryshuar me VKM-ve në 1064, datë 22.12.2010 “Për disa ndryshime në vendimin numër 391, datë 21.6.2006 të Këshillit të Ministrave “Për përcaktimin e tarifave në sektorin e pyjeve dhe të kullotave”, bazohen në afatin kohor sipas grafikut të punimeve të miratuar nga institucioni përkatës dhe kategorinë e përdorimit. Shuma në lek/vit konsiston në:

a) Vlerën e përdorimit lek/ha/vit _____

Trungishte _____ ha x _____ lek = _____ lekë
Cungishte _____ ha x _____ lek = _____ lekë
Shkurre _____ lek x _____ lek = _____ lekë
Inproduktive etj..... lek x _____ lek = _____ lekë ...
(Plotësohet vetëm për rastet e dhënies në përdorim si sipërfaqe)

Ose a/1) Vlera e përdorimit për linjat gjatësore në km

Trungishte _____ km x _____ lek = _____ lekë
Cungishte _____ km x _____ lek = _____ lekë
Shkurre _____ km x _____ lek = _____ lekë
Inproduktive etj.....

Duke specifikuar përdorimin për kanalet, tubacionet, linjat e tensionit të lartë e.t.j. në rastet e HEC-eve

b) Vlerën e bimësisë pyjore, florës dhe faunës _____ lekë, e përbërë nga

1. Vlera e lëndës së punimit _____ lekë
2. Vlera e druve të zjarrit _____ lekë
3. Vlera e prodhimeve të dyta pyjore _____ lekë
4. Kullotja _____ lekë
5. Vlera e faunës _____ lekë
6. Vlera e investimeve të kryera (pyllëzime, zëvendësime, përmirësime, etj) _____ lekë.
7. Të tjera _____ lekë
(përfshihet volumi dhe vlera për gjithë sipërfaqen që hiqet dhe jepet në përdorim)

PËRPILUESIT E RAPORTIT TEKNIKO-EKONOMIK

_____
(specialistet e pyjeve në bashki)

Konfirmoi

Kryetari i bashkise
(ose personi i autorizuar prej tij)

_____
Firma vula

Bashkia _____

Formulari 1

PASQYRE E PERSHKRIMIT PARCELAR (sipas regjistrimit kadastral)

(emri i aktivitetit)

ID. Prones	Ekon.Pyjore	Parc	Perb. grumb	Funksioni	Forma Qeverisjes	Te dhena te grumbullit pyjor						Fuqia lendore		
						Mosha	K.D	D mes	Lart. mes	Filizeria	Nen pylli	Katet	per ha	Total

PASQYRE E PERSHKRIMIT PARCELAR (sipas verifikimit ne terren)

(emri I aktivitetit)

ID. Prones	Ekon.Pyjore	Parc	Perb. grumb	Funksioni	Forma Qeverisjes	Te dhena te grumbullit pyjor						Fuqia lendore		
						Mosha	K.D	D mes	Lart. mes	Filizeria	Nen pylli	Katet	per ha	Total

Plotesohet nje formular I tille

pas verifikimit ne te nese ka ndryshime

PLOTESOI: _____
_____
_____

(Firma dhe vula)

Bashkia _____

Formulari 4

TABELA PERMBLEDHESE E VLERESIMIT FINANCIAR

(emri aktivitetit)

Perdorimi i territorit	Sip.Ha	bashkia	Volumi m3 sipas asortimenteve	Vlera		Gjatesia Perd. km	Tarifa dhenie ne perdorim lek/km/vit			Shuma II	TOTALI I+II Leke
				lek/m3	Shuma I		1	2 deri 5	6 deri 10		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<u>Trungishte</u>											
<u>Cungishte</u>											
<u>Shkurre</u>											
Kullote											
B.pyjore+Djerr											
Inprodukt											
Bime mjek/med											
Gjuetia											
Invest realizuar											
Gjithesejt											

PLOTESOI:

P.S. Koll 5=3x4; koll 10= 6 x njeren nga koll. Koll 12= 6+11
per volumet psh trung, shtohen rrjeshta sipas asortimenteve X vleren e asortimentit dhe keshtu me rradhe
Gr punes _____

_____
_____

(Firme dhe Vule)

UDHËZIM I PËRBASHKËT

Nr. 2, datë 15.11.2023

PËR NIVELIN KUFI TË ZHURMËS PËR NJË MJEDIS TË DHËNË DHE PËR FUSHËN E VEPRIMTARIVE EKONOMIKE-SHOQËRORE

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102 të Kushtetutës dhe në zbatim të pikës 2, të nenit 2 dhe nenit 29, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar, ministri i Turizmit dhe Mjedisit, ministri i Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale dhe ministri i Brendshëm

UDHËZOJNË:

1. Nivelet kufi të zhurmës, në zbatim të këtij udhëzimi, referojnë në vlerat udhëzuese sipas parashikimeve të Organizatës Botërore të Shëndetësisë (OBSH) për mjediset e dhëna, sipas aneksit 1, bashkëlidhur këtij udhëzimi dhe është pjesë përbërëse e tij.

2. Mjedis i dhënë, për qëllimet e këtij udhëzimi, ka kuptimin e mjedisit:

- a) jashtë banese;
- b) në brendësi të banesave dhe në brendësi të dhomës së fjetjes;
- c) jashtë dhomës së fjetjes;
- d) klasa mësimi, institucione-mjedise parashkollore (brenda);
- e) dhomat e fjetjes në parashkollor (brenda);
- f) oborri i shkollës, vendet e lojërave në shkolla;
- g) spitale, salla, dhoma (brenda);
- h) spitale, salla trajtimi/operacione;
- i) zona industriale, zona tregtare, qarkullim trafiku (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm);
- j) mjedisë publike (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm);
- k) ceremoni, festivale dhe argëtime;
- l) muzikë nëpërmjet kufjeve të dëgjimit;
- m) tinguj-zhurmë impulsive nga fishekzjarrët dhe armët e zjarrit;
- n) parqet natyrore dhe zonat e mbrojtura.

3. Subjektet që ushtrojnë veprimtari ekonomike apo sociale, të cilat lëshojnë zhurmë, marrin masa që niveli i zhurmës në mjediset, sipas pikës 2 të këtij udhëzimi, të mos tejkalojë nivelet kufi të përcaktuara respektivisht në aneksin 1, bashkëlidhur këtij udhëzimi.

4. Institucionet e ngarkuara për kontrollin dhe matjen e nivelit të zhurmës, me qëllim respektimin e nivelit kufi të zhurmës, të përcaktuar në këtë udhëzim, kryhen nga:

- a) Agjencia Kombëtare e Mjedisit;
- b) Policia e Shtetit;
- c) bashkia/policia bashkiake.

5. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, në zbatim të këtij udhëzimi, ka për detyrë:

a) të kontrollojë instalimet e pajisura me leje mjedisi që janë burim zhurme, si dhe kantieret e ndërtimeve, që i janë nënshtruar procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis, në përputhje me përcaktimet e nivelit kufi të zhurmës të aneksit 1;

b) të kryejë matjet e nivelit të zhurmës në mjediset e përcaktuara në aneksin 1, bazuar në ankesat e paraqitura nga qytetarët, institucionet publike/private apo çdo subjekt tjetër i interesuar për instalimet dhe kantieret e përcaktuara në shkronjën “a” më sipër;

c) të kryejë matjet e nivelit të zhurmës, referuar përcaktimeve të Programit Kombëtar të Monitorimit të Gjendjes së Mjedisit.

6. Policia e Shtetit, në zbatim të këtij udhëzimi, ka për detyrë:

a) të kontrollojë, me pajisje të certifikuara për matjen e niveleve të zhurmës, veprimtaritë që janë burim zhurme nga muzika, si: lokale, bare, diskoteka, klube nate, restorante etj. Në këtë rast, matja kryhet në mjedisë publike, që cenohen nga burimi i zhurmës (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm si: rrugë, lulishte, trotuare, kënd lojërash, qendra sociale, muzeume, bibliotekat, libraritë, galeritë, etj.). Kur konstatohet tejkalim i nivelit të lejuar të zhurmës prej 85 LAeq (dBA) dhe/ose 110 dB LAmaz Fast (dB) në këto mjedisë, merr masa administrative, në përputhje me

parashikimet e nenit 32, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar;

b) të kryejë matjet e nivelit të zhurmës në mjediset e përcaktuara në aneksin 1, bazuar në ankesën e paraqitur nga qytetarët, institucionet publike/private apo çdo subjekt tjetër i interesuar. Nëse në mjedisin, të cilit i referohet ankesa, konstatohet tejkalim i nivelit të lejuar të zhurmës, të përcaktuar në aneksin 1, bashkëlidhur këtij udhëzimi, merr masa administrative në përputhje me parashikimet e nenit 32, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar.

7. Bashkia/ policia bashkiake, në zbatim të këtij udhëzimi, ka për detyrë:

a) të kontrollojë me pajisje të certifikuara për matjen e niveleve të zhurmës të gjeneruar nga veprimtaritë ekonomike apo sociale që janë burim zhurme, sipas përcaktimeve në aneksin 2, bashkëlidhur këtij udhëzimi, por pa u kufizuar. Në këtë rast, matja kryhet në mjedise publike, që cenohen nga burimi i zhurmës (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm si: rrugë, lulishte, trotuare, kënd lojërash, qendra sociale, muzeume, bibliotekat, libraritë, galeritë, etj.). Kur konstatohet tejkalim i nivelit të lejuar të zhurmës prej 85 LAeq (dBA) dhe/ose 110 dB LAmax Fast (dB) në këto mjedise, merr masa administrative, në përputhje me parashikimet e nenit 32, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar;

b) të kryejë matjet e nivelit të zhurmës në mjediset e përcaktuara në tabelën e aneksit 1, bazuar në ankesën e paraqitur nga qytetarët, institucionet publike/private apo çdo subjekt tjetër i interesuar. Nëse në mjedisin, të cilit i referohet ankesa, konstatohet tejkalim i nivelit të lejuar të zhurmës, të përcaktuar në aneksin 1, bashkëlidhur këtij udhëzimi, merr masa administrative në përputhje me parashikimet e nenit 32, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar.

8. Udhëzimi nr. 8, datë 27.11.2007, “Për nivelet kufi të zhurmave në mjedise të caktuara” shfuqizohet.

9. Për zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohen Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Ministria e Brendshme, ministri i Shtetit për Pushtetin Vendor, Policia e Shtetit, bashkitë, Agjencia Kombëtare e Mjedisit dhe Policia Bashkiake.

Ky udhëzim hyjnë në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I SHËNDETËSISË DHE MBROJTJES SOCIALE
Albana Koçiu

MINISTËR I TURIZMIT DHE MJEDISIT
Mirela KUMBARO FURXHI

MINISTËR I BRENDSHËM
Taulant BALLA

ANEKS 1
NIVELET KUFIT TË ZHURMËS PËR MJEDISE TË DHËNA

	Mjedisi	Efekti kritik në shëndet	LAeq (dBA)	Koha bazë (orë)	LAmax Fast (dB)
1	Jashtë banese	Bezdi (shqetësim) serioze gjatë ditës dhe mbrëmjes.	55	16	-
		Bezdi (shqetësim) i moderuar gjatë ditës dhe mbrëmjes.	50	16	-
2	Në brendësi të banesave Në brendësi të dhomës së fjetjes	Kuptueshmëri e bisedës dhe (bezdi) shqetësim i moderuar gjatë ditës dhe mbrëmjes.	35	16	-
		Prishja e gjumit natën.	30	8	-
3	Jashtë dhomës së fjetjes	Prishje e gjumit, dritare e hapur (vlera nga jashtë).	45	8	-
4	Klasa mësimi, institucione-mjedise parashkollore (brenda)	Kuptueshmëri e bisedës, vështirësi në kuptimin e informacionit,	35	Gjatë mësimit	-

		komunikimin e mesazhit.			
5	Dhomat e fjetjes në kopshte (brenda)	Prishje e gjumit.	30	Koha e gjumit	-
6	Oborri i shkollës, vendet e lojërave në shkollë	Bezdi (shqetësim) - (burime të jashtme).	55	Koha e pushimit	-
7	Spitale, salla, dhoma (brenda)	Prishja e gjumit natën. Prishja e gjumit ditën dhe në mbrëmje.	30 30	8 16	40 -
8	Spitale, salla trajtimi (brenda)	Ndikim në pushim, çlodhje.	# 1		
9	Zona industriale, tregtare, qarkullim trafiku (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm)	Dëmtim dëgjimi.	70	24	110
10	Mjedise publike, të jashtme apo të brendshme	Dëmtim dëgjimi.	85	1	110
11	Ceremoni, festivale dhe argëtime	Dëmtim dëgjimi (klientët < 5 herë/vit).	100	4	110
12	Muzikë nëpërmjet kufjeve të dëgjimit	Dëmtim dëgjimi.	85 # 4	1	110
13	Tinguj – zhurmë impulsive nga fishekzjarrët	Bezdi (shqetësim), prishje gjumi, ndikim në pushim, çlodhje, dëmtim i dëgjimit (të rriturit).	-	-	140 #2
		Bezdi (shqetësim), prishje gjumi, ndikim në pushim, çlodhje, dëmtim i dëgjimit (fëmijët).			120 #2
14	Tinguj – zhurmë nga armët e zjarrit	Bezdi (shqetësim), prishje gjumi, ndikim në pushim, çlodhje, dëmtim i dëgjimit (të rriturit).			140 #2
		Bezdi (shqetësim), prishje gjumi, ndikim në pushim, çlodhje, dëmtim i dëgjimit (fëmijët).			120 #2
15	Parqet natyrore dhe zonat e mbrojtura	Prishje e qetësisë	#3		

Shpjegime

LA_{eq} (dBA) = Niveli ekuivalent i matur në shkallën A;

Koha bazë (orë) = Koha gjatë së cilës bëhet matja;

L_{Amax} Fast (dB) = Niveli i matur në shkallën A në mënyrën *Fast* (të shpejtë);

1 = Sa më e ulët që të jetë e mundur;

2 = Presioni zanor maksimal (L_{Amax} , fast) matur 100 mm larg veshit;

3 = Zonat e jashtme të qeta duhet të mbrohen dhe raporti i zhurmës hyrëse/shtesë me zhurmën e fonit natyral duhet të ruhet sa më i ulët që të jetë e mundur;

4 = Nën kufjet e dëgjimit, përshtatur me vlerat e fushës së lirë.

Vlerat udhëzuese të OBSH-së në tabelën më sipër janë të organizuara sipas mjediseve specifike. Kur identifikohen efekte të shumta negative shëndetësore për një mjedis të caktuar, vlerat udhëzuese vendosen në nivelin e efektit negativ shëndetësor më të ulët (efekti kritik shëndetësor). Një efekt negativ shëndetësor i zhurmës i referohet çdo përkeqësimi të përkohshëm ose afatgjatë të funksionimit fizik, psikologjik ose social, që shoqërohet me ekspozimin ndaj zhurmës. Vlerat udhëzuese përfaqësojnë nivelet e presionit të zhurmës që prekin marrësin më të ekspozuar në mjedisin e listuar.

Baza kohore për LA_{eq} për “ditën” dhe “natën” është përkatësisht 16 orë dhe 8 orë. Nuk jepet një bazë e veçantë kohore vetëm për mbrëmjet, por zakonisht, vlera udhëzuese duhet të jetë 5–10 dB më e ulët se për një periudhë 12-orëshe të ditës. Rekomandohen baza të tjera kohore për shkollat, parashkollorët dhe këndet e lojërave, në varësi të aktivitetit.

Efektet e ndryshme kritike shëndetësore janë të rëndësishme për mjedise specifike, dhe vlerat udhëzuese për zhurmën e komunitetit janë propozuar për çdo mjedis. Këto janë:

a) Banesat, duke përfshirë dhomat e gjumit dhe zonat e jashtme të jetesës;

b) Shkollat dhe parashkollorët, duke përfshirë dhoma për fjetje dhe kënde lojërash në natyrë;

- c) Spitalet, duke përfshirë repartet dhe dhomat e trajtimit;
- d) Zonat industriale, tregtare dhe tregtare dhe trafiku, duke përfshirë adresat publike, brenda dhe jashtë;
- e) Ceremonitë, festivalet dhe ngjarjet argëtuese, brenda dhe jashtë;
- f) Muzikë dhe tinguj të tjerë përmes kufjeve;
- g) Tinguj impulsesh nga lodrat, fishekzjarrët dhe armët e zjarrit;
- h) Jashtë në park dhe zona të mbrojtura.

Për të bërë një vlerësim të saktë të zhurmës, është e rëndësishme të kemi njëfarë vlerësimi të karakteristikave të burimeve të zhurmës mjedisore dhe të mënyrës se si zhurma përhapet prej tyre. Duhet të merret parasysh drejtimi i burimeve të zhurmës, ndryshueshmëria me kohën dhe përmbajtja e frekuencës.

Nëse këto janë në një farë mënyre të pazakonta, zhurma mund të jetë më shqetësuese sesa pritej. Llojet më të zakonshme të burimeve të zhurmës mjedisore janë të drejtuara dhe përfshijnë: zhurmën e trafikut rrugor, zhurmën e avionëve, zhurmën e trenit, zhurmën industriale dhe objektet argëtuese në natyrë (shih tabelën më sipër). Të gjitha këto lloje të zhurmave mjedisore gjenerohen nga burime të shumta, të cilat në shumë raste janë në lëvizje. Kështu, duhet të merren parasysh karakteristikat e burimeve individuale, si dhe karakteristikat e burimeve të kombinuara.

ANEKS 2 LISTA E VEPRIMTARIVE EKONOMIKE

1. Furrat e prodhimit të bukës apo produkteve të brumit;
2. Serviset e automjeteve, gomisteritë dhe pikat e larjes së automjeteve, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
3. Punishtet/veprimtaritë e saldimit të metaleve, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
4. Veprimtaritë e prodhimit/përpunimit të duraluminit, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
5. Veprimtaritë e përpunimit të mermerit dhe gurëve dekorativë, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
6. Veprimtaritë e prodhimit të mobilieve, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
7. Veprimtaritë që për shkak të natyrës së tyre përdorin vazhdimisht gjeneratorë/ventilatorë, të cilët lëshojnë zhurmë, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
8. Nyjat e fraksionimit të mineraleve, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
9. Prodhimi i betonit, llaçit, kollës, gëlqeres (parafabrikateve, blloqeve, paletave etj.), në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
10. Punishtet e pijeve alkoolike, produkteve shtazore dhe bimore, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;

*Lista rishikohet në rast konstatimi të burimeve të tjera të zhurmës, si dhe në varësi të ankesave.